CONSTITUCIONS, CAPITOLS, Y ACTES DE CORT,

FETAS, Y ATORGATS,

PER LA S. C. R. MAGESTAT

DEL REY NOSTRE SENYOR

DON FELIP IV.

DE ARAGÓ, Y V. DE CASTELLA,

COMTE DE BARCELONA, &c.

EN LA PRIMERA CORT, CELEBRADA ALS Cathalans, en la Ciutat de Barcelona, en lo Monaſtir de Sant Franceſch, en los anys 1701. y 1702.

Per manament dels molt Illuſtres, y Fideliſsims Senyors Deputats, y Oydors de Comptes: Eſtampadas,

EN BARCELONA:

En la Eſtampa de Rafel Figuerò, al carrer dels Cotoners, Any 1702.

TAVLA
DE LAS PRESENTS CONSTITVCIONS, CAPITOLS, Y ACTES DE CORT.

 por-

dats

Que

S Que

For-

Que

CONS-

CONSTITVCIONS, CAPITOLS, Y ACTES DE CORT DE CATHALVNYA.

N NOMINE DOMINI NOSTRI JESV-CHRISTI, pateat vniversis. Quod Nos Philippus Dei gratia Rex Castellæ, Aragonum, Legionis, vtriusque Siciliæ, Hierusalem, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Navarræ, Granatæ, Toleti, Valentiæ, Galletiæ, Maioricarum, Hispalis, Sardiniæ, Cordovæ, Corcicæ, Murciæ, Giennis, Algarbij, Algezire, Gibraltaris, Insularum Canariæ, nec non Indiarum Orientalium, & Occidentalium, Insularum, ac Terræ Firmæ Maris Oceani, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Bravantiæ, Mediolani, Athenarum, & Neopatriæ, Comes Aspurgij, Flandriæ, Tirolis, Barchinonæ, Rossilionis, & Ceritaniæ, Marchio Oristanni, & Comes Goceani: Attendentes Curias Generales per Nos fuisse in Civitate nostra Barchinonæ, omnibus Incolis, & habitatoribus nostrorum Principatus Catholoniæ, & Comitatus Ceritaniæ ex causis in ipsa convocatione contentis convocatas, easque ad debitam conclusionem, & celebrationem perductas, in quibus siquidem bonum commune, pacem, ac quietem subditorum nostrorum intuentes, nec non tranquillo statui Reipublicæ dictorum Principatus, & Comitatus consulere affectantes, illorumque Incolas in justitia, & æquitate fovere, habito maturo, & digesto Consilio, ac tractatu cum Prælatis, & Ecclesiasticis personis, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, Militibus, & hominibus de Paratico, ac etiam Syndicis Vniversitatum, Civitatum, & Villarum Regalium dictorum Principatus, & Comitatus, qui ad dictas Curias convenerunt ad supplicationem perhumilem, nec non de expresis consensu, approbatione, & Consilio eorundem, pro nostro Solio Regio (vt moris est) strato, ornatoque sedentes: Constitutiones, Ordinationes, Capitula, & Actus Curiæ facimus, statuhimus, sancimus, & ordinamus sub forma, modificationibus, & declarationibus infrascriptis.

DE QVE LOS INSACVLATS A LAS BOLSAS DE LA DEPVTACIO, Y Ciutat de Barcelona no fossen desinsaculats, ni suspesos sens cogniciò de causa, y sentencia de desinsaculaciò; y que los qui se trobavan desinsaculats sian reintegrats.

CAP. I.

ER quant ab la Constituciò, que comensa: *Nos, è Officials* baix lo titol *de Violencia, y restituciò de despullats*, se estatuhi, que algu, ò alguns de qualsevol condiciò, ò estament no sian despullats, sens coneixensa de causa, de aquellas cosas, que tingan, ò possehescan, y que si alguns serian despullats contra la dita forma, fossen restituhits integrament: Perçò los tres Braços de la present Cort à V. Real Magestat humilment suplican, li placia estatuhir ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que ab la dita Constituciò, y vingan compresos tots los Subjectes ques troban insaculats en las Bolsas de las Casas de la present Ciutat, y Deputaciò, à fi de que estos, no sien desinsaculats per V. Real Magestat, ni Llochtinents Generals, Governador General, Portant Veus de General Governador, ni per altres Officials de V. Magestat, sens cogniciò de Causa, y Sentencia de desinsaculaciò, ni per temps algu suspesos sens la dita forma; Y que los ques troban de present desinsaculats, sens los dits requisits, sian restituhits à las Bolsas de que respectivament seràn estats desinsaculats, no obstant la facultat de desinsacular reservada en lo any 1652. per los antecessors de V. Real Magestat.

Sa Magestat queda plenament informàt, ho atendrá, y tindrà present, peraque se eviten tots abusos; Y sa Magestat está en fer la gracia de reintegrar als que se troban actualment desinsaculats, en tots los puestos, y llochs que gosavan, donant per açò los ordes convenients.

QVE TOTA LA IVRISDICCIO DELS DEPVTATS, Y OYDORS cesse, congregada la Cort General, y sie de dita Cort, exceptàt lo que toca à la exacciò dels Drets, y sos dependents, ò allò quels permetrà, ò tolerarà la mateixa Cort.

CAP. II.

HAvent la experiencia ensenyàt, que trobantse las Corts Generals congregadas, se han sucitat moltas controversias, entre los tres Braços de vna, y los Deputats, y Oydors del General de Cathalunya, que à les

à les hores se trobavan essero, sobre la jurisdicciò de ells, pretenent dits Deputats, y Oydors tenir la jurisdicciò, y facultat de la insaculaciò, y provisiò de Officis de la Generalitat, y lo demès tocant à aquella, si, y conforme la Cort no fos congregada en virtut del Cap. 8. que comensa: *Considerant* dels fets per lo redrés del General, y Casa de la Deputaciò, en lo any 1599. y altres, essent aixis, que congregada la Cort tota la jurisdicciò dels dits Deputats, y Oydors cessa, y deu cessar, quedant esta en dita Cort, per quant dits Deputats, y Oydors son nudos Procuradors, è Administradors de la dita Cort, com apar se suposa en lo Cap. 1. que comensa: *Primerament* del llibre dels quatre Senyals del General de Cathalunya: Perçò suplican los tres Braços placia à V. Real Magestat, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, declarar, que essent congregada la Cort General tota la jurisdicciò de dits Deputats, y Oydors cesse, y que tota aquella sia de dita Cort, exceptada la que tocará en la exacciò dels drets de la Generalitat, y dependents de aquella, y no mes, ò allò quels permetrà, y tollerarà la mateixa Cort; de tal manera, que tot lo que obrarán dits Deputats, y Oydors en altre forma sia ipso jure nullo, y de ningun efecte, encara que ho fessen en virtut de deliberaciò, ó resoluciò presa antes de esser congregada la Cort, no obstant qualsevols Constitucions, Capitols de Cort, ò Consuetuts en contrari disposants. Plau à sa Magestat.

EXECUCIONS DE SENTENCIAS, O PROVISIONS, QUE NO arriban à 500 ₶ ℔. no se poden fer per Alguasils, sino cometrerse als Verguers, ò Porters ab assistencia del Ordinari, ò remetrerse als mateixos Ordinaris; y fentse lo contrari la part instant perda los gastos.

CAP. III.

COm en la Cōst. 8. que comēsa: *Per quant* Tit. *de Execuciò de Sentencias*, sie estatuhit, q̄ las execuciós de Sentencias Reals fins en cēt lliuras, sie remesa als Ordinaris, ò comesa als Porters, ò Verguers, y no als Alguasils, la qual Const. en virtut de altre del mateix Titol, que es la 14. q̄ comensa: *Per rellevar*, es estada extesa fins à la quantitat de 200 ₶ ℔. y se experimentia, que cometentse las execucions de Reals Sentencias, ò de altres cosas, son excessius los gastos, que se ocasionan à la part executada, lo que es en dany de la publica vtilitat: Perçò los tres Braços de la present Cort suplican à V. Real Magestat, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de aquella li placia extendrer las ditas Constitucions fins à la quantitat de sinch centas lliures, de tal manera, que no arribant la quantitat, per la qual se ha de fer la execuciò, á la sobre dita de sinch centas lliuras, ja sia

sia en virtut de Real sentencia, ò Real provisiò, aquella sia comesa à vn Porter Real, qui ab assistencia del Ordinari, fasse la dita execuciò, ò haje esser dita execuciò remesa al Ordinari; y que lo instant la execuciò tinga, y haje de fer continuar tots los procehiments de la execuciò en lo original procès, recobrant lo gasto de aquells de la part executada, y que fentse lo contrari del expressat, lo instant la execuciò, no puga conseguir quantitat alguna per raho dels gastos fets per dita execuciò, y q̄ en lo demès restē en sa forsa, y valor ditas dos Constitucions; y q̄ lo mateix se dega observar en las execucions se fan per tots los Ordinaris del present Principat, y tambe per lo Regent la Vegueria de Barcelona. Plau à sa Magestat.

FORMA QUE SE DEU OBSERVAR EN LA REAL AUDIENCIA antes de admetrerse en primera instancia ninguna causa de Officis, Collegis, ò Confrarias, axis de Barcelona, com de las Ciutats, y Vilas de Cathalunya, que tenen Privilegis iguals, ò semblants als de Barcelona; Y que en cas se declare procehir la excepciò de inevocabilitat, se restituesca la causa sens salari, ni gasto algun.

CAP. IV.

COm ab Reals Privilegis concedits als Consellers, y Ciutat de Barcelona, à saber es, ab 3. consecutius del Rey Don Fernando, la data dels quals fou als 30. de Novembre de 1506. als 5. de Novembre de 1509. y als 5. de Setembre de 1511. y ab executoria de aquells de la Serenissima Reyna Germana, dada en Monçò als 2. de Iuny 1512. y ab altre Real Privilegi del Emperador, y Rey Don Carlos, la data de 16. de Novembre de 1537. se hage otorgàt, y concedit à dits Consellers, y Ciutat, que privativament à tots, y qualsevols altres Officials, etiam del Lloctinent General, poguessen coneixer de totas causas de Officis, Collegis, y Confrarias de la dita Ciutat, volent expressament, que de ditas causas fossen los propris, y peculiars Iutges dits Consellers, llevant tot lo poder de fer lo contrari, baix decret de nullitat à dit Lloctinent General, Portant Veus de General Governador, Canceller, Regent la Cancelleria, y demès Doctors de la Real Audiencia, de tal manera, que en cas se evocassen ditas causas á la Real Audiencia, encontinent, y sens pagar salari algun, se remetessen à dits Consellers. Y axi mateix ab Reals sentencias en la Visita Real se hage declarát, haver dits Reals Privilegis de esser observats baix las penas en aquells contengudas, y expressades, á saber es, ab sentencia proferida als 10. de Ianer de 1605. per Don Diego Clavero, y ab altre proferida als 4. de Maig de 1678. per Don Llorens Matheu y Sans, tots Visitadors Reals, y aixo no obstant se experimentia frequentment evocarse causas à la Real Audiencia de fets, y negocis dels Officis, Collegis, y Confra-

frarias de la dita Ciutat de Barcelona, y moltas de ellas ab lo pretext, perque se tracta de interpretaciò, ò observansa de Reals Privilegis, sens que conste al temps de la evocaciò, de dit pretext, ò qualitat, per no produhir al temps de la evocaciò de la causa los Privilegis, que expressan en la suplicaciò, lo que ocasiona notables gastos à dita Ciutat, havent de compareixer en ditas causas, oposant la excepciò de inevocabilitat, y proseguirlas fins à la declaraciò de aquellas, particularment no cerciorantse de present, y anys ha, lo Syndich de dita Ciutat al temps de la evocaciò de semblants causas, com se practicave antigament, y fins lo any 1629. ab la clausula: *Dicat Syndicus Civitatis intra decem, vel sex, cur supplicata fieri non debeant*: Perço los tres Braços á V. Real Magestat suplican, sia de son Real servey estatuhir ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que las causas, que se evocarán á la Real Audiencia de fets tocants á Officis, Collegis, y Confrarias sobre negocis, y materias seculars, y no Ecclesiasticas, dels ques troban creats, y fundats en la Ciutat de Barcelona ab lo dit pretext de ques tracta *de interpretaciò, y observansa de Reals Privilegis*, no sian admesas per lo Canceller, Regent la Cancellaria, y Doctors de la Real Audiencia; sino que en las suplicas introductorias de ditas causas se exhibescan los Reals Privilegis, que se expressan en ellas, y que, tant en las ditas causas evocadas ab lo dit pretext, com en las demès de dits Collegis, y Confrarias, y en las que tè interès lo Syndich de dita Ciutat, no sian admesas las suplicas introductorias de aquellas en dita Real Audiencia; fins á esser cerciorat lo Syndich de dita Ciutat, ab la dita clausula: *Quod dicat Syndicus Civitatis intra decem, vel sex, cur supplicata fieri non debeant*, y en cas que se hage de fer provisió formiter sobre la excepciò de inevocabilitat oposada per lo Syndich de dita Ciutat, declarantse aquella à son favor, se restituhesca la causa á dits Consellers, sens salari, ni gasto algun, y que lo mateix sia observat, y practicat respecte de las Confrarias, y Collegis de las Ciutats, y Vilas del present Principat, que tenen iguals, ò semblants Privilegis, com los referits de la Ciutat de Barcelona, en materias sempre seculars, y no Ecclesiasticas. Plau à sa Magestat.

SALARIS DEPOSATS PER SENTENCIAS, O PROVISIONS EN las causas de la Real Audiencia, com, y quant poden esser gastats, y dividits; y que per ningun cas, deposat una vegada lo salari, se puga, ni se dega deposar de nou.

CAP. V.

PEr quant ab la Constituciò, que comensa: *Ajustant*, baix lo Titol *de salaris de sentencias, &c.* Se estatuhi, que los salaris deposats per las sen-

ſentencias diffinitivas no pugan eſſer repartits; ſinó que los Deputats tingan albará, ò certificatoria eſcrita, ò ſotaſcrita del Canceller, Viceccanceller, ò Regent la Cancellaria, y en ſon cas del Aſſeſſor del Portant Veus de Governador, que las ſentencias foſſen publicadas; eſtatuhintſe lo mateix en los ſalaris dels intermedis, ò proviſions interlocutorias en la Conſtituciò ſeguent, que comenſa: *Perque es*; y aixo no obſtant, hage eſdevingut moltas vegades repartirſe los ſalaris de ſentencias, ſens eſſer publicades, y de proviſions, ſens eſſer fetas, ò entregàt lo procès al Notari; particularment quant eſdevé lo cas, que eſtantſe per fer declaraciò en vna cauſa, ja ſia per ſentencia diffinitiva, ò per proviſiò (en lo qual càs ſe troba ja lo ſalari deposàt) ſe comèt la dita cauſa à altre Doctor de la Real Audiencia, ja ſia per medi de conferant, mòrt, ò altre qualſevol impediment del Doctor, que antes la tenia, del que reportan notables *gaſtos los* litigants: Perço eſtatuhim, y ordenam ab lloaciò, y aprobaciò de la preſent Cort, que las ditas dos Conſtitucions ſian en tot obſervadas; y ajuſtant à aquellas, y en quant ſia meneſter, corregint, y eſmenant, ſe diu, y diſpoſa; que à efecte de poderſe repartir los ſalaris, no baſtia lo pretext, de que las parts litigants hagen omitit la proſecuciò de la cauſa per lo termini de tres anys, ò qualſevol altre, aixi com ni tampoch de haver preſentat, aportat, y llegit en la Sala Real la ordinata de la ſentencia: *y tambe*, que en ditas Conſtitucions, y ſian compreſos los referits caſos, de que, per decretaciò, mort, ò altre impediment, ſie comeſa la cauſa à altre Doctor de la Real Audiencia; y que en qualſevol de dits caſos, ſe hage de entregar la poliſſa de ſalari antecedent deposàt al Doctor aqui per qualſevol de dits caſos ſerà comeſa la cauſa, y que las parts litigants, no hagen de depoſar nou ſalari, ni lo Doctor aqui ſerà comeſa dita cauſa puga acceptar la poliſſa de aquell. Plau à ſa Mageſtat.

QVE AL HOSPITAL GENERAL DE BARCELONA, DE *pecunies del General, ſien donadas mil y ſinch centas lliuras, quiſcun any.*

CAP. VI.

PEr quant en lo Capitol 33. que comenſa: *Per eſſer certa*, de las Corts del any 1599. ſe eſtatuhi, y ordenà, que de pecunias del General, ſie donàt, y pagàt al Hoſpital General de Santa Creu de Barcelona mil y ſinch centas lliuras, y que dita Conſtituciò fos duradora, fins à la concluſiò de las primeras Corts, y de preſent lo dit Hoſpital ſe trobia ab notoria pobreſa, y extrema neceſsitat, (que fou lo motiu per lo qual ſe feu la dita Conſtituciò) ſuplican los tres Braços de la preſent Cort á V. Real Mageſtat, ſia de ſon Real ſervey eſtatuhir, y orde-

denar ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que sia prorogada, y confirmada dita Constituciò, fins à la conclusiò de las primeras Corts. Plau à sa Mageстat.

CREACIÒ DE OFFICI DE CORONISTA DE CATHALUNYA, obligacions, qualitats, y salari que ha de tenir, y per qui deu esser elegit: y que los llibres compondrà sien imprimits à gastos del General.

CAP. VII.

COm sia cosa justa se tinga certa noticia de las cosas memorables, y heroicas accions, que se executan en qualsevol Provincia (de que han donàt verdader exemple los naturals del present Principat) y per excitar als esdèvenidors, que continuen en imitarlos; Perçò suplican à V. Real Magestad, los tres Braços de la present Cort li placia ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de aquella, que sia creàt vn offici de Coronista, lo qual dega emplearse en posar à la publica noticia las accions notables dels Cathalans, y que se hage de fer la nominaciò en subjecte natural del present Principat per tots los tres Braços, pagantseli per son salari quiscun any dels reddits de la Generalitat finch centas lliuras, y haventse de fer elecciò nova, aquella dega ferse per los Deputats, y Oydors, ab assistencia de vna novena extreta en sort de las bolsas de Deputats, y Oydors, tenint molt à la mira de elegir lo subjecte, que coneixeràn esser de major capacitat, comprehenciò, y noticias per la subjecta materia, y que los llibres se compondràn, se hagen de imprimir à gastos de la Generalitat, y esta nominaciò fahedora per los Deputats, y Oydors, se entenga, sempre, y quant las Corts no estaràn convocadas ni obertas, per residir en ellas la plena, y absoluta jurisdicciò per fer las tals nominacions. Plau à sa Magestat.

QUE NO SE PUGAN IMPRIMIR A GASTOS DE LA GENERAlitat, Tomos algunos de Decisions del Real Senàt de Cathalunya.

CAP. VIII.

PEr quant de pochs anys à esta part ja se han imprès diferents Tomos de Decisions del Real Senàt de Cathalunya à propis gastos de la Generalitat, y de present se trobe esta ab falta de medis: Perçò los tres Braços de la present Cort à V. Real Magestat suplican li placia estatuhir, ab lloaciò, consentiment, y aprobaciò de la present Cort, que de la conclusiò de la present Cort fins à las venideras, no se imprimescan à gastos

de

de la Generalitat Decisions del Real Senàt de Cathalunya, en tès no obstant qualsevol Constituciò en contrari disposant. Plau à sa Magestat.

LOS RELADORS DE LAS CAVSAS DE LA REAL AVDIENCIA antes de fer las Sentencias difinitivas, ò Provisionals, y Provisions que sien de notable interès; degan avisar pera informar los Advocats de las Parts, y donar los duptes en escrits, continuantlos lo Notari en Procès, y ab Vot, y resoluciò de la Sala, si de la declaraciò se haurà de fer paraula en la Sala; y que los motius de las Sentencias, hagen esser conformes als duptes donats, y fentse lo contrari serà nulla la Sentencia, y no porà esser executada.

CAP. IX.

COm sia cosa molt justa, y rahonable per la bona decisiò de las Causas vertents en la Real Audiencia, de que los Iutges Reladors de aquellas oygan los Advocats de las Parts per informar, donant à estos los duptes, y punts de aquellas, y en escrits, per no haveri equivocacions, y per lo mateix respecte posarlos en procès, perque las parts litigants sian aliviadas del gasto, que moltas vegades pateixen en fer Memorials en fet, y en dret, fora dels punts, y duptes que los Iutges Reladors, regoneixen per la Decisiò de las Causas; com de fet aixi se troba estatuhit, y ordenàt ab las tres Constitucions, que son baix lo Tit. *Dels duptes, y punts se han de donar en las Causas*, lo que de present, y anys ha no se observa, essent aixis, que antigament se practicave, la qual inobservança es contra la publica vtilitat, en major gasto de las parts litigants, y en son notable desconsuelo: Perçò estatuhim, y ordenàm ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que los Doctors de la Real Audiencia en totas las Causas, que seràn Reladors, antes de fer las Sentencias difinitivas, y Provisionals hagen, y degan avisar als Advocats de las Parts per informar, y en los informes donarlos los duptes, y punts en escrits, manant al Notari de la causa los pose en procès, y que los motius de las Sentencias que faràn, sian conformes als duptes donàts; entès emperò, que si de las Sentencias fahedoras sen ha de fer paraula en la Sala, los dits duptes se hagen de donar, de Vot, y resoluciò dels Doctors de la Sala, y que lo mateix sia observàt en tot ab las Provisions fahedoras, que seràn de notable interès; Y que fentse lo contrari de tot lo sobre dispossat, sian las Sentencias, y Provisions respective nullas, y no pugan esser executadas; quedant en lo demès en sa forsa, y valor las ditas Constitucions. Plau à sa Magestat.

QVE

QVE TOTAS LAS DIGNITATS PONTIFICALS, EXCEPTAT LO Arquebisbat de Tarragona, Abadias, Prelaturas, Beneficis Ecclesiastichs, Pensions, &c. degan conferirse, y pugan sols obtenir en Cathalunya los verdaderament Cathalans, ò fills de aquells.

CAP. X.

PEr quant los que son verdaderament naturals del present Principat son exclosos de obtenir Dignitats, Beneficis Ecclesiastichs, y rendas de Iglesias de Aragò, Valencia, Castella, y altres Provincias, y Regnes, per lo qual es molt rahonable, que las Dignitats, y rendas Ecclesiasticas del present Principat, com son lo Arquebisbat de Tarragona, Bisbats, Abadias, Priorats, Ardiaconats, Pabordias, Canonicats, Beneficis, aixi Simples, com Curats, Pensions, Segrests, de Vacants Ecclesiasticas, y demès emoluments, y rendas de Iglesias, sols las obtingan, y alcansen los que son verdaderament naturals, y propris fills del present Principat, y fills de aquells, com aixi ja se troba estatuhit, y ordenat respecte de las Prelacias, Dignitats, y Beneficis Ecclesiastichs, en diferents Constitucions, y Capitols de Cort, ques troban baix lo titol: *Que los Estrangers no pugan obtenir Beneficis, ni Officis Ecclesiastichs en Cathalunya*, majorment attès, que los serveys dels Comuns, y particulars del Principat, fets, y que esperan fer à la Real Corona, no son estáts, ni seràn inferiors als dels Regnes de Aragò, y Valencia, dels quals sa Magestat sols te reservats los Arquebisbats: y que lo conferirse dits Arquebisbat, y Bisbats á naturals del Principat apar mes convenient per lo exercici de son Offici Pastoral, vsant, vns, y altres de vn mateix Idioma, y llengua materna, y altrament, Perçò ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort estatuhim, y ordenàm, ajustant á las ditas Constitucions, y Capitols de Cort, que los Cathalans tantsolament, que seràn verdaderament Cathalans, realment fills del present Principat, y fills de aquells, y no altres, pugan obtenir las Dignitats, Titols, y rendas Ecclesiasticas del present Principat de Cathalunya, com son, lo Arquebisbat de Tarragona, Bisbats, Abadiats (entenentse dels Abadiats, y Prelacias perpetuas, y no tẽporals) Dignitats, Priorats, Pabordias, Canonicats, Officis, Beneficis Simples, y Curats, aixi Seculars, cõ Regulars, y altres qualsevols Titols Ecclesiastichs, pensions, reservacions sobrefruits, y rendas de aquells Segrests de Vacants Iglesias, y demès rendas, y emoluments de Iglesia, entenentse tant de las que de present se troban fundadas, y dels reddits, que actualment cobran, com de las Iglesias, y sos reddits, que en lo esdevenidor, y en tot temps se fundaràn, y erigiràn dins los limits del present Principat de Cathalunya; ab expressa em-

però declaració, que los naturals del Regne de Aragò, y Valencia que serán fills dels Bisbats de Tortosa, Lleyda, ò Vrgell respectivament, pugan esser admesos en los Titols Ecclesiastichs, de quiscu dels dits Bisbats, dels quals respectivament serán fills, y no en altres per obtenir aixi mateix los Cathalans, y fills dels referits Bisbats, Titols, y Rendas Ecclesiasticas en las parts de Aragó, y Valencia, que son dins los limits, y confins de dits tres Bisbats, y en cas que per algun temps se impedis als Cathalans Diocesans la admissiò, y retenciò de las rendas dels Titols Ecclesiastichs en las parts de dits tres Bisbats, que tocan à Aragò, y Valencia, que no pugan aixi mateix los Aragonesos, y Valencians esser admesos en las rendas, y Titols Ecclesiastichs de las parts de dits Bisbats, que son de Cathalunya: reservant empero al Arquebisbe de Tarragona, y Bisbe de Vrgell, que vuy son, y no à sos successors, ni à altres, dret, y facultat de poder anomenar quiscun de ells (per vna vegada, y no mes) quatre persones, encara que no sian naturals del present Principat, per obtenir Beneficis Simples, y Curats, y Pensions del present Principat, es à saber quiscun en son Arquebisbat, y Bisbat respectivè, y no altrament; y que ditas quatre personas per quiscun dels sobredits nomenadoras, hagen, y degan esser per aquells anomenades, y escritas en vn dels llibres de la Deputaciò de Cathalunya dins lo termini de sis mesos comptadors del die de la conclusiò de las presents Corts en avant, salvant en tot lo beneplacit de la Santa Sede Apostòlica; Per lo qual ofereix sa Magestat escriurer à *sa Santedat*, y à son Embaixador, que resideix en Roma, à fi, y efecte de obtenir de la Santa Sede Apostolica la confirmaciò de la present Constituciò, y que los Deputats, y Oydors degan cuydar de solicitaro, sots pena de privaciò de vna tersa de son salari. Plau à sa Magestat, reservantse sols lo Arquebisbat de Tarragona.

QUE LOS DOCTORS EN DRETS, DEL ESTAMENT MILITAR, cateris paribus, sien preferits als demès en las Ternas, y Consultas de Plaças de Iudicatura, vacants en Cathalunya.

CAP. XI.

COm los Subjectes, que sian del gremi, y Estament del Bras Militar naturals del present Principat essent agraduats en Lleys, y exercitant la Advocacia, es molt just, que tingan la primacia, y prerrogativa, respecte de aquells, que solament son Doctors en Lleys sens tenir la dita qualitat de esser del Bras Militar, concorrent ab ells igualtat de literatura, y del demès: Perçò los tres Braços de la present Cort suplican à V. Real Magestat sia de son Real servey estatuhir ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de aquella, que las plaças que vacarán de Iudicatura

en

en lo present Principat de Cathalunya, sian preferits en las Ternas, y Consultas los Doctors en Drets del Estament Militar en concurs dels altres Doctors en Drets que no tindràn la dita qualitat mentres que sian iguals en literatura, y en lo demès. Plau à sa Magestat.

LO ARXIVER REAL, NI SON SUBSTITUT, NO PUGA TRAURER del Arxiu originals alguns, encara que foy per orde del Llochtinent General, del que dega prestar jurament, y oyr sentencia de excomunicaciò, lo Arxiver que vuy, y per temps serà, à instancia, y ajuydado dels Deputats, y en pena de 1000 ℔. y degan dins 15. dies restituhirsi tots los Originals, que sien estats trets del dit Arxiu Real.

CAP. XII.

PEr obviar los notables danys resultan, y poden resultar en traurer del Real Arxiu de V. Real Magestat, que tè en la Ciutat de Barcelona, Llibres, Privilegis, y altres qualsevols papers originals de aquell: Perçò los tres Braços de la present Cort à V. Real Magestat suplican sie de son Real servey, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de aquella, que lo Real Arxiver, que de present es, y per temps serà, ò son substitut, ò qualsevol altre, que regesca aquell, no trague, ni puga traurer escripturas algunas originals de dit Arxiu, ja sian Llibres, Privilegis, Establiments, Vendas, Sentencias, ò qualsevols altres especies de Escripturas, que sian recondidas en aquell; no obstant qualsevol orde, ençara que fos del Llochtinent General de V. Magestat, y que perço lo Arxiver, ò qualsevol sie, y hage de regir dit Real Arxiu, hage, y dega antes del ingrès de son Offici ohir sentencia de excomunicaciò proferida per lo Ordinari Ecclesiastich de dita Ciutat de Barcelona, ò per son Vicari General; y axi mateix dega prestar jurament en ma, y poder del Canceller, ò Regent la Cancellaria, de que observarà en tot lo prop dispòsat, y que en cas, que dit Arxiver, ò qualsevol altre regint dit Arxiu traguès, ò permetès se traguessen paper algu, ò alguns originals dels sobre expressats de aquell, que incidis en pena de 1000 ℔. irremissiblament divididora, y aplicadora en tres parts, à saber vna á la Real Thesoreria, altre à la Generalitat, y altre al acusador; y que perçò si de present se troban alguns de dits papers originals fora de dit Real Arxiu sian aquells restituhits dins lo termini de quinse dies comptadors del dia de la conclusiò de las presents Corts, y que lo Real Arxiver que de present es, ò qualsevol altre regint dit Arxiu, que per temps serà dins lo mateix termini de quinse dias hage de ohir sentencia de excomunicaciò; y prestar lo jurament ab la forma dalt dita, y que fent lo contrari incidesca en la mateixa pena de 1000 ℔.

apli-

aplicadora en lo modo sobredit, y que los Deputats del General de Cathalunya, tingan facultat de poder instar, se oyga dita Excomunicaciò, y de que se preste lo dit jurament. Plau à sa Magestat.

QVE EN LOS TRACTES DE VIOLARIS, NO SE PVGA FER acte de promesa de millorar directe ni indirecte las obligacions, pena de perdrer lo Acreador lo preu, y lo Notari que rebrà lo acte, de incidir en las penas estatuhidas de dret, contra los que reben actes vsuraris: y que los Violaris, sols se pugan deixar à las vidas de dos Persònas, y no mes.

CAP. XIII.

COm en los contractes dels Violaris de si los interessos, que se estipulan per los Notaris, que reben los actes de aquells sian molt crescuts, y aixo no obstant se experimenta, que fan acte, ò promesa de millorar las caucions, dins cert termini, ò sempre, y quant apareix al Acrehedor, ab adjecciò de pena, que correspon al preu de dit Violari, à fi de que cedesca en lluiciò de aquell, lo que ocasiona, que lo Acrehedor te vna tacita facultat de fer lluir lo dit Violari, sempre que li apar, com moltas vegades se ha experimentat, que vehent lo Acrehedor, que la persona, ò personas, à la vida, ó vidas, de las quals se es deixat lo Violari son perillosas, per esser de crescuda edat, malaltia, ò altre accident, acostuman á requirir als debitors à fi de que milloren las obligacions, valentse del acte de promesa, lo que argueix à vsura: Perço estatuhim, y ordenàm ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que en los contractes, y actes de Violaris, no si puga fer acte, ò promesa de millorar las obligacions, per directe, ni indirecte; De tal manera, que fentse lo contrari lo Acrehedor, incidesca en pena de perdrer lo preu, y proprietat de dit Violari, y que lo Notari rebrà semblant acte, incidesca en las penas de dret estatuhidas per rebrer los contractes, y actes vsuraris, y que los Violaris, sols se pugan deixar á las vidas de dos personas, y no mes. Plau à sa Magestat.

QVE SIE OBSERVADA, Y EXECVTADA LA CONSTITVCIO Confirmant, *del tit.* de Arxiu Real. *Y que tingan obligaciò los Deputats per medi de son Agent, que sien conduhits al Arxiu Real de Barcelona, los regisftres Itinerum diversorum, y altres que fins vuy no se han portàt en aquell.*

CAP. XIV.

COm en la Constituciò segona, que comensa: *Confirmant*, baix lo titol *del Arxiu Real*: se haje estatuhit, y ordenat, que los Protonotaris, è Se-

Secretaris,que à las horas eran,y que per temps ſerian,foſſen tinguts de poſar en lo Arxiu Real de Barcelona de deu en deu anys los Regiſtres, aixi Itinerum diverſorum, com altres, y ſe tinga noticia, que los dits Regiſtres, Itinerum diverſorum; y altres fets en tots los temps de las Reals Mageſtats de Felip Quart,y Carlos Segon, no ſien poſats,ni collocats per dits Protonotari, y Secretari en lo dit Real Arxiu de Barcelona; lo que reſulta en notable dany, y perjudici, no ſols dels Comuns, y particulars del preſent Principat, ſino tambe dels de la Corona de Aragò : Perço, ajuſtant à la dita Conſtituciò, eſtatuhim,y ordenam, ab lloaciò,y aprobaciò de la preſent Cort: que de aqui al devant los Deputats,y Oydors del preſent Principat, tingan obligaciò per medi de ſon Agent , que dits Regiſtres, aixi Itinerum diverſorum, com altres compreſos en dita Conſtituciò, ſe conduefcan,y poſen dins lo dit termini en aquella prefigit en dit Real Arxiu, y de fer lo contrari,ſian querelats,y carregats en la Viſita ; y, que lo Protonotari, ò Secretari no ſia pagat,ni li ſia donada remuneraciò del procès de la preſent Cort, fins que hage donat cumpliment al que es obligàt, ſegòns la forma de dita Conſtituciò; com tambe aixi ſe ordenà, y eſtatuhi en la prop dita Conſtituciò,y que en lo demés reſte en ſa forſa, y valor. Plau á ſa Mageſtat.

QVE LOS TAVLERS, NOTARIS, RECEPTORS, EXACTORS, Y Guardas dels drets del General ,y de Guerra , y los Officials de las Tinencias de la Batllia General, Baſſiners del Hoſpital General de Barcelona, Collectors dels drets de la Capitania General,y qualſevols altres,que goſavan de exempció, eſtigan ſubjectes à la juriſdicciò del Ordinari, y ſien obligats à pagar talls, tatxas, y demès drets impoſats per las Vniverſitats, y tenir apoſentaments, y tranſits, com ſi tals Officis no tinguessen.

CAP. XV.

PEr quant en las Ciutats,Vilas,y Llochs del preſent Principat, ſe troban diferents perſonas que obtenan officis ,com ſon de Taulers, Notaris,Receptors,y Guardas de las Collectas dels drets de la Generalitat,Tinencias de la Batllia General,Receptors del dret de General,yGuerra, Baſsiners del Hoſpital General de Barcelona, Collectors dels drets de la Capitania General,y altres, y ab lo pretext de obtenir dits officis , intentan eximirſe de la juriſdicciò del Ordinari ; Y aixi mateix de pagar, talls, tatxas , apoſentaments,y tranſits , y altres drets impoſats per las Vniverſitats, eſſent aixi,que molts de dits Officials ſols obtenen dits reſpectivè officis, per goſar de dita exempciò, y franqueſa, no obſtant que tenen bonas proprietats,y patrimoni; Tot lo que reſulta en notori dany,y

D pre-

prejudici de las Vniversitats, y particulars de aquellas, y publica vtilitat: Perço los tres Braços, suplican à V. Magestat li placia estatuhir ab consentiment, lloació, y aprobació de la present Cort: que los que obtindràn dits officis de Taulers, Notaris. Receptors, y Guardas de la Collecta de la Generalitat, Tinencias de la Batllia General; Exactors del dret de General, y Guerra, Bassiners del Hospital General de Barcelona, Collectors dels drets de la Capitania General; Y finalment, los qui obtindràn qualsevol especie de officis, encara que per rahò de aquell gosassen de tota exempciò, que aixo no obstant hagen de estar subjectes à la jurisdicciò del Ordinari; com si dits officis no obtinguessen, y axi mateix que hagen de estar obligats en pagar talls, tatxas, y demès drets imposats per las Vniversitats, y tenir aposentaments, y transits, si y conforme contribuheixen, y pagan los demès particulars de las Vilas, y Llochs, en res no obstant qualsevol Constituciò, Capitol de Cort, ò consuetut en contrari disposant. Plau à sa Magestat.

CREACIò DE OFFICI DE PICADOR DE CAVALLS, CALITATS, obligacions, y salari, que ha de tenir, y per qui deu esser elegit.

CAP. XVI.

COm sia molt convenient al Real servey, y publica vtilitat, de que en quiscuna Provincia, ò Regne, hi hage persona destinada *per adoctrinar* las persones que vullan emplearse en picar vn Cavall, per incitar mes als naturals al dit empleo, y exercici; Perço los tres Braços de la present Cort à V. Real Magestat suplican, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de aquella, sia de son Real servey, de que sie creàt vn offici de Picador de Cavalls, lo qual tinga obligació, sens salari algu, de ensenyar als naturals del present Principat, y á tots los que vullan apendrer de picar vn Cavall, y tot lo demès necessari per saber montar, regir, y governar vn Cavall; Y aixi mateix, que tinga obligaciò de ensenyar, y adoctrinar los Cavalls dels naturals del present Principat, que á ell li aportarà per dit efecte, encaraque los amos de dits Cavalls no anassen à la picaria, y de la mateixa manera, que tinga obligaciò dit picador de tenir dos Cavalls pera poderlos montar, y picar los que non tindràn; Y que perço se li sie senyalat per son salari quiscun any la quantitat de vuyt centas lliuras, pagadoras dels drets de la Generalitat; Entès emperò, que sempre, y quāt cessàs lo exercici, y empleo dels Cavallers en picar los Cavalls, y fer picar aquells, cesse tambè la continuaciò del salari assenyalat à dit picador, y que la nominaciò del subjecte per dit offici, hage de esser en persona natural del present Principat; (si sen trobarà de capàz) fentse aquella per tots los tres Braços, y haventse de fer nova elecciò, dega ferse per los De-

Deputats, y Oydors,ab assistencia de vna novena extreta en sort de las bolsas de Deputats,è Oydors ; tenint sempre à la mira lo elegir la persona que coneixerán esser de major conveniencia per lo dit exercici, si, y conforme està disposat en lo offici de Coronista, ab declaraciò que esta nominaciò, sols la pugan fer en los casos que las Corts nos trobarán convocadas. Pl au á sa Magestat.

LA EXACCIÒ, Y COLLECTA DELS DRETS DE LA NOVA Ampra, ò de General de Guerra, sie restituhida als Deputats, y Oydors del General de Cathalunya, y en que se deu emplear, y convertir lo resultant de aquells.

CAP. XVII.

COm la imposiciò dels drets, dits antigament de la nova Ampra, y vuy de General de Guerra, plus de Sedas, Cartas, y Sombreros, sia estada feta ab resolucions presas ab las Iuntas dels tres Braços, à fi de aliviarse dels ahogos, que en lo temps de la imposiciò se trobave la Generalitat, haventse exigit per los Deputats, y Oydors, ò per sos Officials, fins lo any 1661. y encara que desde dit any, fins vuy la Collecta de dits drets, y lo procehit de aquells hage corregut, y entràt en ma, y poder del Regent la Real Thesoreria, en lo any 1671. se representà à la Real Magestat de la Reyna Governadora Dona Marianna de Austria, per los Deputats, y Oydors, que à las horas eran, de que se retornàs la exacciò, y cobransa dels dits drets à dits Deputats, y à sos Officials, encara que fos haver de pagar del resultant de dits drets lo sou, y ajuda de costa ordinari del Lloctinent General del Principat de Cathalunya, y lo salari de la Plaça de Capa, y Espasa del Consell Supremo de Aragò, natural de Cathalunya, y lo que sobraria, deservis quiscun any, per pagar als Acrehedors censalistas (als quals estava obligàt dit dret,) com ja ab Real Decret de 24 de Febrer 1661. havia estat disposat ; à la qual representaciò, sols se oferi per reparo à la Real Magestat lo condecendir en la restituciò de dits drets, y exacciò de aquells als Deputats, y sos Officials, per no poder obligarse estos, sino es en Corts à la obligaciò per ells oferta, y com essent congregadas las Corts, cesse eix motiu, y altrament concorre tambè de present la causa de estarse devent considerables summas a ls censalistas ; que molts de ells son Hospitals, Religiosas, y Viudas ; Perço los tres Braços humilment suplican à V. Real Magestat, sia de son Real servey, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, restituhir, y concedir la exacciò, y Collecta dels referits drets als Deputats, y Oydors del General de Cathalunya, ò à sos Officials, oferint, y prometent estos ab aquella seguretat, que serà del major agrado de V. Real Magestat pagar del

del resultant de dit dret, los sobre expressats sou, y ajuda de costa ordinari del Lloctinent General del Principat de Cathalunya, y salari de la Plaça de Capa, y Espasa del Supremo de Aragò, natural de Cathalunya, y lo demès que quedarà convertiro en lluicions dels Censals, à que està obligàt dit dret, las quals lluycions se degan fer per extracciò à la sort. Plau à sa Magestat.

QUE SEMPRE QUE LO ASSENTISTA DE SA MAGESTAT FARà segrestar grans en Cathalunya, hage de pagarlos al preu corrent, y sino paga de comptants, hage de donar seguretat idonea à coneguda dels Amos de dits grans.

CAP. XVIII.

PEr quant se han experimentat grans inconvenients als naturals del present Principat, per causa dels segrestos de grans fets à instancia del Assentista de sa Magestat pagant los preus de aquells molt modichs; y sa Magestat à ell molt crescuts, causant haveri carestia de grans en dit Principat: Perçò los tres Braços de la present Cort à V. Real Magestat suplican sia de son Real servey estatuhir ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que en cas, que lo Assentista tingués falta de grans, y per rahó de aquella se haguessen de segrestar los del present Principat, que en tal cas lo Assentista de V. Real Magestat, hage de pagar los grans als preus corrents, y no pagant aquells de comptants hage dit Assentista de donar seguretat idonea à coneguda dels duenyos dels grans segrestats. Plau à sa Magestat.

QUE DE LAS SENTENCIAS DELS VISITADORS DEL GENERAL, ni dels procehiments que interim faràn, nos puga suplicar, ni recorrer à la Real Audiencia ab ningun pretext, ni al Senyor Rey, judicial, ni extrajudicialment: y en quina forma se pot suplicar, ò recorrer en la mateixa Casa de la Deputaciò de ditas Sentencias; y dins quant temps deurà declararse sobre ditas suplicacions, ò recorsos.

CAP. XIX.

PEr quant en lo Capitol primer del Redrès del General de las Corts de 1599. que comensa: *Per reprimir*, fou estatuhit, y ordenát, que de las declaracions, y Sentencias dels Visitadors, ni dels procehiments, que interim per aquells seràn fets, nos poguès suplicar, recorrer, ni apellar, y de no haverse aixi observàt, y executat de alguns anys à esta part, per ocasiò de dos Reals Decrets, lo vn de la Magestat del Senyor Rey

Rey Don Felip Tercer de Aragò, dats als 14. de Abril 1660. y lo altre de la Senyora Reyna Governadora Dona Marianna, als 3. de Iuny 1675. en los quals se permet poder recorrer à la Real Audiencia ab pretext de notoria nullitat, ò injusticia, se experimente seguirse grans inconvenients al bon govern de la Generalitat, concedintse revista de declaracions, sobre materia, concernent, y connexa á cosas de la Generalitat, de las quals los gloriosos Progenitors de V. Magestat se dignaren abdicarse la coneixensa, tribuhint als Deputats de Cathalunya la plena, y absoluta jurisdicciò privativè ad alios quoscumque, y lo ordenát en dits Reals Decrets, se encontre ab lo disposàt en la Constituciò 16. que comensa: *Per quant*, de las mateixas Corts 1599. ordenantse, y estatuhintse en ella, que las Constitucions de Cathalunya, Capitols, y Actes de Cort, no pugan esser revocadas, alteradas, ni suspesas, sino en Corts Generals; y que si lo contrari serà fet, que no tinga forsa, ni valor: Perçò suplica la present Cort à V. Real Magestat ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò dels tres Braços, placia à V. Magestat ratificar, y confirmar dit Capitol 1. y en quant menester sia ajustar, declarar, y de nou concedir, que de las ditas declaracions, y sentencias dels Visitadors, ni dels procehiments, que interim farán, no sen puga suplicar, reclamar, apellar, ni recorrer, ab pretext de restituciò in integrum, de notoria nullitat, ò injusticia, ni altrament, per ninguna via directa, ni indirecta; encaraque fos per via de opressiò, ni altre qualsevol regalia à la Real Audiencia, Vicerregia, ò Audiencia del General Governador, ò de son Portant Veus, ni à V. Real Magestat judicial, ni extrajudicialment, ans be de las ditas declaracions, y sentencias, la part condemnada, ò que pretendrà gravamen, puga vna vegada tantsolament, ex eisdem actis demanarne revista, per via de suplicaciò, recors, ò altrament en la mateixa Casa de la Deputaciò, y en lo mateix modo, y forma, que la tenen, y tindrán, segons lo estatuhit, y ordenàt en lo Capitol 32. del nou Redrès de las presents Corts, que comensa: *Per quant en los Capitols, &c.* Revocant los dits decrets, y qualsevol consuetut, observança, vs, ò abus en contrari; y que lo present Capitol tinga tambe lloch en los procehiments, declaracions, y sentencias dels querelats en la Visita del General vuy oberta, y comensada; Entenent empero, que los dits Iutges hagen de decidir, y declarar la causa de suplicaciò, ò recors dins 20. dies comptadors desdel dia, que será entregàt á aquells lo procès de dita causa, tenint obligaciò lo Notari de entregarlo als Iutges de dita causa de suplicaciò, ò recors, encontinent de haverse suplicát, ò recorregut; y en cas que dits Iutges dins dits vint dies no hagen declaràt, y decidit dita causa de suplicaciò, se entenga confirmada dita sentencia de Visita, conforme aixi se trobave disposàt en dits Reals decrets tenirse per confirmada. Plau à sa Magestat.

AMPLIACIO DE LAS CONSTITUCIONS XVII. DE LAS CORTS de 1422. y 45. de las de 1599. acerca la obligaciò dels Deputats, y Oydors de exir à gastos de la Generalitat à la defensa dels Usatges, Constitucions, y Lleys de la Patria; y dins quin termini.

CAP. XX.

ATtenent, y considerant que en la Constituciò de la Reyna Dona Maria, Cap. 22. fol. 46. del volumen de las Constitucions, que comensa: *Lo fruyt de las Lleys*, y la del Capitol 45. de las Corts del any 1599. que comensa: *Mes estatuhim*; en las quals se estatueix, y ordena, que sis farà cosa contra, ò en derogaciò, ò prejudici dels Usatges, Constitucions, y Capitols de Cort, ò Privilegis Generals, ò particulars del present Principat, los Deputats del General de Cathalunya, *aixi* Generals, com Locals, hagen, y degan eixir, y defensar aquellas fins à la deguda conclusiò; de tal manera, que los dits Usatges, ò altres Lleys sobreditas, sien conservades, y defensades à diligencias dels dits Deputats, y Oydors; y no obstant ditas Constitucions, se hau experimentat grans omissions en dits Deputats, y Oydors, del que resulta, y pot resultar grans danys, aixi en comu, com en particular al present Principat de Cathalunya: Per lo que los tres Braços de la present Cort à V. Real Magestat suplican sie de son Real servey, estatuhir, y ordenar ab llur consentiment, lloaciò, y aprobaciò; y anyadir à aquellas: Que si los dits Deputats, y Oydors, havent vingut à sa noticia, que los dits Usatges, Constitucions, Capitols de Cort, Privilegis Generals, y particulars, y demès Lleys sobreditas no son observades, tingan, y degan eixir dins tres dies, y mes prest, si periculum in mora hi haurá, à defensar los dits Usatges, Constitucions, y demès Lleys, conforme en ditas Constitucions está ordenát; y en cas de contrafacciò incorregan en las mateixas penas, que incorran los que contrafan ditas Constitucions, y que per la defensa de las contrafaccions pugan los dits Deputats, y Oydors gastar de diners de la Generalitat lo que serà menester per la defensa de aquellas; encaraque la contrafacciò, y son judici se intente per qualsevol Comu, ò particular del present Principat, revocant en quant en aquest particular tantsolament qualsevols Constitucions, ò Capitols de Cort lo contrari disposant. Plau à sa Magestat.

ALS

ALS NATURALS DEL PRINCIPAT DE CATHALUNYA SON concedidas dos Plaças, vna en lo Consell de S. Clara en lo Regne de Napols, y altra en lo Magistrat Extraordinari en lo Estat de Milà.

CAP. XXI.

COm lo Principat de Cathalunya aixi anomenàt per moltas rahons, y entre altres per haver donàt principi à la Grandesa de la Corona de Aragò, testificant esta veritat la forma de la vniò, designant als dos Regnes per al nom en lo de Aragò, y per la equivalensa las solas Armas de Cathalunya, que son las quatre barras coloradas en camp de or, y hage dit Principat, y sos Comtats servit à sos Reys, de la calitat que la modestia calla, haventne donàt testimoni tantas vegadas los mateixos Senyors Reys fentse Coronistas de tant gloriosos Obsequis, rendits en la extenciò de dita vniò, la qual ampliaciò testifica la veritat ab que sos Gloriosissims Princeps parlaren fora Corts de naciò sens superior exemple: Perçò la Cort que V. Magestat de present te convocada en Barcelona prometentse que V. Magestat se servirà, donant gloriòs principi à la Succesiò, y Regnàt de dita Corona, continuar lo que sos immortals Antecessors à nostre agrabiment la honraren, com lo Serenissim Senyor Rey Don Fernando lo Catholich eregint lo Consell Collateral de Napols, valentse pera servirse en ell de Consellers per la major part Cathalans, y lo Serenissim Senyor Rey Don Felip Tercer en la Corona de Aragò en las Corts que tinguè en Çaragoça any 1646. per otorgarlos vn Fuero honrà als Aragonesos assenyalantlos Plaças, y Presidencias en tots los Consells de Napols, Sicilia, Milà, Indias, ò Nova España, y aixi suplica la present Cort à V. Magestat se servesca estatuhir, y ordenar ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de aquella, se observe en Cathalunya à favor dels Cathalans lo mateix que en Aragò, respecte de las Plaças, y Presidencias en Napols, Sicilia, Milà, y Indias.

Plau á sa Magestat cõcedir dos Plaças als naturals del Principat, vna en lo Cõsell de Sãta Clara en el Regne de Napols, y la altre en el Magistràt extraordinari en el Estàt de Milàn.

QUE SIEN OBSERVATS LOS CAPITOLS DE LAS PAUS, en lo present mencionàts.

CAP. XXII.

PEr quant segons disposiciò de dret comu, y la consuetut immemorial ratificada, y aprobada en los articles 55. y 56. de la Pau dels Pirineus, dels 21. 22. 23. y 26. de la Pau de Nimega, y finalment dels artigles 18. 20. y 22. de la Pau de Risvvich, conclosa als 20. de Setembre de 1697. po-

poden los que no son naturals del Principat succehir liberament qualsevols bens cituats dins de ell, que forsan los espectian per legitima successiò, y aixi mateix los naturals del present Principat poden liberament, y sens embaràs algu succehir qualsevols bens, que forsan legitimament los toquen, encara que sian situats fora dels limits del present Principat, y en altres Regnes, y dominis; Per tant los tres Braços de la present Cort à V. Real Magestat, suplican sia servit ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de aquella, aprobar, lloar, y ratificar lo sobredit, ab expressa disposiciò, y en son cas limitaciò, que sempre, y quant per Privilegis, vsos, costums, sentencias, ò declaracions fetas en altres Regnes, Dominis, ò Provincias sian impedits los naturals, y habitants del present Principat, entrar en las successions dels bens, en que seràn cridats, ò be sels impedesca la possessiò de aquells, que aixi mateix ipso facto cesse la sobredita disposiciò, y tant en judici, com fora de ell, sien repellits qualsevols Estrangers, y que no sien domiciliats en lo present Principat de Cathalunya, y en los Dominis de V. Magestat, de qualsevols successions que forsan los hagen esdevingut, extrahentlos de la possessiò de aquells, á fins que sian reintegrats los naturals del present Principat en sas degudas successions. Plau á sa Magestat que se observen los Capitols de las Paus.

QVE LOS DEL ESTAMENT MILITAR, PERA TENIR VOT, en Corts, degan tenir 20. anys de edat cumplerts, y no baste que sien comensats.

CAP. XXIII.

AJustant à la Constituciò, que comensa: *Item,* Capitol 15. de las Corts de 1599. estatuhim, y ordenàm, ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que la dita Constituciò en orde als vint anys, que prefigeix als del Estament Militar, per poder tenir Vot en Corts, se entenga, y dega entendrer de vint anys complerts, sens que baste esser comensats, sino que realment, y de fet sian complerts. Plau à sa Magestat.

QVE SE OBSERVEN LOS CAPITOLS 73. 74. 75. Y 76. DE LAS Corts de 1599. disposants acerca del exercici de la jurisdicciò del Iutge del Breu Apostolich, y que dels quatre Consultors de est Tribunal, dega haverni dos de Ecclesiastichs Doctors en drets, y constituhits en Ordes Sagrats; y que se escriga à sa Santedat, pera que sobre los dits Capitols resolga convenientment.

CAP. XXIV.

DEsitjant lo Estat Ecclesiastich la major administraciò de Iusticia, contra los Ecclesiastichs, seculars, y regulars del present Principat, que se

se troban haver delinquit en delictes atroços: los tres Estaments suplican à V. Magestat sia de son Real servey manar posar en practica, y deguda observansa los Capitols 73. 74. 75. y 76. de las Corts del any 1599. que son del tenor seguent. Com tots los motius de la concessiò del Tribunal del Breu en aquest Principat, y Comtats vuy cessen. Perço, y altrament los tres Estaments zelant la conservaciò de la jurisdicciò ordinaria Ecclesiastica, y desitjant remey als escandalosos excessos, que en oprobi del Estament Ecclesiastich per esta jurisdicciò del Breu cada dia se executan, dels quals si sa Santedat fos informat, nol haguera consedit, ni se ha de creurer, que lo Pare de V. Magestat, Rey, y Senyor nostre de eterna memoria digne, haguera procuràt la confirmaciò de ell, suplican ab instancia sa revocaciò, ò almenys que V. Magestat mane provehir, y ordenar ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que lo Assessor, Advocat Fiscal, Notari principal, y Comissaris per capturar, y inquirir sian Ecclesiastichs, ni pugan fer Commissions Generals de inquirir, y capturar, sino à Ecclesiastichs residints en Barcelona, ò Gerona, y que lo Ecclesiastich capturat, se hage de posar, tant en Barcelona, com en altres parts, en la Presò del Ordinari Ecclesiastich, nis puga fer captura, sens que precehesca provisiò, feta almenys ab summaria cogniciò de la atrocitat del delicte, y que constant en lo discurs de la causa en qualsevol estat de ella, que falta la qualitat de la atrocitat, encara no demanantho la part, ni lo Ordinari Ecclesiastich, se li dega restituhir sens gasto algu lo près, ab lo procès fet, ans de fer absoluciò, condemnaciò, ni remissiò, y si lo Breu ho farà, sia de ningun valor, y que nos puga estimar, ni judicar, cas atros, lo que no mereix pena de degradaciò actual, y de mort natural, y que sentho, nos puga remetrer ab composiciò, ò pena pecuniaria. Y pera que lo Tribunal del Breu tinga jurisdicciò à mes de la calitat de atrocitat, se requiresca negligencia del Ordinari, precehint requisiciò del Breu, conforme ho disposa lo Capitol 20. cessiò 24. del Consili de Trento, y que en tot se prochesca en dit Tribunal en la forma expressament designada en lo mateix Consili Capitol 8. cessiò 14. E que fent lo contrari en tots, algu, ò alguns de estos requisits à mes del carrech de conciencia, è incursiò de Censuras de dret imposadas, los Doctors del Real Consell, que hi entrevindràn, sian tinguts à restituciò de tots danys, dels quals en Visita se hage de haver consideraciò. E no res menys la Deputaciò hage de interposar sas parts, contra del Bisbe de Gerona, y sos Subdelegats, ab las veras, que cosa de tant prejudici, y gravedat requireix. Sa Magestat exorta al Iutge del Breu, que no puga fer captura de persona Ecclesiastica, sens declaraciò dels Doctors del Real Consell, esser lo cas atroz, segons de dret es disposat, y que lo Assessor sia persona Ecclesiastica, y la Presò del Ordinari Ecclesiastich, ò constituhit en las Presons Reals vn aposento apart pera tals Perso-

sonas, sens que ninguna altre persona hi puga estar posada. Alxi mateix se suplica sia de son Real servey escriurer à sa Santedat, sobre la declaració de dit Breu, en quins casos tinga lloch, especificant aquells, y no puga lo Iutge del Breu procehir en los casos seràn deixats de especificar. Plau à sa Magestat. Y per obtenir ab major facilitat, y brevedat la dita declaració de sa Santedat, sie de son Real servey manar escriurer al Embaxador de V.Magestat, afavoresca ab totas veras, à la Persona à qui per los Deputats del present Principat, serà comesa la solicitut de aquella, y manar lliurar ditas cartas ab la brevedat possible al Arquebisbe de Tarragona President del Estament Ecclesiastich. Plau â sa Magestat. Item per llevar tots inconvenients, se suplica à V.Magestat sie de son Real servey, exortar, y encarregar al Iutge del Breu, y à son Subdelegat: Que los Comissaris, que faràn pera fer capturas, y pendrer informacions, sian temporals, y no perpetuos, y que sian Ecclesiastichs tonsurats. Plau à sa Magestat. Ab expressa declaració, que dels quatre Consultors, que acostuma tenir lo Tribunal del Iutge del Breu, per la declaració dels casos atroços, instrucció de processos, y decisió de las causas de dit Tribunal, ni hage de haver dos Ecclesiastichs Doctors en drets, Civil, ò Canonich, y constituhits en orde Sagrát.

Plau à sa Magestat, y que escriurà á sa Santedat, incluhint copia authentica de la Constituciò feta per la Cort, pera que enteràt sa Santedat dels justificats motius, que expressa, y de tot lo demès que compren, resolga sa Santedat convenientment.

QVE LO LLOCHTINENT GENERAL, GOVERNADORS DE Plaças, ni altres Officials alguns de Guerra, ò Reals, no pugan exigir ni rebrer cosa, per ningun pretext, dels que voldràn traurer fruyts, ni vituallas del present Principat, ni ho pugan impedir, tant en temps de Guerra, com de Paus, y que contra los impedints, degan los Deputats procehir per medi de Torps: Y que la prohibició de la treta, en cas de carestia dega ferse per la Real Audiencia, juntas las tres Salas, rebuda summaria informació, ab cognició de causas, citant, y ohint primer lo Procurador Fiscal del General, y lo Syndich de la Ciutat de Barcelona.

CAP. XXV.

COm lo Principat de Cathalunya summament interessa en poder traurer, y enviar liberament á altres Regnes, tant de la Real Corona de V.Magestat, com en altres los fruyts, y altres cosas de que abunda, y en particular lo vi, tant en especie, com fet de aquell, ayguardent; del qual per cullirsen vuy tanta abundancia no podria beneficiarse, no trahentne libe-

liberament fora del Principat, y de alguns anys ha esta part los Llochtinents de V. Real Magestat, Governadors de la Plaça de Tarragona, Torra de Salou, y altres parts maritimas, y altres del present Principat, hagen de fet introduhit, contra las Generals Constitucions, y en particular contra lo disposat en la Constituciò 6. del Titol *De vectigals Leudas, &c.* Impedir lo traurer vins, y ayguardent del present Principat, sens pagar certa quantitat per cada carrega, ò bota; lo que es tambe manifesta imposiciò de nou vectigal, aixi mateix per dret municipal prohibit: Perço suplican los tres Estaments placia à V. Magestat estatuhir, y ordenar ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que en observansa de las referidas, y altres Constitucions, Capitols, y Actes de Cort, no pugan los Llochtinents de V. Real Magestat, Governadors de Plaças, Officials de Guerra, Officials Reals, ni altres qualsevols exigir, y cobrar, per los vins, y ayguardent, y altres qualsevols fruyts, y vitualles, que los Estrangers, naturals, y habitants del present Principat, vullan traurer, y aportar á altres Regnes forasters (com no sian de enemichs de V. Real Magestat) ninguna quantitat, do, servey, paga, ò remuneraciò, ni especie alguna de dret, ò vectigal per via directa, ò indirecta, ni ab pretext de llicencia, permis, passaport, despaig en escrits, ò de paraula per regoneixensas, regalias, vtilitat publica, ni altrament per causa alguna, titol, ni rahò, tant en temps de guerra, com de pau, y que contra qualsevol Official, tant Real, com de Barò Ecclesiastich, ò secular, com, y tambe contra tots Governadors, Officials de guerra, Soldats, y altres qualsevols persones de qualsevol preheminencia, grau, condiciò, y estament sian, que de fet vullan impedir lo traurer fora del present Principat, las ditas cosas pugan, y degan procehir los Deputats del General de Cathalunya, contra aquells per medi, y via de Torp: Entés empero ques puga impedir lo traurer del Principat dits fruyts, vins, ayguardents, y altres qualsevols vitualles, en temps de carestia per los Llochtinents de V. Real Magestat, rebuda summaria informaciò, y ab cogniciò de causa, per deliberaciò de la Real Audiencia, juntas las tres Salas, citant, y ohint primer lo Procurador Fiscal del General de Cathalunya, y lo Syndich de la Ciutat de Barcelona, per lo que pugan interessar, y pretendrer en contrari del ques voldrà prohibir. Plau á sa Magestat.

QUAL-

QUALSEVOLS USOS, Y COSTUMS, CONTRA LOS USATGES Constitucions, Capitols, y Actes de Cort, sien nullos; en particular los introduhits desdel any 1599. y que se observen los Usatges, Constitucions, Capitols, y Actes de Cort, Privilegis, usos, y costums que no estàn derogats en altres Corts.

CAP. XXVI.

HAventse servit los Serenissims Antecessors de V. Real Magestat, donar demostraciò del molt, que afectaven la observansa dels Usatges, Constitucions, Capitols, è Actes de Cort, è encara dels Privilegis, llibertats, usos, y costums, dels Comuns, y particulars de Cathalunya, y havent per aquest efecte ideàt molts medis, com resultan de las Constitucions, collocadas devall lo Titol *De observar Constitucions*, passaren à volerlas perpetuar de calitat, que se serviren prohibir qualsevols Usos, Practicas, ò Costums, contra dits usatges, y altres drets mencionats, donant aquells per nullos, é invalidos, encara que fossen per tant temps observats, que no fos memoria de homens encontrari, com està contengut *en* las Constitucions mes havant, 13. y 17. Titol *De observar Constitucions*; y com esta perpetuitat alguns la hagen volguda duptar exceptant, sino es, que als fets contraris, ò Usatges, Constitucions, que no se haguessen subseguit Corts, com en tal cas han tentat dir, que la Cort no revocantlos, los hauria aprovats, y per llevar difficultats en materias que costan á Cathalunya, tanta efusiò de sanch, y extenuaciò de patrimonis, en acquirir las munificencias Reals que gosa, no havent pogut restablirlas fins lo die de avuy, desde lo any 1599. que foren las ultimas Corts, que se clogueren en aquest Principat, y Comptats, y havent de recopilar, y remediar los desordes, que naturalment en una centuria hauràn esdevingut, no ho admet la brevedat de temps, que pot dilatarse la conclusiò de las presents Corts, per cridar à V. Real Magestat las necessitats de altres Regnes, que componan lo dilatat de la Monarquia: Perço suplican los tres Estaments de la present Cort à V. Real Magestat, sia servit voler, ordenar, y manar, que qualsevols usos, costums contra dits Usatges, Constitucions, Capitols, y Actes de Cort, Privilegis, usos, y costums sian nullos, y irritos, y en particular desdel any 1599. fins vuy, anullant, è irritant aquells; Aixi que no se pugan allegar per exemplar, restant aixi mateix per lo passat, antes del any 1599. y despres, y per lo esdevenidor ditas Constitucions en sa forsa, y valor.

Plau à sa Magestat, y que se observen los Usatges, Constitucions, Capitols, y Actes de Cort, Privilegis, usos, y costums, que no estàn derogats en altres Corts.

LO OFFICI DE PROTONOTARI DE LA CORONA DE ARAGO, sempre que vagarà, dega conferirse en persona natural de Cathalunya, y axis per torn, successivament en los de Valencia, y Aragò: sens prejudici emperò del qui vuy obtè en proprietat dit Offici, y del qui serveix.

CAP. XXVII.

LA propenciò gran de nostres Serenissims Reys, y predecessors al Principat de Cathalunya, per los serveys fets per los Cathalans, à la Real Corona, y en particular lo Serenissim Senyor Rey Don Fernando lo primer, en la Constituciò 1. Titol *De Offici de Camarlench*, en lo segon volumen de las Constitucions los privilegià, que en la Casa Real tinguessen de obtenir diferents officis de primera suposiciò en dita Constituciò referits, á imitaciò de la qual ve à ser de nostre munificencia, continuar en afavorir lo Principat per los mateixos motius. E com en lo Consell Supremo de Aragò hi hage vn Offici dit del Protonotari, lo qual es separat de las Secretarias dels Regnes de Aragò, Cathalunya, Valencia; y aixi lo han obtingut diferents subjectes Cathalans: Perço estatuhim, y ordenàm ab lloaciô, y aprobaciô de la present Cort, y Estaments de aquella, que sempre que vaque dit puesto lo conferiam Nos, y nostres Successors en persona natural de Cathalunya, y aixi per torn per los demès Regnes de Valencia, y Aragô, y axi successivament.

Plau à sa Magestat, sens prejudici del quel te en proprietat, y de el quel serveix.

QVE SE LLEVEN TOTS LOS ABVSOS INTRODVHITS, acerca las reservas, y modificacions que se fan ab las sentencias Provisionals, en causas de suplicaciò de provisions de decret de execuciò, ò de expediciò de executorials.

CAP. XXVIII.

COm moltas vegades esdevinga, que suplicantse de alguna, ô algunas Provisions fetas per lo Relador, ô Relators de las causas despres de haverse proferit sentencia diffinitiva, los Iutges de la causa de suplicaciô en forma, si incideixen alguns punts de dret, ô fet, per abreviar, y desembarasarse de las tals causas de suplicaciô, declaran los punts de dret, ô fet mes facils, y que tenen poca controversia, remetent lo mes dificil, al Iutge primitiu, ab la clausula: *Hoc intellecto*, que antes de la extracciô dels executorials, sen hage la deguda rahô, qual de dret; y per ocasiô de las tals reservas, se allarga la final execuciô de la sentencia, multiplicantse

aixi altercats, y suplicacions de nous caps, ab repetits salaris, venintse à fer lo judici executiu tant llarch, y dilatat, ô mes, que la causa principal: Perço placia à V. Magestat estatuhir, y ordenar, ab lloaciô, y aprobaciô de la present Cort, que per aboliciô de dits abusos, no pugan ser fetas tals reservas, ni modificacions en las sentencias provisionals en causa de suplicaciô in forma, de provisions, de decret de execuciô, ô sobre provisions de extracciô de executorials, ans be que degan confirmar, revocar, ô temperar, sens altre reserva de coneixensa de punts de dret, ô fet, fahedora per lo Iutge, ô Relador primitiu, antes de la extracciô de dits executorials.
Plau à sa Magestat que se lleven tots los abusos introduhits.

QUE LOS SALARIS, Y DRETS DE PLETS SE PAGUEN EN LA moneda corrent Provincial.

CAP. XXIX.

COm en la Constituciò, que comensa: *Mes avant*, baix lo Titol *De Salaris de Sentencias, &c.* Se hage donàt forma en lo ques deu exigir per los salaris dels Iutges del present Principàt, y Comtats de Rossellò, y Cerdanya, á saber es, que de las causas, que seràn fins en deu lliuras exigescan dos sous per lliura, y de las que excediràn de deu lliuras fins à la de sinquanta lliuras, vn sou per lliura, y de las que excedirân de sinquanta lliuras en avant, no pugan cobrar mes de sis diners per lliura, de tal manera, que no puga excedir lo salari de alguna Causa mes de setanta sinch lliuras; la qual Constituciò se troba generalment lloada, y aprobada á fi de que sia guardada per tots los Tribunals del present Principat, y Comtats de Rossellò, y Cerdanya ab la Constituciò segona, que comensa: *Item*, de las Corts del any 1599. y aixo no obstát, se hage experimentát en moltas causas, q̃ si la quantitat ques demana en aquella, es ab plata doble, jaquesa, ò altre, se exigeix, y cobra lo salari, comptantlo tãbe ab plata doble, de tal manera, que si lo salari es de setanta sinch lliuras (que es lo major) se exigeix, y cobra la quantitat de setanta sinch lliuras de plata doble, y aixi al respecte en los demès salaris menors, y la intenciò, y mente en las referidas Constitucions, hage estàt sempre entendrer las quantitats, que expressa, per los salaris ab moneda Barcelonesa corrent: Perçò ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhim, y ordenàm, y en quant mester sia declaràm: Que las ditas Constitucions respecte de las quantitats, que designan per los salaris, se entenen, y han de entendrer de moneda Barcelonesa, en res no obstant, que las quantitats ques demanan en las causas sian de moneda de plata doble, jaquesa, ò altre, de tal manera, que en quant à la exacciò dels salaris sie, y dega esser com si las quantitats demanadas fossen de moneda Barcelonesa corrent.

rent. Plau à sa Magestat que los drets de plets se paguen en la moneda corrent Provincial.

QUE LO QUI INSTARA LA EVOCACIO DE ALGUNA CAUSA A la Real Audiencia, dega reportar lo Procès de ella dins dos mesos, y estos passats puga la altra part reportarlo à gastos del que insta la evocaciò, ò altrament sien las lletras nullas, y de ninguna força, y valor.

CAP. XXX.

COm moltas vegades se esdevé: que los que intentan evocar alguna causa á la Real Audiencia, tirant à allargar, y fatigar la part contraria, no cuydan de reportar lo Procès pera proseguirla: Perçó ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhim, y ordenàm, que de assi avant qui haurá instàt la evocació, sie tingut à gastos propis, reportar, y exhibir lo Procès en la Real Audiencia dins dos mesos comptadors del die de la presentaciò de las lletras inhibitorias, en las quals se expresse lo dit termini; altrament aquell passát, puga la part altra reportar lo Procès à gastos de la part, que ha instàt la evocació, ó altrament sien las ditas lletras nullas, y de ninguna força, y valor. Plau á sa Magestat.

LO BRAS MILITAR DEL PRESENT PRINCIPAT, POT GASTAR cada any per los gastos se li oferiràn, mil lliuras de pecunias del General, y en quins casos, y ab que forma porà gastar fins à altres mil lliuras.

CAP. XXXI.

ESTatuhim, y ordenàm ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que lo Bras Militar del present Principat, puga gastar quiscun any fins à mil lliuras de diners de la Generalitat per los gastos se li oferiràn, y en defensa dels Privilegis, exempcions, y llibertats de dit Bras Militar, del General de Cathalunya, Ciutat de Barcelona, y de las demès Ciutats, Vilas, Llochs, Termes, y Quadres, Comuns, y Particulars del present Principat; y en cas ditas mil lliuras no fossen bastáts, puga gastar fins altres mil lliuras, y que pera gastar aquestas mil lliuras, en tot, ò en part, se hage de anomenar vna divuytena, es à saber las nou personas per los Deputats, y Oydors de Comptes, y las altres nou per lo Protector, ò President, y Officials de dit Bras Militar, y que de las ditas divuyt personas, ni hage sis de cada hu dels tres Estaments, ço es Ecclesiastich, Militar, y Real, y que las ditas divuyt personas assolas ab pluralitat de veus, sens intercessencia de dits Deputats, y Oydors, pugan, y de-

degan rosoldrer si la vrgencia, y gravedát del negoci será tal, que sia de conveniencia lo passar à gastar ditas segonas mil lliuras, ô part de ellas per conseguir lo bon exit de aquell, y que tant las primeras, com las segonas mil lliuras nos pugan gastar sino ab polissa, ô paper del Protector, ô President, y dos Officials de dit Bras Militar, mes immediats à aquell, y que en los anys, que nose esdevindrà gastar per ninguna de ditas causas las ditas primeras mil lliuras, ô part de aquellas, resten en vtil de la Generalitat. Plau à sa Magestat.

QVE LAS CAVSAS INTRODVHIDAS DE PRESENT, O QVE se introduhiràn, y que estàn vertents, ò vertiràn en las Corts ordinarias, ò altres qualsevols Tribunals inferiors, si lo valor de ellas no arribarà à mil lliuras, nos pugan en primera instancia evocar à la Real Audiencia per algun pretext, ò regalia; ans se deuen continuar devant dits Ordinaris, y executarse la sentencia, prestada cauciò idonea, si se haura interposàt apellaciò: y si las causas menors de mil lliuras, ans de comensarse devant dels Ordinaris, ò despres que seràn vertents, se evocaràn, opposada la excepciò de inevocabilitat, la part que haurà instat la evocaciò, si subcumbirà, dega esser condempnada en tots los gastos, y danys.

CAP. XXXII.

PEr evitar los abusos se fan, y no donar lloch â la facilitat ab que se evocan à la Real Audiencia las causas, que en primera instancia se han de tractar, y declarar en las Corts del Veguer, y Batlle de la present Ciutat, y en altres Corts ordinarias, y de inferiors, ab pretextos, y qualitats de Regalias, mes verbals, que reals, y verdaderas, contra lo disposát ab Generals Constitucions, y Privilegis Reals, ab que se abdican, y desterran dels ordinaris Reals, y de Barons, casi totas las causas Civils, com, y tambe las emphiteoticarias de sos Senyors directes, demanera que venen à esser inutils, y sens fruyt sas respective jurisdiccions, à mes de vexarse moltas vegades la part, contra la qual se fa la evocaciô, si es pobre, y no te medis proporcionàts pera seguir la causa en la Real Audiencia, y confirmant, y en quant menester sia declarànt, y amplijànt las Generals Constitucions, disposants que las causas en primera instancia, se hagen de declarar dins las Veguerias, y Batllias, com aixi se eviten majors gastos á las parts, y los ordinaris exerceixen las jurisdiccions, de las quals estàn afavorits per los Progenitors de V. Magestat: Perçô los tres Estaments de la present Cort à V. Magestat suplican, li placia estatuhir, y ordenar ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de aquella, que las ditas causas Civils, que ara, y per temps esdevenidor son, y seràn introduhidas, y estàn, ô estaràn vertents, tant en las Corts dels Veguers, y Batlles

lles de la present Ciutat, com de las altres Ciutats, Vilas, y Llochs, Termens, y Quadras, aixi de la Real jurisdicciò, com de Barons, Iutges, Senyors directes, ò feudals, y de altres qualsevols Tribunals inferiors à la Real Audiencia del present Principat, y Comtats, de qualsevol naturalesa, ò qualitat que sian, si lo valor de aquellas no arribarà à mil lliuras, no pugan en primera instancia ser evocadas à la Real Audiencia, per algun pretext, ò regalia, encara que fos de pobresa, miserabilitat, viduitat, ò pupillaritat, ò de ser las parts presents en Cort, ò que lo Senyor Rey concorre ab lo Ordinari, ò que la Real Audiencia se trobe present, ò de tractarse de interpretaciò de Reals Privilegis, ni per altre qualsevol, ans be degan continuarse devant dits Iutges ordinaris, Reals, de Barons, è Emphiteoticaris respectivè, fins à sentencia diffinitiva, y total execuciò de aquella; prestada empero cauciò idonea, à coneguda del Ordinari, en cas de haverse interposát apellaciò, recors, ò nullitat, y si de fet ditas causas menors de mil lliuras, abans de comensarse devant dels Ordinaris, ò despres com à causas vertéts, fossen evocadas, y feta inhibiciò als dits Ordinaris, y Barons, sels degan restituhir ditas causas, oposantse la excepciò de inevocabilitat, en son lloch, y temps, ab condemnaciò de gastos, y restituciò de danys, intrinsechs, y extrinsechs, haventse de estar, y creurer per la verificaciò de aquells al jurament prestador per la part, que obtindrá la declaraciò favorable de la inevocabilitat de la causa. Plau à sa Magestat.

QUE NOS PUGA FER PRESTAR A PERSONA ALGUNA LO IUrament de que no gastarà, fabricarà, ni vendrà roba, seus haver pagat lo dret de Bolla; si sols que als fraudants, sie imposada duplicada pena, de la que per Capitols de Cort se troba estatuhida.

CAP. XXXIII.

COm per la major exacciò del dret de Bolla del present Principat, se hage introduhit de fer prestar jurament als Sastres, Velluters, y altres de que no gastarán, fabricarán, ni vendràn roba sense Bolla, y aixo no obstant, se hage experimentat lo gastarsen, fabricarsen, y vendrersen, ab la mateixa conformitat, que de antes, lo que redunda en grave dany de las conciencias de aquells, que han prestat dit jurament, y per la millor exacciò del dit dret, y perque nos fasse frau en aquell, se puga donar major forma, que la referida, qual es imposar duplicada pena, de la ques troba estatuhida, als que fraudan dit dret de Bolla: Perço placia à V. Magestat ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhir, y ordenar, que de aqui al devant nos puga, ni dega fer prestar jurament

à persona alguna de qualsevol grau, estat, ò condiciò que sia, de que no gastarà, fabricarà, ni vendrà roba, sens haver pagàt lo dret de Bolla, si sols de que los que fraudarán lo dit dret de Bolla, incidescan en duplicadas penas pecuniarias, de las que de present, se troban imposades per Capitols de Cort, als que fraudan dit dret, en res no obstant, qualsevols Capitols de Cort, y Constitucions en contrari disposants. Plau à sa Magestat.

QVE EN LA RESERVA DE LIQVIDACIONS, Y EXPLICAciò de aquellas, se procehesca conforme à dret.

CAP. XXXIV.

HAventse experimentat, que la Constituciò: *E mes estatuhim* 42. de las Corts de 1599. no se observa, deixanse de fer en las sentencias difinitivas, las liquidacions de credits, fruits, è interessos, ab pretext de *no esser* liquits, y reservàtse per lo decret de execuciò, exigeixen los Iutges per enter lo salari: Perço, confirmant dita Constituciò, y revocant los abusos contra lo disposàt en ella fets, y declarànt en quant menester sie aquellas; estatuhim, y ordenàm ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort: que los Iutges de la Real Audiencia, Vicerregia, ò Audiencia del Governador, Batllia General, y altres qualsevols Tribunals, y Corts, tant Ecclesiasticas, com de tots los Ordinaris Reals, y de Barons Ecclesiastichs, y seculars del present Principat, en las sentencias difinitivas, degan fer, y explicar la liquidaciò de tots los credits, fruyts, è interessos, y altres qualsevols cosas liquidadoras, altrament en cas que hagen de deixar, y reservar en tot, ò en part, la liquidaciò per lo decret de execuciò, ab motiu de no esser liquits los credits, y fruyts, interessos, y altres cosas forçan liquidadoras, degan tambe, y tingan obligaciò de haver de deixar la tercera part del integro salari, sens poderla gastar fins sia feta, y explicada integrament la liquidaciò, y que dita terça de salari se entenga esser la meytat del salari, que se havia de gastar en la sentencia difinitiva, quant per rahò de algun altercát, antes de proferirse la sentencia, se hage gastát vna terça del integro salari, y en cas que en la provisiò de liquidaciò sia inescusable lo haver de deixar algũs caps per vlterior liquidaciò, no puga lo Iutge de la vlterior liquidaciò exigir per salari, sino vna terça de terça, y fetse lo contrari de tot lo sobredit, ò en qualsevol cas dels expressats exigint, ò retenintse mes salari del cõtengut en la referida forma, q̃ en eix cas pugan, y degã los Deputats, y Oydors del present Principat, retenirse la quãtitat, q̃ los Doctors de la R. A. Reladors de las causas, haurã exigit, ò retingut mes del salari, contra la forma sobredita, de la terça, que dits Deputats han de donar de bens de la Generalitat à dits Doctors de la Real Audiencia,

cia, y no observant los Deputats, y Oydors lo sobredit, quen pugan ser querelats en la Visita. Plau à sa Magestat se procehesca en açò, conforme à dret.

QUE EN LAS PRIMERAS CORTS, SE PRESENTE A SA Magestat aquest Capitol, y lo executat en la present Cort, pera que sa Magestat ho tinga tot à la vista, y puga resoldrer à las horas; acerca de no entrevenir, ni esser habilitats pera entrar en Corts los Officials Reals, ab jurisdicciò, ò sens ella, y los Soldats, y Officials del Real Exercit, y altras que gosan sou, pensions, ò gages de sa Magestat.

CAP. XXXV.

HAventse acostumàt celebrar Corts en lo present Principat, per la recta administraciò de Iusticia, en major servey de Deu, y de V. Magestat, consuelo, y benefici vniversal de tots los Comuns, y particulars humils Vassalls de V. Magestat, y aparega convenient, per facilitar la expediciò dels negocis de las Corts, y sa conclusiò, que aixi com los Curials dels tres Estaments no entrevenen, ni son cridats per part de V. Magestat als tractaments, y Actes de las Corts, no concorren entre estos, y sos Braços los Officials Reals de V. Magestat, dels quals se serveix en lo curs de aquellas; no sols dels Togats, pero encara del Batlle General, Mestre Racional, Thesorer, Escrivans de Manament, Registre, y altres, encara que nò tingan jurisdicciò, y la mateixa conveniencia se considere, en los Officials de Guerra, Soldats, y altres estipendiats, y que tenen gages, ò pensions Reals; Y los gloriosos Progenitors de V. Magestat, han escusàt sempre consedir llicencia à dits Officials Reals, de poder entrevenir, ni votar en los Braços de las Corts, majorment dissentint los tres Estamēts, ò altre de ells, com los es permès, per vs, y costum immemorial, que tè forsa de lley: Perçò ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhim, y ordenàm, que tots, y qualsevols Officials, General, è indistinctament, tant en jurisdicciò, com sens ella, perpetuos, temporals, è interinos, com los Soldats del Real Exercit, y altres estipendiats, ò que tenen gages, ò pensions Reals en lo Exercit de V. Magestat, ò fora de ell, y tant dins lo present Principat de continuo estants, è habitants, com fora de ell, no pugan entrevenir, ni esser habilitats per concorrer, ni entrevenir en las Corts Generals, que V. Magestat, y los Succeslors en la Real Corona convocaràn en lo present Principat de Cathalunya, y que lo mateix sia observàt en los parlaments Generals, que V. Magestat, ò sos Primogenits, generals Governadors del Principat, ò Llochtinents de Portant Veus de General Governador convocaràn, y tambe se observe en la for-

forma dalt expressada, en las Iuntas del Bras Militar; que solen tenir entre any, volent tinga lloch la mateixa prohibiciò en aquells Officials de V. Magestat, que per alguna Dignitat, ò offici, aixi Ecclesiastich, com secular de qualsevol preheminencia, ò superioritat sia, podrian altrament, sino fossen Officials de V. Magestat, entrar, entrevenir, y esser habilitats en ditas Corts, los quals per dita causa no pugan tampoch constituhir Procurador per entrevenir en ditas Corts; Ans volen que aixi com lo principal es prohibit, ò inhabil, per entrar en Corts, se entengan esser prohibits, y tingan tambe la mateixa incapacitat, ò impediment sos Procuradors.

Plau à sa Magestat, que en las primeras Corts se li presente la Constituciò, que se refereix, y lo executàt en la present Cort, pera que sa Magestat ho tinga tot á la vista, y puga resoldrer à les hores.

NOVA FORMA, Y NOMINACIO DE PERSONAS PERA declarar las causas de Contrafaccions, ò contra Constitucions, contra qualsevols Officials, tant Reals, com de Barò, y tant los que purgan taula, com los que no la purgan, y com se han de introduhir, y votar: y que los Deputats per ditas causas de contrafacciò, ni per negoci algu, no pugan consultar ab los Doctors de la Real Audiencia, sino ab los Advocats de major credit.

CAP. XXXVI.

COm la experiencia hage ensenyàt, que la principal causa entre altres de la inobservança dels Vsatges de Barcelona, Constitucions, Capitols, y Actes de Cort, vsos, practicas, observansas, y costums, Privilegis, exempcions, llibertats de Comuns, y particulars del Principat, y demes lleys, y drets de la Patria, se acostuma originar de haverse comès, y deixàt la declaraciò de las Contrafaccions, ò contra Constitucions en ma dels mateixos Doctors de la Real Audiencia, y Real Consell, contra los quals de ordinari se oposan, y acusan las Contrafaccions, y aixi per lo que reciprocament interessan per rahò de son offici, venen à esser Iutges, quasi in causa propria: Del que resulta notable deservey à Deu nostre Senyor, y á V. Magestat, en desconsuelo dels Comuns, y particulars del Principat, la protecciò dels quals inseparable, y gloriosament resideix en la soberana, y summa rectitut de V. Magestat, y sia tant rahonable, com justa cosa, quels que concorren, y tenen la potestat en lo estatuhir, y ordenar, la tingan tambe, y entrevinguen en interpretar, y fer observar lo ordenàt; y la mes verdadera interpretaciò, y puntual observansa, se assegure en las Personas de major authoritat, y madur consell, y ab lo congrès, examen, y

y censura dels Presidents de la Real Audiencia, y tres Braços, se considere vna legal representaciò de V.Magestat, y de la Cort: Perço suplican los tres estaments á V.Magestat placia estatuhir, y ordenar ab consentimẽt, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que lo Regent la Real Cancelleria, y los dos Doctors de la Real Audiencia mes antichs, que vuy son, y en avant seràn, lo Arquebisbe de Tarragona, lo Protector, ò President del Bras Militar, y lo Conseller en Cap de la Ciutat de Barcelona, sian Iutges tots junts de las causas de contrafaccions, ò contra Constitucions instadas, pendents, è instadoras, fetas, y fahedoras ab tots sos incidents, y emergents, firmant tots per dit efecte congregats, tãt las sentencias difinitivas, com las provisions formiter fetas, dels altercats, è incidents de aquelles, ab la mateixa potestat, y ple poder, que fins vuy han tingut, de judicarlas los Doctors de la Real Audiencia, y Real Consell: de manera, que la nominaciò, y deputaciò, de ditas sis persona, sia subrogada en lloch de dits Doctors de la Real Audiencia, y Real Consell, per la judicatura de ditas causas, revocant en quant en asso tantsolament las Generals Constitucions, que donan la facultat de declararlas, á dits Doctors de la Real Audiencia, y Real Consell: Entenent empero, y declarant, que en cas de mort, absencia, ò impediment de dit Regent la Real Cancilleria, y Doctors de la Real Audiencia mes antichs, entrevingan, y sien subrogats en lloch de aquell, ò aquells, vn, dos, ò tres dels altres, ques segueixẽ dels mes antichs Doctors de la Real Audiencia, y Real Consell, ab que no sian los Advocats Fiscals, y que corrent la Vice-Regia, ò Audiencia del General Governador, ò de son Portant Veus, entrevinguen lo Assessor de dit General Governador, ò de son Portant Veus; y los dos Doctors Antiquiors de dita Vice-Regia, ò Audiencia del General Governador, ò de son Portant Veus, no impedits, que no serán los Advocats Fiscals; y en cas de mort, absencia, ò impediment de dit Assessor, ò de altre, ò altres dels Doctors Antiquiors, sian subrogats, vn, dos, ò tres, dels altres Doctors mes Antichs de dita Vice-Regia, ò Audiencia del General Governador, ò de son Portant Veus, ab que no sian los Advocats Fiscals; y axi mateix en cas de mort, absencia, ó impediment de dit Arquebisbe de Tarragona, sie subrogat en son lloch, lo Canonge mes antich, dels Capitols de las Cathedrals de Cathalunya, ques trobarà present en la Ciutat de Barcelona, encara que dit Capitular sia Dignitat, comtant la antiguitàt del dia de la possessiò de son Canonicat; y en cas tambe de mort, absencia, ò impediment de dit Conseller en Cap, sie subrogat per orde lo Conseller segon, ters, ò quart de la mateixa Ciutat; declarant, que per lo Conseller en Cap, se entenga com ha President del Bras Real, y axi mateix los que se subrogan en son lloch; Totas las quals subrogacions respective, se entengan tambe haverse de fer, si despres de comensat lo judici faltarà algu, ò algu-

guns dels sobredits; pugan empero dits sis Iutges de Contrafaccions, si per mes assert los apareixerà, proposar, y referir lo fet, ò cas, sobre que se pretendrà la Contrafacciò, ò contra Constituciò als infrascrits, y oyr los parers de ells, vna, y moltas vegades, redigint, ò fent posar en escrits per sos respective Secretaris, los que prevaldràn, es á saber, los dits Regent la Real Cancellaria, y dos Doctors mes Antichs de la Real Audiencia, als altres Doctors de la Real Audiencia, y Real Consell, Vice-Regia, ò Audiencia del General Governador, ò de son Portant Veus en sos casos respective, no impedits: lo Arquebisbe de Tarragona, ó en sos casos lo Canonge mes antich, als Prelats, y Syndichs dels Capitols, que entran en Corts, y se trobaràn en Barcelona presidint en lo congrès aquell aqui tocarà, segons lo orde, y estàt de las Corts mes proximament à les hores celebrades; lo Protector, ò President del Bras Militar en sos respective casos à la junta de Officials, y altres personas experimẽtades, y de madur Consell del mateix Bras, que li aparega cridar, y lo Conseller en Cap, segon, ters, ò quart, en sos respective casos, als Consellers de Barcelona ab vna Promenia, sens que los dits sis Iutges estigan restrets, ni obligats en haver de seguir lo sentir, vot, ò parer dels dits respective Consultats; *Si* empero ho sien, de que los vots, que prevaldràn se reduhescan en *escrits*, y guarden per sos respective Secretaris, com à actes publichs, *sens* expressarse las personas auràn fet lo vot, y guardantse en tot lo secret ab lo solit jurament de non revelando, que prestaràn en la forma estilada tots los individuos, que concorreràn, y entrevindràn en dits *Actes, y Congressos*; Demanera que los dits Secretaris, degan guardar com à Actes secrets ditas resolucions, ò Vots, sens revelar, ni donarne copia à persona alguna, fins sia declarada la Contrafacciò; sino es als sols Iutges, respective de ditas Contrafaccions; Aixi que quiscun Iutge puga demanar, y pendrer copia de la resoluciò, ò Vot haurà prevalgut en son congrès; y en cas de paritat en Vots de dits sis Iutges de Contrafaccions, se fasse extracciò à sort de vn dels dits sis Iutges, lo qual torne à Votar per llevar la paritat de si es, ò no es Contrafacciò, ó contra Constituciò, y à sa declaraciò se hage de estar, y en cas que los dits, Canonge mes antich, Protector del Bras Militar, ò Conseller en Cap, segon, tercer, ò quart, recusarà exercir lo dit offici de Iutge, sens just impediment, sia perpetuament inhabil de concorrer als officis de Deputat, y Oydors, y demes officis del General, y de la casa de la Ciutat de Barcelona respectivament, y tots los dits sis Iutges, per ajuntarse, y congregarse, y tenir son Tribunal, los sia designàt lo quarto de la Visita, en la Casa de la Deputaciò, y los dits Regent la Real Cancelleria, Doctors de la Real Audiencia, ò Assessor del General Governador, y dos Doctors mes Antichs de la Vice-Regia, lo Canonge mes antich, lo Protector del Bras Militar, y lo Conseller en Cap,

Cap, Segon, Ters, ò Quart de la Ciutat de Barcelona, degan en lo ingrés de son offici, ò exercici ohir sentencia de excomunicaciò, y prestar aquells, y lo Arquebisbe de Tarragona en sos casos lo jurament de bene, & legaliter se habendo, y regoneixent se deu fer alguna demonstaciò de gratitut à las personas, q̃ invigilan en la major observansa de las Lleys de la Patria, sian perço entregades à cada hu dels dits sis Iutges per quiscuna vegada ques congregarán, quatre lliuras de cera blanca á cada hu de ells, y sis al que presidirà, pagadoras en especie de pecunias del General per lo Regent los comptes, sens haver de menester llicencia, ni orde del Consistori de Deputats, y Oydors de Comptes; y en consideraciò, que noy ha rahò de diversitat en orde à la deguda, è inviolable observança, que en tots Tribunals, Iudicis, y altrament deuhen tenir los Vsatges de Barcelona, Constitucions, Capitols, y Actes de Cort, Vsos, Practicas, Observanças, Costums, Privilegis, exempcions, y llibertats de Comuns, y particulars del Principat, y demès Lleys, y Drets de la Patria, vingan perçò compresos en la present Constituciò, y en altres qualsevols disposants sobre la mateixa observança, en quant al que no seràn revocadas ab la present, ò altres fetas en esta Cort, tots, y qualsevols Officials, tant de Barons, com Reals, y tant los que purgan, com los que no purgan Taula, de tal manera, que aixi en las penas, com en tot lo demès ques troba disposàt, estatuhit, y ordenàt en las Constitucions de la observança fetas en las antecedents, y presents Corts, incidescan, è incorrian tots los dits Officials sobre anomenats, en cas de Contrafacciò, ò contra Constituciò, sens ferse diferencia alguna de vns Officials á altres: y considerant, que molts dels dits Officials se troban ausents, y distants de la Ciutat de Barcelona, y que sobre la formaciò, y expediciò de las lletras pera citarlos, podria oferirse algun impediment, ó per lo menos se hauria menester mes temps: Perço degan esser avisats, pera que comparegan personalment en la dita Ciutat de Barcelona, dins lo termini, que apareixerà al President, ò en son cas á altre dels dits Iutges arbitrador, segons la qualitat del negoci, y distancia del lloch, ab que no puga arbitrarse, ni donarse major termini de deu dies precisos, y peremptoris, encara que feriats in honorem Dei, desdel die de la presentaciò comptadors, per medi de vna carta firmada per lo Notari de ditas causas de Contrafaccions, lo qual sia aquell, dels Escrivans de Manament, que à la part li apareixerà elegir, ò en cas de Vice-Regia, lo Escrivá Major de la Governaciò, gastant lo nom, y orde del President del dit Tribunal de Contrafaccions, y en cas que dit Notari dins 24. horas, despres de haverseli presentat la suplicaciò introductoria de la causa de Contrafacciò, no haurà entregàt dita carta, puga la part instant recorrer á qualsevol altre dels Iutges de dit Tribunal, que be li apareixerà presentàtli altre semblant supli-

plicaciò, y demanarli dita carta despatxada per son Notari, en son nom, y orde, la qual li dega entregar ab lo sol jurament, de haver fet dita diligencia ab lo dit primer Notari de ditas Contrafaccions, y dita part instant tinga obligaciò de fer presentar dita carta personalment, ò en casa propria del tal Official, ò Officials, llevantne acte, ò fent la presentaciò, per medi de vn Porter Real, entregantlin copia, tant en vn cas, com en altre de dita carta, y retornant lo original, la qual se hage despres de reproduhir loco libelli ab lo acte, ò relaciò de la presentaciò, en poder del mateix Notari, que la haurá despatxada, lo qual hage de quedar actuari per tot lo curs, y fins à la fi de dita causa: y los Deputats, y Oydors de Comtes, per las ditas causas de Contrafaccions, ni altres, ni per negoci algu, no pugan consultar ab los Nobles, ò Magnifichs Doctors de la Real Audiencia, sino sols ab los Advocats de major credit, y experiencia en la literatura de esta Ciutat de Barcelona. Plau á sa Magestat.

ORDE IVDICIARI DE LAS CAVSAS DE CONTRAFACCIO, O contra Constituciò, y de las dilacions, y terminis que han de tenir, y concedirse per los Iutges, en lo precedent Capitol nomenats.

CAP. XXXVII.

ESsent la contingencia dels casos, y dels fets poden occorrer de contrafaccions, ó contra Constitucions als Vsatges de *Barcelona*, Constitucions, Capitols, Actes de Cort, Vsos, Practicas, Costums, Observanças, Privilegis, exempcions, y llibertats de Comuns, y particulars del Principat, y demes Lleys, y Drets de la Patria, molt distincts, *los* vns, dels altres, y requirints mes, ò menos provas extrinsecas, per escripturas, ò testimonis, y sobre fet mes, ò menos grave, y de major, ò menos celeritàt, singularment quant concorre perill de seguirse dany irreparable en honra, ò vida, y aixi be no sie facil prefigirse cert, è igual termini, per modo de regla à totas las ditas causas; encaraque per la bona administraciò de justicia, tant convé la mes summaria, y breu expediciò, per ser de sa naturalesa de las mes Privilegiades, y del major servey de V. Real Magestat: Perçò suplican los tres Estaments à V. Real Magestat li placia estatuhir, y ordenar, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que los sis Iutges de Contrafaccions, ò contra Constitucions congregats, hagen de concedir vna, ò dos dilacions tantsolament comunas à las parts, las mes summarias, y breus ques pugan à son arbitre, regulat à las circunstancias dels casos, y que la provisiò, ò provisions de ditas dilacions las hagen, y degan firmar dits sis Iutges congregats; las demès empero provisions perfunctorias, las puga, y dega fer á la primera

meta peticiò de la part,lo sol Regent la Real Cancelleria,y en son defecte, per mort, absencia, ò impediment, lo antiquior de la Real Audiencia, y Real Consell,y corrent la Vice-Regía,lo Assessor del General Governador, ò de son Portant Veus, ò en son cas lo Doctor mes antich de la Vicerregia, ò Audiencia de dit General Governador,ò de son Portant Veus no impedits; volent empero, y declarant per conseguir la major brevedat possible de la expediciò, y fi de ditas causas, que las ditas,vna, ò dos dilacions tantsolament corrian ipso jure,de momento,in momentum, encara que sian feriats, in honorem Dei, desdel die, y temps de la intima, junt ab la qual se hage de entregar per lo Porter la copia,sens que pugan suspendrerse ditas dilacions, per via directa, ni indirecta,per medi de contradiccions de las parts, ni provisions de viso, ó de altres formiter fetas, comunicacions de processos, ni per altre qualsevol causa, ni rahò cogitada, è incogitada; ans be qualsevol de las parts passadas 24. horas,comptadoras del punt, y momento que seràn intimats los artigles, sedulas, ò deduccions,sobre que se voldrà rebrer testimonis,puga ferlos rebrer per lo Notari de la causa de Contrafaccions, lo qual dega rebrerlos encontinent,que serà instat,sots pena (en cas de recusaciò) de 200 ₶ ₱. aplicadoras à la part instant dita recepciò, y que ipso jure, & facto sie inhabil, y privàt de ser Notari de dita causa de Contrafacciò, sens que,per qualsevol pretext,motiu, titol, ni rahò,puga escusarse del incursde ditas penas, encaraque recusàs, ò deixàs dit Notari de rebrer tals testimonis per mandato, de paraula, ò en escrits de superior, com es de Officials Reals de qualsevol estat, condicio, ò preheminencia sian, encara que fos del Llochtinent, y Capitá General, ô del General Governador, Primogenit,y de V.Real Magestat;y que altrament,en lo dit cas de la recusaciò del Notari,puga la part instant per la recepciò de testimonis, recorrer als Deputats,y Oydors de Comptes del General de Cathalunya, y à sa instancia pugan, y degan obrar, y prosseguir dits Deputats, y Oydors, y son Procurador Fiscal ab los demès Officials,à qui especte contra dit Notari,per la exacciò de dita pena de 200 ₶ ₱.ab tots aquells estils,modos, privilegis, forças, y rigor que podan, y han acostumát fero en las provisions, declaracions, y execucions de torps,y que la dita part instant dita recepciò, tant si es lo Official ques pretendrà havér contrafet, com la part lesa, pugan encontinent fer rebrer los tals testimonis,per lo Escrivà Major de la Casa de la Deputaciò, y que tingan tanta forsa, fe, y credit, com si fossen rebuts en lo mateix Iudici de Contrafacciò, entregantlos originalment closos,y cellats,lo dit Escrivá Major de sas mans proprias, en las de vn, ò altre dels dits sis Iutges de Contrafaccions, y en cas dit Escrivá Major recusàs rebrerlos, incorrega en la mateixa pena de 200 ₶. exhigidoras ab execuciò rigurosa, com à torp, vltra de las penas arbitra-

 rias

rias à la Visita : Entenent empero, que la admissiò de dits artigles, sedulas, deduccions, y recepcions de testimonis, se entengan haverse fets, y rebuts, eo tunc salvat dret de impertinencia, y no admissiò, ni recepciò, & si opus fuerit, de cassaciô, de la qual impertinencia, y no admissiò, ni recepciò, & si opus fuerit cassatio, sen puga, y dega haver raho per los dits sis Iutges de Contrafaccions en la sentencia diffinitiva, qual de dret dega, y puga haverse, quedant sempre en tot, y per tot per ben executadas, è irretractables la execuciò, y exacciò de las penas, procehiments de torps, y tot lo demès, que se haurà obrát, y podrà obrar, segons lo sobre dispósàt, contra los dits Notaris de Contrafaccions, y Escrivà Major de la Deputaciô, en los referits casos de recusaciô, encaraque en la dita sentencia diffinitiva, sie despres declaràt, que dits artigles, sedulas, deduccions, y testimonis, no se havian de admetrer, ni rebrer, ans be cassar, borrar, y annullar; y en cas que à quiscuna de las parts per fonament de sa respective intenciô, ô defensa, li aparegues fer respondrer personalment al Official, que pretendrà haver contrafet, ô á la part instant la Contrafacciô, puga, y dega demanar ditas respostas, devant del Regent la Real Cancelleria, y en son cas del Doctor antiquior de la Real Audiencia, ò del Assessor, ò Doctor antiquior del General Governador, ò de son *Portant* Veus, lo qual respectivè, encontinent dega compellir ab graves penas al dit Official, ò part lesa, que responga personalment dins 24. horas comptadoras del punt, y momento de la intima, ab la qual se li hage tambe de entregar la copia dels artigles, ò altre deducciò, sobre que se demanaràn las respostas, y en cas de haverlay manàt dos vegadas, no obeheix en fer las ditas respostas personals, que se li demanan, sia vist, haver confesàt, y aprobát per verdader, lo Official, ò part instant, tot lo fet, sobre lo qual se li demanaràn ditas respostas, com si expresse, y verdaderament ho haguès confessàt, y respost; y aixi mateix en cas que à las ditas parts los importàs, ò convinguès presentar, llevar, y fer rebrer, traurer, y clourer en publica forma requestas, actes, extractas, copias de processos, y altres escripturas publicas, per la instruccio, y continuacio de la dita causa, tots, y qualsevols Escrivans de Manament, Arxivers, Notaris publichs, Reals, y altres qualsevols à qui espectarà fer ditas cosas, de qualsevol preheminencia, grau, ò condiciò sian, degan promptament executaro, y traurer ditas escripturas en publica forma, sens mora, ni tardança alguna, sens poderse negar al sobredit, que de paraula, ò en escrits serán instats per las parts, satisfets de sos condecents salaris; y en cas de recusaciò pugan, y degan los Deputats, y Oydors del General de Cathalunya, obrar, y proseguir, rigurosa, y executivament contra los tals recusants per via de Torp, y en lo mateix modo, y forma que sobre se ha dit en orde al Notari de la causa, y Escrivà Major de la Deputaciò: y que

aixi

aixi tot lo sobre estatuhit, y ordenàt, sie tãbe estatuhit, ordenàt, y observàt en las causas de Cõtrafaccions, ò contra Constitucions, en las quals faràn part los dits Deputats, y Oydors de Cõptes, à solas, ò simul ab la part lesa: E los dits sis Iutges passada, ò finida la vna, ò dos dilacions sobreditas, pugan, y degan ab la mateixa brevedàt possible declarar, decidir, y terminar, per sentencia difinitiva la causa de Contrafacciò, ò contra Cõstituciò, dins lo termini, ò dilaciò de tres mesos lo mes llarch, sens poder prorrogar, sinò per vn mes, comptadors, los dits tres, ò quatre mesos desdel die, y momento que seràn finidas la vna, ò dos dilacions, que serà, ò seràn concedidas, altrament aquells passats, si dita causa nos declararà dins dit termini, sia tinguda per decidida, y declarada en favor de la part lesa, ò instant la declaracio de la Contrafaccio, ò contra Constitucio, en lo modo, y forma per ella demanàt, y que dit termini, ò terminis per ninguna causa, motiu, ni raho, pugan prorrogarse, diferirse, ni dispensarse; ans be corrian, tãt tots los dies feriats, etiam in honorem Dei, com no feriats; y en cas de paritat de Vots dels dits sis Iutges, lo que serà extret per tercer, tinga de declarar encontinent si voldrà, ò dins deu dies precisos, y peremptoris, encara que fossen feriats in honorem Dei, y que dita declaració la fasse, donant son Vot en presencia de aquells congregats, altrament se entenga feta à favor de la part lesa, ò instant la declaracio de la Contrafaccio, ò contra Constitucio, en lo modo, y forma per ella demanàt, y que en quant à la instancia, y curs del decret de execucio, y liquidacio de la sentencia, se observe, singula singulis referendo, lo mateix, que sobre se ha expressat, respecte de las dilacions, recepcions de testimonis, respostas personals, extraccions de escripturas, incurs, y execuciò de penas, concessio de terminis precisos, y peremptoris, de tres, ò quatre mesos, y de deu dies respective improrrogables, comptadors del momento q̃ seràn finidas la vna, ò dos dilacions concedidas, extracció de tercer, en cas de paritat, y tenirse per feta, declarada, y explicada la liquidaciò á favor de la part instant, ò damnificada, segons lo jurament in litem, si prestàt lo haurà, per la instada declaraciò, del que pretendrà haverseli de liquidar à son favor, y que tant dels incidents, ò altercàts, com de la sentencia difinitiva, liquidaciò, y decret de execuciò, com de altres qualsevols declaracions de ditas causas de Contrafaccions, ò contra Constitucions, fetas ab vniformitat de vots, ò de vot, y parer de la major part, no sen puga suplicar, apellar, recorrer, reclamàr, ni haver revista alguna, per via directa, ni indirecta, de justicia, ni de gracia, per restitucio in integrum, ni altrament ex capite nullitatis, nec injustitiæ, encara ques pretenguès, ò allegàs per notoria: y que la execucio de dita sentencia, y de sa liquidacio, segons lo que expressa, y formalment serà declaràt, ò altrament, se entendrà declaràt, conforme à dit jurament in litem, en cas de no haverse de-

cla-

claràt dins lo termini, ò terminis prefigits, dega ferse per los dits sis Iutges congregats, dins vuyt dies precisos, y peremptoris, encara que feriats in honorem Dei, comptadors despres de haver finits los tres, ò quatre mesos, y deu dies respective de la instancia de la liquidaciò, y decret de execuciò sobre prefigits; y en cas que los dits Regent la Real Cancelleria, Doctors de la Real Audiencia, ò Vicerregia, ò altre de aquells, Assessor del General Governador, ò de son Portant Veus, en sos respectivè casos, no volguessen entrevenir en fer, y provehir lo dit decret de execuciò, pugan los restants Iutges, ò la major part congregats, ab vot, y parer de la major part dels que entrevindrán en lo dit congrès, fer, y procehir lo dit decret de execucio assolas, y altres qualsevols provisions, declaracions, ò mandatos forsan fahedoras, y fahedors, y tot lo demès que convinga, fins à la total execucio, y fi de dit judici, ab plena jurisdiccio, per tot lo que convinga, y sia menester. Y per quant seria molt dificil, que las causas de Contrafaccions, vuy pendents, se poguessen declarar dins quatre mesos, despres de esser closas las presents Corts: Perço en quant à ditas causas de Contrafaccions vuy indecisas, y pendents, lo dit termini de quatre mesos pera declararlas, se puga prorrogar, com desde ara se prorroga per tot vn any, observantse respecte de aquellas tot lo demès, ques *troba* disposát en la present Constituciò, y en las altres sobre la observansa disposants. Plau à sa Magestat.

MAIOR EXPLICACIO DELS DOS PRECEDENTS CAPITOLS, Y del dret, y circunstancias ques deuhen observar, y atendrer en la declaraciò de las causas de Contrafaccions, ò Constitucions.

CAP. XXXVIII.

DEsitjant evitar, y repellir quãt se puga las difficultats, è impediments, q̃ per ser casi arbitrarias las Contrafaccions, ha ensenyàt la experiencia haverse admès, y abraçàt antes, y despres de haver comensat las causas de Contrafacciò, y per mes facilitar en quant se puga sa expediciò, que tant convè per la recta administraciò de Iusticia en servey de V. Magestat, com per la vtilitat publica del present Principat; Perço suplican los tres Estaments placia à V. Magestat estatuhir, y ordenar, ab lloacio, y aprobacio de la present Cort, que los Comuns, y particulars del present Principat pugan liberament, requirit, ò no extrajudicialment lo Official, ò Officials, tant de Barons, com Reals, y tant los que purgan taula, com los que no la purgan, de que cassen, y revoquen los procehiments, ab que pretendrán las parts haver contrafet als Vsatges de Barcelona, Constitucions, Capitols, y Actes de Cort, Vsos, Practicas, Observansas, y Costums, Privilegis de Comuns, y particulars del present Principat, y demès lleys,

Y.

y drets de la Patria, recorrer, y acudir devant dels Iutges, ò Tribunal de Contrafaccions, elegits ab la nova Constituciò de la observansa, comensant: *Com la experiencia &c.* Introduhint causa de Contrafacciò contra aquell, ò aquells Officials, que pretendràn haver contrafet, y continuarla fins à sentencia difinitiva, y total execuciò de aquella, tant si dit Official, ò Officials de Barons, ò Reals, que purgan, ò no purgan taula, compareixeràn firmant dupte, ò altrament, com sino compareixen, ò seràn contumaces, dirigintlos in valvis las intimas, en tal cas sa absencia, y contumacia en res no obstant, y tant contra los que compareixeràn, com los que no compareixeràn, nos puga fer diferencia si la Contrafacciò es clara, literal, y formal, ò duptosa, y disputable, si se ha contrafet ignorantment, ò scientment, si ab dol, ò sens ell, si bona, vel mala fide, ab culpa lata, ò per inadvertencia, ó en altre manera; Confirmánt, y en quant menester sia de nou establint, y ampliànt lo ja disposàt en lo Cap. 27. Corts de 1422. ques la Constituciò octava comensant: *Lo fruyt &c.* collocada en lo Titol *De observar Constitucions*; Ans be en tots los dits casos puga la part, que pretendrá esser gravada, ò lesa instar, y proseguir causa de Contrafacciò, y contra Constituciò, vers, y contra dits Officials contrafahents, abolint, y del tot reprobant las ditas distincions, y qualsevols disposicions, vsos, abusos, y estils, en asso obviants; y volent encara donar la major, y deguda providencia en tots los casos de Contrafacciò, ò contra Constitucions, sia tambe estatuhit, y ordenàt, que en cas que en alguna sentencia, ò provisiò, ó declaraciò feta per Official Real, ô de Barô, se decidesca algun artigle, ò cap, que se opose, á alguna Constituciô, ô demes lleys, y drets de la Patria sobredits, la part condemnada, ó lesa, à mes del remey ordinari que tè de poder apellar, y suplicar de la tal sentencia, ô declaraciò, puga tambe recorrer, y valerse del remey extraordinari de la Contrafacciò, quedant sempre á arbitre de la part condemnada lo elegir lo medi, que li aparega, no obstant qualsevol consuetut, ò observansa ques pugues allegar en contrari: Entes empero, que si als dits Iutges de Contrafaccions apareixerà haverse contrafet, no ab dol, scientment, mala fe, ò culpa lata; pugan, y degan condemnar al dit Official, ò Officials contrafahents à la anullaciô, cassaciô, revocaciô, y plena reintegraciô de tot lo contrafet, y obràt per dit Official, ô Officials, ab restitucio de gastos; y si de Iusticia serà trobàt fahedor, pugan condemnarlos en tots danys, intrinsechs, y extrinsechs à favor de la part lesa, y en son cas de fruyts, è interessos, vsque adobolum; no empero, ab privaciô del Offici, ni altres majors penas. Plau á sa Magestat.

CONFIRMACIO, Y EXTENCIO DEL CAP. 47. DE LAS CORTS de 1599. parlant dels Soldats que se escriuhen, sens fer continua residencia en llurs Presidis.

CAP. XXXIX.

PEr no haverse posat en observansa lo Cap. 47. que comensa: *Per quant, los Vehedors de sa Magestat*, de las Corts de 1599. se han experimentat molt abusos en lo present Principat, eximintse molts de pagar los talls, y tatxes, y tenir aposentament de transit, ab pretext de tenir Plaça assentada en los Presidis de V. Magestat, sens fer en aquells residencia alguna: Perço placia à V. Real Magestat ab consentiment, lloacio, y aprobaciò de la present Cort, ratificar, y confirmar lo dit Cap. 47. de ditas Corts de 1599. y aixi mateix anyadir, y de nou estatuhir, que los Soldats que vuy tenen, y per temps tindràn Plaça assentada, per guarnició dels Presidis de tot lo present Principat, y Comtats de Cerdanya, estigan obligats, y hagen de residir, y fer sa continua habitacio ab tota sa casa, y familia en ditas Plaças, ò Presidis, realment, y de fet, y ab tota veritat, tot frau cessant, y que no fent dita habitacio, y residencia en la forma referida, que dits Soldats estigan subjectes à la Iusticia, y jurisdiccio del Ordinari dels llochs, ahont respectivament habitarán, y tambe en haver de pagar, y contribuhir, en los talls, tatxes, y demes drets imposats per las Universitats, y en tenir aposentament de transit, y lo demes, si, y conforme los particulars de ditas Vilas, y Llochs. Plau á sa Magestat.

A LA CIUTAT DE BARCELONA, SE DONA FACULTAT DE tenir dos Mostasafs, à mes del que ja tenia; y la forma de elegirlos.

CAP. XL.

ITem, Senyor, suplican los tres Estaments à V. Magestat, attès la suplicacio es presentada del tenor seguent; Illustrissims Senyors. Ab Real Privilegi concedit per lo Serenissim Senyor Rey Don Pedro à la Ciutat de Barcelona als 14 de Novembre 1323. fou concedit à dita Ciutat lo poder crear quiscun any vn Mostasaf, en lo modo, y forma, y ab la mateixa jurisdicciò, y coneixement ho tenia la Ciutat de Valencia, y ab altre Real Privilegi concedit per lo Serenissim Senyor Rey Don Fernando, à la mateixa Ciutat als 13. de Desembre 1498. vulgarment dit del regiment, fou donada forma á la extracciò, y provisiò de dit Offici de Mostasaf, ordenantse, que quiscun any en lo die, ó festa de Santa Llucia, en lo Consell de cent, fossen trets de la bolsa de Mostasaf tres rodolins, vn a-

pres

pres altre, y que los noms dels tres subjectes extrets, fossen presentats à sa Magestat, y en sa absencia, à son Llochtinent General, y en defalliment de aquest, al Batlle General del present Principat, y que aquella persona dels tres, que per los referits seria elegida, fos Mostasaf, y exercis dit Offici per la present Ciutat, per lo temps de vn any, y no menos, y ordenantse tambe ab dit Real Privilegi, se haguès de fer extracciò de pesadors per dit Mostasaf de la bolla de Portalers de pesadors, y altres officis, extrahentse quatre Subjectes per servir de pesadors de dit Mostasaf, losquals Reals Privilegis, han estàt fins vuy en viril, y continua observansa: E com la experiencia ensenye, que per haverse tant augmentat lo numero dels habitāts en la present Ciutat, desdel die de las referidas Reals Concessions fins vuy, no es bastant vn sol Mostasaf, per poder acudir á las obligacions, y carrechs de dit offici, y per donar la providencia de que se necessita, per ocorrer, y remediar als molts, y repetits fraus ques fan, y acostuman fer tots los dies, venentse las vitualles à major preu, que lo tatxat, agavellantlas diferents personas pera tornarlas à vendrer, com las venen, á exorbitants preus, lo que redunda en gran prejudici, tant dels naturals, y habitants en la present Ciutat, com dels forasters. Per tant, y altrament los Consellers de la present Ciutat, suplican sia concedida á dita Ciutat, la facultat de poder tenir dos Mostasafs mes, ademès del que ja te, y que quiscun any los tres, sian extrets de la dita bolsa de Mostasaf, en lo die de Santa Llucia, duradors per temps de vn any solament, y que encontinent de esser extrets en sort, sens necessitarse de fer terna de nominaciò de sa Magestat, de son Llochtinent, ó Batlle General en son cas, pugan exercir ipso facto, que serán extrets, y hauràn prestàt lo solit jurament, tota la jurisdicciò que pertany al dit Offici, en la forma que fins vuy, y que quiscun de dits tres Mostasafs, tinga insolidum la jurisdicciò, que pertany à dit Offici, y que de la bolsa de Pesadors, sen hagen de traurer sis Subjectes en lo mateix die, dels quals dos degan assistir à cada hun de dits tres Mostasafs, y que à quiscun dels tres, dega assistir vn Porter de la Cort del Veguer de la present Ciutat, en la forma que vuy se observa, que ho rebràn dits Consellers à mercè. Quæ licet &c. Altissimus &c. Placia à V. Magestat, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhir, y ordenar, sia concedida à la present Ciutat, la facultat de tenir dos Mostasafs, à mes del que ja vuy te, en lo modo, y forma, que en la dita suplicaciò se conté. Plau á sa Magestat.

LA FORMA QUE DEV OBSERVARSE, ANTES DE PASSARSE à fer provisiò, ò declaraciò de Regalia, ò Laudamentum Curiæ, en forsa dels Vsatges auctoritate, & rogatu, y altres; y en quina quantitat se pot estimar lo dany, ò injuria, segons la calitat de la Persona; y per quinas oposicions se deuben suspendrer las execucions.

CAP. XLI.

APareixent just, è rahonable, que en los casos, que per algun se procecheix en la Regia Cort, per la Regalia del Vsatge, auctoritate, & rogatu titol *De dret del Fisch*, provehintse Laudamentum Curiæ ab execuciò contra persona, y bens de certa quantitat per la injuria, y danys, junt ab doblada quantitat de la ques tatxa per la injuria, nos passe à la execuciò no ohida la part, aixi com absent, y no pres lo reo culpàt, del delicte, del qual se troba delàt, y regaliàt, nos passa contra ell, y sa persona à proferir sentencia alguna en la Regia Cort per la pena corporal, y sols despres de capturát, ohit en sas defensas, y convensut del delicte, se profereix contra sa persona la sentencia, y en Cathalunya en *las causas* Criminals, encara que fian de lesa Magestàt in primo capite, se judica per directum: Perçò suplican los tres Estaments de la present Cort à V. Magestat, li placia ab sa aprobaciò, y lloaciò, estatuhir, y ordenar, que procehintse à la Regalia de dit Vsatge, ni en altres qualsevols aplicables, nos puga passar à la provisiò de Laudamentum Curiæ, ni à la provisiò de execuciò per injuria, danys, ni pena alguna pecuniaria, per rahò de dits Vsatges, no ohida primerament en sas defensas la part culpada, y que formàt primeramente lo procès ofencional, dega lo culpát en esser citàt personalment, ò en la casa de sa habitaciò, y que per dit efecte de sa defensa, puga compareixer en la Regia Cort per Procurador, al qual se li dega donar copia de la ofensa per lo Notàri de la causa, à efecte de defensarse tantsolament sobre lo punt de la taxaciò, ò declaraciò dels danys, è injuria, que sels commina, y que la tatxa de la injuria, y danys, no puga excedir en lo simple, y en lo doble, ço es, en quãt als Titols de mil y sinch centas lliuras Barcelonesas, en los Nobles mil lliuras, en los Cavallers vuyt centas lliuras, en los Ciutadans, y gaudints de Privilegi Militar sis centas lliuras, y en los altres de inferior estàt de quatre centas lliuras, y que ditas execucions se degan suspendrer per las oposicions dels fills, y mullers en los bens del pare, y marit respective per rahò de sos aliments en força del benefici: *Ne egeant*, quant fentse la execucio nols quedaria la congrua per son sustento, segons son estàt, y condició. Plau à sa Magestat.

QUE

QUE NOS PAGUEN DRETS DE SELLO DELS DESPAIGS EN QUE no deu haverhi Sello, segons Constitucions, y que dels que tindràn, se satisfaßen los disposàts per las Lleys, y Constitucions.

CAP. XLII.

HAvent lo Llochtinent de Protonotari de V. Magestat, en lo present Principat, y Comtats, introduhit fer pagar dret de Sello de tot lo que se executa, en força de provisions Reals, fetas, y proferidas en las causas, que se ventilan en la Real Audiencia, encaraque la execuciò de ditas provisions, nos fassa per despaig de Cancelleria, com son recepcions de testimonis dins Barcelona, y son territori, respostas personals, y altres, que no se executan, ni may se han executàt per despaig de Cancelleria; tot lo que recau en notable prejudici de tots los litigants del present Principàt: Y com no sia just, que de semblants despaigs, y altres, que nos despatxan per Cancelleria, ni se ha obsèrvàt, ni observa la impressiò del Sello de V. Magestàt, degan los naturals del Principat pagar tal dret, y nova imposiciò: Perçò suplican à V. Magestát los tres Braços de la present Cort ab llur consentiment, y aprobaciò, éstatuhir, y ordenar, que de aqui al devant nos pàgue dret de Sello de tot allò, que se executa sens despaig de la Real Cancelleria, ni impresiò de dit Sagell, y que lo Llochtinent de Protonotari, ò altre Official en son nom, que tal dret de Sello, y nova imposiciò faràn pagar, incorrega en pena de privació de Offici. Item, placia à V. Magestat, ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhir, y ordenar, que de aqui en havant lo dret de Sello de tots los despaigs de Cancelleria, nos pague, ni dega pagarse en moneda de plata, com acostuma ferlo pagar dit Llochtinent de Protonotari, sino en moneda de ardits, com corra en Barcelona, puix noy ha rahò, perque litigant los naturals del Principat, sos respectivè interessos de moneda de ardits, y cobrant los Ministres de V. Magestat los salaris de las causas, que declaran en la mateixa moneda Barcelonesa, dit Llochtinent de Protonotari, hage de cobrar lo dret de Sello ab moneda de plata, excedint aixis, y cobrant major dret de Sello, que segons la naturalesa del ques litiga, es degut à V. Magestat, y que contrafent dit Llochtinent de Protonotari al sobredit, incidesca en la dita pena de privaciò de offici. Item, placia à V. Magestat, ab dita lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhir, y ordenar, que dit Llochtinent de Protonotari, per rahò del dret de Sello, no puga, ni dega exigir, major, ni altre quantitat, que la que se disposa en la Constituciò, que comensa: *Encara segona*, baix lo titol *De dret de Sagell*, &c. que es capitol 16. de las Corts de 1283. y que se obser-

serve en tot, y per tot lo disposàt en aquella, y en la Constitució 3. y 4. que es baix lo mateix titol, no obstant qualsevols Vsos, y Consuetuts en contrari, y que contrafent dit Llochtinent de Protonotari, ni altre per ell al proxim dit incidesca en la mateixa pena de privació de offici. Item, per quant los Escrivans del Registre de la Real Cancellaria, tatxan à son gust los salaris de tot lo que registran, cobrant casi lo doble del quels toca, ocasionant aquest, y altres desordes, lo no assistir en la Real Cancelleria lo Llochtinent de Protonotari, las horas que te obligació; Perço supli can à V. Magestat los tres Braços de la present Cort, que ab llur consentiment, y aprobació, sie estatuhit, y ordenàt, baix la mateixa pena, que dit Llochtinent de Protonotari assistesca, com te obligació, totas las horas del despaig en la Real Cancellaria, pera tatxar los sobredits salaris, cumplint en tot lo que toca à son offici.

Plau à sa Magestat, que nos paguen drets de Sellos en los despaigs, que no deuhen tenirlo segons Constitucions, y los quel tingan, se satisfacen los previnguts per las Lleys, y Constitucions.

QVE LOS VEGVERS, SOTSVEGVERS, BATLLES, SOTSBATLLES, Assessors, y demes Officials Reals triennals finit son trienni, no pugan continuar lo exercici de sos Officis, ni obtenirne dins la mateixa Vegueria, ò Batllia, altre ab jurisdicció, durant lo temps del seguent trienni.

CAP. XLIII.

NO obstant, que ab lo Cap. 2. de la Cort de 1563. y ab lo Cap. 7. de la Cort de 1413. se trobe expressament prohibida la continuació dels Officis temporals de jurisdicció, per los danys sen seguirian à la bona administració de la Iusticia, se han defraudat ditas Constitucions per los Officials Reals temporals, mantenintse vltra del trienni en los Officis, ja á titol de interim, y ja negociant, que los provehits no despatxassen los Privilegis, ò que haventlos despedits, sels retingan sens presentarlos, ni pendrer possessió, pera proseguir desta manera en los Officis, ab lo affectát pretext de esperar la vinguda del Successor: Perço, ab lloació, y aprobació de la present Cort, estatuhim, y ordenàm, que de assi havant, los Veguers, Sotsveguers, Batlles, Sotsbatlles, Assessors, y demes Officials Reals temporals, finit empero lo trienni, per lo qual foren provehits, ipso jure, & facto, resten sens jurisdicció, y sie acabàt son offici, entrant à regirlo aquells à qui tocaria en cas de mort, ausencia, ó impediment de dits Officials, y que en tot lo trienni seguent, no pugan obtenir dit offici, ni altre de jurisdicció en la mateixa Vegueria, ò Batllia, per ti-

tol

tol de interim, ni de proseguir fins à la vinguda del Successor, ni en altre qualsevol manera, encara que taula hagen tinguda, y sian per sentencia absolts. Plau á sa Magestat.

QUE LOS ESCRIVANS DE REGISTRE NO PUGAN ACTUAR en la Real Audiencia Civil, ni Criminal

CAP. XLIV.

ATtenent à las disposicions fetas, respecte de aquells que poden actuar en la Real Audiencia, com es de veurer de las collocadas en diferents parts del dret municipal de Cathalunya, y vltimament en la Constitució 31. de las Corts de 1599. ab las quals, y ab diferents Privilegis, la dita facultat de actuar, no se extenga als Escrivans de Registre, y estos per no ser expressament exclosos, vullan immiscuirse en dita actuació, essent aixi, que realment son exclosos, per ser destinats tantsolament pera servir à la Real Cancelleria: Perço, per evitar los inconvenients que considerá dita Constitució 31. en que los que actuarian fossen Notaris Collegiats, confirmànt, y declarànt dita Constitució 31. estatuhim, y ordenàm de voluntat, y à suplicació de la present Cort, que als Escrivans de Registre, nols sia licit entremetterse en lo pertanyent á la actuació del Civil, y Criminal en dita Real Audiencia de Cathalunya, y que sols hagen, y pugan entrevenir en los negocis tocants à la Real Cancelleria de Cathalunya, si, y conforme altrament se li es concedit. Plau à sa Magestat.

QUE LOS SALARIS DE LAS SENTENCIAS FAHEDORAS PER los Iutges Ordinaris en las Ciutats, y Vilas tingan taula, se degan deposar en aquella, y en las que nó, en ma del Clavari.

CAP. XLV.

PEr quant ab la Constitució 25. de salaris de sentencias, sia estatuhit, y ordenàt, que los salaris dels Iutges ordinaris del present Principat de Cathalunya, se hagen à deposar en poder del Depositari, ò Clavari de la Ciutat, ò Vila, ahont se tractarà la causa, lo qual lo hage à tenir sens salari, ni capsou, y lo Iutge nó puga llevar dit deposit, fins hage senten-ciat en la causa, y en la Vila de Perpinyà se hage de depositar en la taula de dita Vila: Y com vuy en las demés Ciutats se tinga taula, y sia be evitar los inconvenients grans succeheixen, deposant dits salaris en ma de dits Iutges, que tenint ja aquell, tardan, y dilatan lo despedir, y sentenciar las causas, y altrament morint, ò acabant llurs triennis, sens haver declaràt, y senteciàt en aquellas, nos poden recobrar dits salaris: Perço

pla-

placia à V. Magestat, confirmant la sobredita Constituciò, perque sie observada, y en quant menester sia, ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhir, y ordenar, que los salaris dels Iutges Ordinaris del present Principat de Cathalunya, se hagen à deposar en la taula de la Ciutat, ò Vila, en la qual hi haurà taula, y se tractarà la causa, y ahont noy haurà taula, se hage à deposar en poder del Depositari, ò Clavari de la dita Ciutat, ò Vila ahont se tractarà la causa, y lo Iutge no puga llevar dit deposit, fins hage sentenciat en aquell. Plau à sa Magestat.

QVE EN LAS CAVSAS DE LA REAL AVDIENCIA, NOS pugan donar per suspectes tots los Notaris de Cathalunya; si sols pugan oposarse suspitas als que lo oposant expressarà per designa de nom, cognom, y habitaciò, y jurant en ma del Relador de la causa, lo concurs de ditas suspitas.

CAP. XLVI.

PEr quant en las causas ques verteixen en la Real Audiencia, se experimentan notables excessos per las parts, en donar per suspectes per la recepciò de testimonis, tots los Notaris del present Principat *generalment*, exceptuantne sols lo de la causa, sens mes justificaciò, que lo oferir lo jurament de tenirlos per suspectes, lo que deserveix en grave dany de las parts litigants, per estar precissats en eix cas, de que lo Notari de la causa se conferesca á rebrer los testimonis, ocasionant *desta manera* mes crescuts gastos à las parts: Perço los tres Braços de la present Cort, suplican à V. Real Magestat, sia de son Real servey, de que nos pugan donar per suspectes tots los Notaris de Cathalunya generalment, encara que se oferesca lo sobredit jurament, per no poderse verificar aquell en personas que no coneix, y que no valga la recusaciò, y suspitas, sino respecte de aquells Notaris, los noms, y cognoms, dels quals se especificaràn, designant la Ciutat, Vila, ò Lloch, ahont habitan ab la scedula, ò suplica, que oposarán de la suspita, ò recusaciò, y encara en aquest cas la part, que oposarà de ditas suspitas, ô son Procurador, ab especial poder, y no ab altre, hage de prestar lo jurament, ab expressiò de las causas de aquella, y dit jurament se hage de prestar devant lo Doctor de la Real Audiencia Relador de la causa. Plau à sa Magestat.

QVE

QVE LOS SENYORS DE PRESONS REALS, QVI EXIGEIXEN de Officials Reals, ò de Barò, lo lloguer, ò dret de quint, tingan obligaciò de fer fer, y pagar las obras necessarias de que necessitàn, y en avant necessitaràn ditas Presons.

CAP. XLVII.

PEr quant las Presons, ò Carcers Reals en algunas Ciutats, y Vilas del present Principat, son de Senyor particular, qui exigeix, y cobra lo lloguer, ò arrendament, y dret de quint dels Officials Reals, ò de Barò, conforme en la Ciutat de Gerona, en la qual se troban de present ditas Presons de molt mala qualitat, ameneſſant ruyna, y necessitánt de obras per la bona custodia dels encarcerats, que fugen tot sovint de aquellas, per no estar adobadas: Perço placia à V. Magestat, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhir, y disposar, se fassen las obras necessarias, y cōvenients en las ditas Presons, tāt las que de present son menester, com las que en havant se podrán oferir, à gastos, y despesas del Amo, y Senyor de aquellas, y per la deguda providencia, donànt facultat als dits Officials Reals, ò de Barò de fer fer ditas obras, retenintse, y podentse retenir las quantitats que gastaràn, y pagaràn per dit efecte del quint, y lloguers, han de correspondrer, en cas que los Amos de las Presons requirits, no las fassen; y que lo Mestre Racional tinga obligaciò de passar en compte als dits Officials, tot lo que faràn constar haver gastàt, y pagát per ditas obras, sens poder ser compellits, ni obligats de tornaro à pagar. Plau à sa Magestat.

QVE LO GOVERNADOR GENERAL, O SON PORTANT VEUS, en continent de mort, ò ausencia de sa Magestat, y de son Llochtinent del present Principat, dega obrir la Vice-Regia, no obstant qualsevols prorrogacions se aguessen fet de antes per dit Llochtinent, sots privaciò de poder rebrer per 5 anys lo salari reb del General, y pena als Deputats de satisferlo de propri, sil pagavan.

CAP. XLVIII.

TRobantse providament previngut per Generals Constitucions, Vsos, y Costums del present Principat, lo fahedor sobre la administraciò de justicia en los casos de mort, ò absencia del dit Principat, la Real Magestat, y son Llochtinent General, com en lo cas de acabament de Llochtinencia, es à saber, que dega procehir lo General Governador del dit Principat, ò son Portant Veus ab la Vice-Regia, ò sa Audiencia: Perço desitjantse la observansa de ditas Generals Constitucions, Vsos, y Costums; suplican à V. Real Magestat los tres Estaments, que ab son consen-

sentiment, lloació, y aprobació placia estatuhir, y ordenar; que en tots los dits casos de mort, ò ausencia, dega dit General Governador, ò son Portant Veus encontinent, y sens haverde precehir instancia, ò requisició alguna de Comu, ni particular, obrir la Vice-Regia, ò sa Audiencia, que ab tot efecte procehesca ab ella en tots actes de jurisdicció contenciosa, no obstant qualsevols prorrogacions antecedentment fetas, per los Llochtinents de V. Real Magestat, antes de venir lo cas, ò casos sobredits, las quals prorrogacions, si de fet seràn fetas, sian ipso jure nullas, è irritas, com à publicadas en frau de ditas Generals Constitucions, Usos, y Costums; y en cas que lo Portant Veus de dit General Governador, no cumplis al sobredit, sie privàt del salari cobra de la Generalitat, lo qual dégan retenirse los Deputats per lo termini de 5. anys, sots pena de haverlo ells de restituhir, y pagar de sos bens à la Generalitat. Plau à sa Magestat.

QUE SIAN INVIOLABLEMENT OBSERVATS LOS CAPITOLS de Cort, y Constitucions assi expressats, y tinguts per novament fets, y establerts.

CAP. XLIX.

ZElant la mes puntual observansa de las Generals Constitucions, consuelo del Principat, y la revocació de tots abusos: Perço ab consentiment, lloació, y aprobació de la present Cort, estatuhim, y ordenàm, se observen inviolablement los Capitols de Cort, y Constitucions seguents: Ço es lo Capitol 15. de las Corts 1422. que es la Constitució *Dels Posaders*, primera baix lo Titol *De Offici de Aposentadors*. Item, lo Capitol 38. Corts 1547. que es la Constitució *Iat sia* dotse. Item, lo Capitol 23. Corts 1470. que es la Constitució V. Magestat, tercera, y altres collocadas en lo Titol *De Offici de Altayts, Capitans, y altre gent de Guerra*, y lo Cap. 45. de las Corts 1599. que comensa: *Item placia*, lloant, y ratificant, tot lo disposàt en dits Capitols de Cort, y Constitucions, com si de nou se establissen, y ordenassen en la present Cort. Plau à sa Magestat.

QUE LAS CONSTITUCIONS, CAPITOLS, Y ACTES DE CORT expressats en la Constitució primera de las Corts de 1599. y demès assi mencionadas, y mencionats, sia tot prorrogàt fins à la conclusiò de las primeras Corts, en tot allò, que nols serà alteràt, corregit, ò esmenàt en las presents.

CAP. L.

AB lloació, y aprobació de la present Cort, estatuhim, y ordenàm, que las Constitucions, Capitols, y actes de Cort expressats en la Constitució primera de las Corts del any 1599. que comensa: *Primerament*

ment &c. y los Capitols de Cort de dit any 1599. seguents, ço es Capitol primer: *Per quant la erecciò*, Capitol segon: *Primerament*, Capitol vuyte *Item placia à V. Magestat*, Capitol trenta set: *Placia à V. Magestat*, Capitol sinquanta hu: *Suplican à V. Magestat*, Capitol sinquanta dos: *Item atès dit sobretehiment*, Capitol sinquanta tres: *Item mes*, que sian prorrogadas, confirmadas, è innovadas, y prorrogats, confirmats, è innovats, fins à la conclusiô de las primeras Corts, en tot allo, que no seràn mudadas, corregidas, ô alteradas, ni mudats, corregits, ô alterats per las Constitucions, y Capitols, fetas, ô fets en la present Cort; Perque en tal cas han de ser guardadas, y observadas, guardats, y observats, las Constitucions, y Capitols, que en la present Cort son estadas estatuhidas, y ordenadas, estatuhits, y ordenats. Plau à sa Magestat.

QVE LOS OFFICIALS ORDINARIS, TANT REALS, COM DE Barò, per las execucions fan en força de reclam, ò escriptura de ters, no pugan exigir mes per sas dietas, y salaris, del que exigeixen los Officials de la Real Audiencia, y Cort del Veguer.

CAP. LI.

COm los Officials de las Corts Ordinarias dels Veguers, Batlles, Sotsbatlles, y demes Officials de las Corts, aixi Reals, com de Barons del present Principat, en las execucions, que fan en virtut de reclams, y escriptura de ters, exigescan salaris, y pena de ters ab grā excès, y mes del degut, com son dos sous per cada lliura de la quantitat, per la qual se fa la execuciò, y altres ques molt mes del que acostuman exigir, y rebrer los Officials de la Real Audiencia, y de la Cort del Regent lla Vegueria de Barcelona, contra lo be publich: Perço placia à V. Magestat, ab lloaciô, y aprobaciò de la present Cort, estatuhir, y ordenar, que dits Officials ordinaris, no degan, ni pugan exigir, y rebrer per ditas execucions, y pena de ters, sino sols las dietas, y salaris, que acostuman exigir, y rebrer los Officials de la Real Audiencia, y en tot cas no mes que dos sous per deu lliuras, de la quantitat executada, aixi com en la Cort del Regent la dita Vegueria de Barcelona. Plau à sa Magestat.

QVE OFFICIALS ALGVNS, TANT REALS, COM DE BARO, NI de Guerra de qualsevol condiciò sian, no pugan per via directa, ni indirecta, exigir cosa, ni quantitat alguna dels que aportan, ò fan aportar per lo present Principat, qualsevol genero de mercaderias, ò Bestiars tenen en ell; ni obligar als paysans ha transportar grans per lo Real Exercit, tot sots pena de Torp.

CAP. LII.

COm de alguns anys ha esta part, se hage experimentat, que alguns Officials de Guerra, Governadors de Presidis, y Plaças del present Prin-

Principat, Veguers, y altres Officials Reals exigeixen considerables summas dels passatgers del present Principat, y naturals de aquell, à la ocasiò que passan per sos respective Termes, y districtes, aportant mercaderies, com son ferro, y altres, fentlos pagar per quiscuna especie de mercaderia certa quantitat, haguda raho als quintars, carregas, ò altre compte quels apar fer à sa disposiciò, composant desta manera als Traginers, y Passatgers, tant naturals, com forasters, que transitan per lo present Principat, y lo mateix excès se experimentia, cometan los sobre anomenats Officials en los Ganaders, y altres persones, que tenen ramadas de Bestiars, y pletas en diferents termes del present Principat, y en particular en la plana de Vrgell, fentlos pagar certa quantitat à son arbitre, haguda rahò al bestiar, que passa en sos districtes, ò Termes, ò en los confins de aquells, ab motiu de Salvaguardas, vexant à dits Ganaders, y personas, que tenen ramadas de Bestiars, y à sos Pastors, no sols ab la quantitat ques fan donar per imposiciò, sino tambe fentlos aprehensiò del bestiar à llur voluntat, essent aixi, que ditas imposicions, y excessos que cometen dits Officials, son contra lo disposát ab diferents Constitucions Generals del present Principat, y en particular ab la que comensa: *Per quant*, baix lo Titol *De vectigals*, en la qual se diu nous vectigals, no poder esser imposats en *lo present* Principat: Perço placia à V. Magestat, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhir, y ordenar, que de aqui al devant, y perpetuament los Officials, aixi Reals, com de Barò, y los de Guerra de qualsevol grau, estát, ò condiciò que sian, no pugan, ni degan exigir, ni cobrar per via directa, ni indirecta, quantitat alguna, ni altre cosa dels Traginers, Passatgers, y qualsevols altres Personas, tant naturals, com forasters del present Principat, que transitaràn per ell, aportant mercaderias, com son ferro, y altres de qualsevol especie, y qualitat que sian, ni inquietar à aquells per rahò de las mercaderias, que aportaràn, tant per via directa, com indirecta; y aixi mateix, que los sobre anomenats Officials, no pugan, ni degan exigir, ni cobrar quantitat alguna, ni cosa dels Ganaders, altres personas, que tenen ramadas de Bestiars en los Termes del present Principat, y terras de aquest, ni dels Pastors de aquells, ab motiu de Salvaguarda, ni qualsevols altres immaginables que sien, ni enquietar ni detenir lo dit Bestiar, ni los Pastors que guardarán aquell, y que los que contrafarán à tot lo referit, y à quiscu dels casos previnguts, y expressats, sian privats de llurs respective officis: y en lo que te respecte als Officials de Guerra, en cas de contrafacciò de tots, ò qualsevol dels casos sobre disposats, que sia donàt, y conferit als Deputats del present Principat, lo mateix dret, y facultat, que tenen aquells per Capitols de Cort, contra los Officials, y gent de Guerra, que turban, impedeixen, ò defraudan la exacciò dels drets de la Generalitat. Item, placia à V. Magestat, ab la mateixa lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhir, y orde-

ordenar, que de aqui al devant, y perpetuament los Officials, y gent de Guerra, ò qualsevols altres personas, no pugan obligar als naturals, y habitants del present Principat, de que los donen bagatges per transportar los grans, com son, Ordi, Sivada, Blat, y altres, de vnas parts del present Principat en altres, com ja lo transport dels grans corria à gasto, y compte dels Assentistes del Real Exercit de sa Magestat, y que fent dits Officials de Guerra, ò qualsevol altre persona lo contrari del sobre dispo-sàt, incidescan en las penas en la sobredita Constituciò expressades, y en lo modo, y forma en aquella contengut. Plau à sa Magestat.

FORMA DE COM, QVE MANERA, Y SOTS QUINAS QUALITATS, y circunstancias poden evocarse en la Real Audiencia Criminal, las causas Criminals, y recorsos de enquestas fetas, y fahedoras per delictes comesos fora la Ciutat de Barcelona, y de sa Vegueria estreta.

CAP. LIII.

REgoneixent los molts abusos, que de temps à esta part se han fet, respecte de la admiciò de recorsos, y evocacions, que molt amenut interposan lo Procurador Fiscal de la Regia Cort, y los delinquents respectivament subjectes à la jurisdicciò de Barons, y demes Curias ordinarias del present Principat, á la Real Audiencia, ò Real Consell, ab diferents pretextos de Regalias, que redundan en gran prejudici de las jurisdiccions de dits Ordinaris, y assenyaladament dels Barons, y sos Officials, contravenint per indirecte al disposàt, en los Capitols 15. y 16. de las Corts de 1599. en las quals se concedeix la coneixensa de las causas Criminals en primera, y segona instancia: Perço suplican los tres Estaments de la present Cort placia à V. Magestat, estatuhir, y ordenar, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de aquella, que totas las causas Criminals per delictes comesos, y cometedors fora la present Ciutat de Barcelona, y sa Vegueria estreta, nos pugan admetrer per via de recorsos, sino es que fos per grave, y notoria opresiò, y en tal cas no obstant qualsevol inhibiciò del Real Consell, puga lo Barò continuar la enquesta, y prova del delicte en sa Curia, y que no puga lo Real Consell remetrer lo delinquent, ni proseguir ab sentencia, sens tenir lo procès de la ofensa, fulminàt en la Cort del Barò, y de las dels Ordinaris Reals, y sens ferse prejudici à las Ciutats, y Vilas, que tingan Iuy de Proms, ò altres prerrogativas, y que aixi mateix nos pugan evocar al Real Consell Criminal, ni á la Real Audiencia Civil, en primera, segona, ni altre instancia, per causa de divagar lo delinquent, y haverse de fer las provas del procès en diferents Veguerias, tant si son perpetrats dits delictes, y co-

mensades las causas, ò se han de comensar en las Ciutats, Vila, Lloch, Terme, ò Quadras subjectes à la jurisdicciò Real, com à las de Barons Ecclesiastichs, ò seculars; degan empero dits Ordinaris Reals, y de Barons donarse, y concedirse entre si Territori, tot favor, y ajuda per capturar los delinquents, ò inquirir contra de aquells, per recepciò, y compulsiò de testimonis, ò altrament, y per la execuciò de las penas corporals, ò pecuniarias, à las quals seràn condemnats, à fi, y efecte que los delictes no resten impunits; entès empero, que de consentiment del Ordinari Real, ò de Barò, ó si dits Officials Ordinaris Reals, ò de Barons, eran negligents en fer las degudas diligencias pera castigar, y punir los delinquents, que en tal cas, notificant al Official Real, ò al Barò, y en sa absencia del Principat à son Official sa negligencia, per medi de vna carta del Regent la Real Cancelleria, ò de paraula, ò per medi del Procurador Fiscal de la Regia Cort, si despres perseverarà, en dita negligencia dit Ordinari, Barò, ò sos Officials, puga lo Real Consell evocar la causa, en tal cas, ab los dits pretextos, ò Regalias de divagar lo delinquent per diferents Veguerias, y haverse de fer diferents diligencias en ellas. Plau à sa Magestat.

QVE ESTIGAN SVBIECTAS A PAGAR LOS DRETS DE GENERAL, y Bolla, tant totas las robas de las Reals Persones, com que ajan de servir per vestir los Soldats, Officials da sa Magestat y los Reals Exercits.

CAP. LIV.

PEr quant en lo Capitol tercer de las Corts del Serenissim Senyor Rey Don Fernando en Barcelona any 1413. collocát en la Constituciô primera, titol *De dret del General*, fonch suplicàt per la Cort, que sa Magestat, la Senyora Reyna, son Illustre Primogenit, y sos Successors, pagassen, manassen, y fessen pagar los drets del General, com fos evident cosa redundar aquells en gran vtilitat, y honor de la Real Corona, à la qual suplicaciò se dignâ sa Magestat decretar, *Plau al Senyor Rey de si mateix, de la Reyna, y de sos Fills*, y en esta conformitat, tots los gloriosos Successors del dit Senyor Rey Don Fernando, y Antecessor de V. Magestat en observansa de dita Constituciô, se han servit compendrer sas robas en la disposiciô de aquella, y en la paga de dits drets de General, y Bolla, y de poch temps à esta part se hage volgut innovar, procurant eximir de la soluciô de dits drets los draps, y robas per vestuaris de las Tropas del Real Exercit, quant permaneix lo mateix motiu, y justa causa de sa inclusiô, qual es lo major servey de V. Magestat, y lo benefici publich del Principat, per las quals causas, aixi publicas, ni en forsa de dispensa-

ſaciô Apoſtolica ſe eximeix lo Eſtament Eccleſiaſtich: Perçô ſuplican los tres Eſtaments à V. Mageſtat ab lloaciô, y aprobaciò de la preſent Cort, li placia eſtatuhir, y ordenar, que dita Conſtituciò, y altres qualſevols diſpoſicions municipals, ſobre aço diſpoſants, ſian obſervades, confirmant, y declarant en quant meneſter ſie dita Conſtituciô, y altres Capitols de Cort, y diſpoſicions municipals ſobre aſſo diſpoſants, y que perço totas las Robas de ditas Reals perſonas, paguen indiſtinctament los predits drets de General, y Bolla, y que en la paga de aquells vingan tambe compreſos tots los veſtits de Moniciò, y qualſevols robas que ſerviràn per los Soldats, y Officials de V. Mageſtat, y Reals Exercits, tant en comu, com en particular.

Plau à ſa Mageſtat, y que ſian compreſos tambe en la paga dels drets del General, y Bolla, los veſtits, y robas dels Soldats, y Officials, tant de Moniciò, com altres.

QUE LA PROHIBICIO DE REMETRER PER DINERS LO SEGUIment de Sometent, no ſols comprenga los Veguers, ſino tambe Sotſveguers, y demes Officials, als quals toque lo alſar dit Sometent.

CAP. LV.

PEr quant ab la Conſtituciò 10. de las Corts del any 1599. que prohibeix remetrer per diners lo ſeguiment del Sometent, no expreſſa, ſino los Veguers, ſuplican los tres Eſtaments, placia à V. Mageſtat, ab lloaciô, conſentiment, y aprobaciô de la preſent Cort, confirmant la dita Conſtituciò, declarar, que comprenga tambe los Sotſveguers, y altres Officials, à qui eſpecte alçar Sometent. Plau à ſa Mageſtat.

REVOCACIO DEL CAP. 8. DE LAS CORTS DE MONÇO DEL ANY 1534. y que los Veguers, Sotſveguers, y altres Officials, en força de dit Capitol, ni altrament, no pugan compoſar los Amos dels beſtiars, ni los Paſtors, ſots pena de reſtituhir lo doble, y privaciò de offici.

CAP. LVI.

AB lo Capitol 8. de las Corts de Monçô del any 1534. fou ordenát, que los Paſtors, no poguessen tenir beſtiar propri, apartát del beſtiar de ſos Amos, ni meſclàt ab aquell; Y com dit Capitol de Cort no ſe hage obſervàt, ni ſervit de altre efecte, ſino de compoſar los Veguers las pletas, peraque diſsimulan tenir los Paſtors beſtiar propri; y ſeria dificil als Amos trobar Paſtors, ſi ſe obſervave dita Conſtituciò, aixi que eſſent

essent feta â son favor los seria danyosa: Perço ab lloaciô, y aprobaciô de la present Cort, revocant lo dit Capitol 8. de las Çorts de Monçò del any 1534. estatuhim, y ordenàm, que los Veguers, Sotsveguers, ni altres Officials, directe, ni indirectament, no sien gosats per lo sobredit, ni altre pretext, composar los Amos dels bestiars, ni los Pastors, sots pena de restituhir lo doble, y privaciò dels officis. Plau à sa Magestat.

QVE TOT LO QVE PORTARAN LOS HABITANTS DEL PRE-sent Principat, de vituallas, ò Monicions, à Alcayts, Capitans, ò Governadors de Ciutats, Vilas, Castells, Llochs, ò Fortalésas, tinga de ser pagantho à coneguda, y deliberaciò dels Iurats, Pahers, ò Consuls, ahont se carregaràn.

CAP. LVII.

COm no obstant, que per diferents Constitucions, Capitols, y Actes de Cort, y en particular per la Constituciò 3. titol *De Offici de Alcayts, Capitans, y altre gent de Guerra*, estiga disposàt, que ningun Alcayt, ô Capitá de qualsevol Ciutat, Vila, Castell, Lloch, ò Fortalesa, no pugan destrenyer, ni forsar à persona alguna, ni pendrer de aquella contra voluntat sua, llenyas, pallas, vituallas, ni algun altre genero de moniciò, ni vestiment, ni menos poder compellir, ni forsar als Poblats del present Principat en donar assemilas, bagatges, cavalcaduras per carrega, ò carretas, sino pagantse primerament, y satisfentse lo valor de la cosa, lo que no obstant, no duptan diferents Alcayts, Capitans, Governadors de Ciutats, Vilas, Castells, Llochs, y Fortalesas, en lo present Principat, compellir, y forsar als habitants en dit Principat, á que aporten en sas Plaças, y fortalesas, pallas, llenyas, y altres vestiments, ò provisions, sens paga, ni satisfaciò alguna en notable dany, y prejudici dels Poblats del present Principat: Perço suplican los tres Estaments de la present Cort á V. Magestat li placia estatuhir, y ordenar ab llur consentiment, y aprobaciò, que sia inviolablement observada la dita Constituciò 3. Titol *De offici de Alcayts*, y altres aplicables, y que no pugan esser compellits, ni forsats los habitants del present Principat, per los Alcayts, Capitans, ò Governadors de Ciutats, Vilas, Castells, Llochs, ò Fortalesas, aportarlos llenyas, palles, vitualles, ni altre ningun genero de moniciò, ni cosa, sino pagant primerament, tant lo valor de totas las referidas, y altres qualsevols cosas, com lo aportar, y traginar aquellas, y que lo coneixament del que se haurà de pagar per lo transportar qualsevol genero de cosas en las tals Ciutats, Vilas, Castells, Llochs, ò Fortalesas, toque als Iurats, Pahers, ò Consuls dels Llochs ahont se hauràn de carregar las tals cosas. Plau à sa Magestat.

QVE

QUE LOS ESCRIVANS DE MANAMENT, Y NOTARIS REALS Collegiats, per transumptos autentichs, y còpias simples, exibiràn las parts en causa, no pugan, sots privaciò de offici, exigir mes de sis diners per fulla los toca per custodia.

CAP. LVIII.

LOs abusos grans, que tots los dies se veuhen en los Escrivans de Manament, y Notaris Reals Collegiats, fentse pagar tres reals per fulla de tots los transumptos, que las parts los entregan pera incertar en los processos, no tenint mes treball, que de cusirlos, y comprobarlos ab los originals, quant son copias simples, lo que es en grave dany dels litigāts: Perço suplica la present Cort à V.Magestat, sia servit estatuhir, y ordenar, ab llur consentiment, y aprobaciò, que en tots los Actes, ó Escripturas ques produhiràn en los Processos, aixi transumptos auctentichs, com copias simples, no pugan exigir dits Escrivans de Manament, y Notaris Reals Collegiats, sino sis diners per fulla, que los toca per dret de custodia, baix pena de privaciò de offici. Plau à sa Magestat.

QUE LO ARXIVER DEL ARXIU REAL, SOLS PUGA EXIgir 12 ₰. per hora de sercas de papers, y quatre reals per fulla de las copias autenticas se trauràn de dit Real Arxiu.

CAP. LIX.

COm ab la Constituciò 15. de las Corts del any 1510. que comensa: *Confirmant*, que es baix lo Titol *De Arxiu Real*, se ha estatuhit, y ordenat lo salari, que ha, y deu exigir, y cobrar lo Secretari, ò Arxiver Real, à saber es, quatre sous per fulla de las copias autenticas, ques trauràn de dit Arxiu, en paper, y aixi mateix, que per los treballs de sercar los papers de aquell, que li seràn demanàts, sols puga exigir lo que sia tatxat per lo Canceller, Vicecanceller, ó Regent la Real Cancelleria, tot frau cessant, per las sercas de ditas Escripturas; Y aixo no obstant se experimentia, que dit Secretari, ò Arxiver Real, per raho dels treballs, y sercas dels papers, y Escripturas de dit Real Arxiu, exigesca salari, sens precehir tatxa alguna, fent pagar per quiscuna hora de sercas, dotse reals: Perço placia à V.Magestat, ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que la sobredita Constituciò, estiga en viril observansa, y ajustànt, explicànt, y corregint, estatuhir, y ordenar, que per raho de las sercas de las Escripturas, y papers del Real Arxiu, ques faràn en presencia de la part, sols puga, y dega exigir dotse sous per hora, y no mes, y quatre reals, tot moneda Barcelonesa, per quiscuna fulla de las copias autenticas, ques trauràn del dit Real Arxiu. Plau á sa Magestat.

QVE LOS ESCRIVANS DE MANAMENT NO PVGAN EXIGIR mes de 3 ₰. de quiscun manament continuaràn, en las lletras de la Real Audiencia; y los Notaris de las causas, sols pugan cobrar fins en 12 ₰. per fulla de la formaciò de aquellas.

CAP. LX.

PEr escusar, y en quant se puga deslliurar als que litigan, y hauràn de litigar en la Real Audiencia de Cathalunya, de molts superfluos, y excessius gastos, y dany, y ser cosa molt proporcionada, à natural rahò, que quant lo treball, y aplicaciò en vna cosa es tenuo, sia tambe poch lo salari, y remuneraciò de aquell, y experimentarse, que los Escrivans de Manament de la Real Audiencia de Cathalunya, per moltas cosas que apenas hi ha treball, exigeixen, y cobran dels litigants vn salari crescut, y en particular de posar lo manament en las lletras ques despatxan, que sobre ser cosa de molt poch treball, y que no se ha de aplicar mes que cosa de quatre fins en sinch lineas de escriptura, exigeixen, y cobran de cada continuaciò de manament en las lletras, vnas vegades tres, y quatre reals, altres set, altres deu, altres catorse, y avegades divuyt, ò vint reals, segons la especie de lletras, pero lo mes ordinari es exigir de set à vuyt reals, sent aixis, que lo treball de formar, y escriurer ditas lletras, ja lo fan los actuaris, y escrivans de las causas, y estos ne cobran tambe son salari apart: Perço desitjant abolir, y exterminar tals abusos, y excessos, placia á V.Magestat estatuhir, y ordenar, ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que de assi al devant los Escrivans de Manament de V.Magestat en Cathalunya, per cada manament que posaràn, y continuaràn en lo dors, ò altre part de las lletras, que se despatxaràn en la Real Audiencia del present Principat, de qualsevol especie, ò naturalesa que sian, no pugan rebrer, exigir, ni cobrar, mes que tres sous, moneda Barcelonesa; Pugan empero los Notaris, y Escrivans de las causas de la dita Real Audiencia, que formaràn, compondràn, y despàtxaràn ditas lletras, exigir, cobrar, y rebrer per lo despatg de aquellas, lo salari condecent en son just treball, regulantho à la escriptura, que ocuparàn las lletras, mentres que no excedesca de dotse sous moneda Barcelonesa, per cada fulla de lletra de nota, que ocuparán aquellas. Plau à sa Magestat.

QVE EN ORDE A FRANQVESA DE DRET DE SAGELL, Y DE salaris de extracciò de escripturas en lo present Capitol designadas, per als Officials, y Ministres de sa Magestat, se fassa tot lo que en aço se es fet en las vltimas Corts.

CAP. LXI.

ITem, los tres Estaments de la present Cort, suplican à V.Magestat, li placia atorgar, y fer gracia de totas, y qualsevols lletras, y provisions

que

que se hagen de fer, se demanarán, é voldrán traurer en forma, per los tres Estaments de la Cort, é singulars persona de aquellas, Iglesias, Monestirs, Capitols, Collegis, per los Barons, Cavallers, è Gentils homens, y homens de Paratge, per las Ciutats, Vilas, è Llochs, Vniversitats, è Singulars de aquelles, ò per qualsevols altres, per rahò dels presents Capitols, y de las cosas en aquells contengudas, ó de las execucions, è provisions en virtut de aquelles faedores, è de totas las cosas tocants los presents Capitols, è Actes de Cort, è dependents de aquells, y qualsevols Privilegis, gracias, y merces, que las Vniversitats Reals de las presents Corts, han obtingut de V. Magestat; sian donadas liberament, franques de escripturas, y de salaris, y dret de Sagell, y totas altres despesas ques poguessen demanar, y altrament pertanguessen als Officials, y Ministres de V. Magestat, y axi mateix, que los Deputats sian franchs de dret de Sagell, de qualsevols provisions, sentencias, y lletras, que ara, ò en lo esdevenidor haurán menester, tocants los demunt dits Capitols, y altres cosas, de que necessitarà lo General de dit Principat, en la mateixa forma, que per los tres Estaments, se suplicà à la Magestat del Senyor Rey Don Felip Segon, en lo Capitol 92. que comensa: *Item, los tres Estaments*, de las Corts de 1599. y sa Magestat los ne feu gracia, com en dit Capitol se contè.

Plau à sa Magestat, que se fasse tot lo que en aço se es fet en las vltimas Corts.

QVE LOS CAPITOLS 62. y 82. DE LAS CORTS DE 1599. SIAN observats, y prorrogats, fins à la conclusiò de las primeras Corts.

CAP. LXII.

HAvent las Vniversitats del present Principat, suportát tants grans gastos per lo Real servey: Perço supliean los tres Estaments de la present Cort, sia del Real servey de V. Magestat, ab llur consentiment, fer consemblant gracia à ditas Vniversitats, com la que los fou feta per la Real Magestat del Senyor Rey Don Felip Segon de Aragò en lo Capitol 62. que comensa: *Per quant la major part, &c.* y lo Capitol 82. que comensa: *Per lo que*, de las Corts de 1599. prorrogant en quant menester sie, y convinga à ditas Vniversitats, fins à la conclusiò de las primeras Corts. Plau à sa Magestat.

QUE LAS CONSTITUCIONS 49. 50. Y 51. Y CAPITOLS DE CORT 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. y 35. de las Corts de 1599. que dispośan lo modo, y forma de la jurisdicciò, y altres cosas tocants als Inquisidors sian confirmats, y posats en observança; y en cas de algun reparo, que se execute lo disposàt en lo Capitol 36. de ditas Corts.

CAP. LXIII.

COm ab diferents Constitucions, y Capitols de Cort del any 1599. se hage estatuhit, y ordenàt lo modo, y forma de la jurisdicciò, y altres cosas tocants als Inquisidors, y sos Officials del present Principat de Cathalunya, à saber es, en las Constitucions 49. que comensa: *Ab lloaciò, y aprobaciò*, 50. que comensa: *Item, ab la mateixa lloaciò*, 51. que comensa: *E mes ab lloaciò*, y en los Capitols 22. que comensa: *Encaraque*, 23. que comensa: *Item, placia à V. Magestat*, Capitol 24. que comensa: *Item, placia à V. Magestat*, Capitol 25. que comensa: *Item, placia à V. Magestat*, Capitol 26. que comensa: *Item, placia à V. Magestat*, Capitol 27. que comensa: *Item, placia à V. Magestat*, Capitol 28. que comensa: *Los tres Braços*, Capitol 29. que comensa: *Item, placia à V. Magestat*, Capitol 30. que comensa: *Item, placia à V. Magestat*, Capitol 31. que comensa: *Item, placia à V. Magestat*. Capitol 32. que comensa: *Item, per quant*, Capitol 33. que comensa: *Item, placia à V. Magestat*, Capitol 34. que comensa: *Item, placia à V. Magestat*, Capitol 35. que comensa: *Item, placia à V. Magestat*, y dits Capitols, y Constitucions, no hagen tingut total observança, no obstant de haverse suplicàt à sa Magestat lo medi mes proporcionát per la viril observança de aquells, com apar del Capitol 36. que comensa: *Los tres Estaments de ditas Corts*; Y sie molt just, y rahonable, que totas las ditas Constitucions, y Capitols tingan tota execuciò, y cumpliment: Perço suplica la present Cort, placia à V. Magestat, ab llur lloaciò, y aprobaciò, ratificar, y confirmar los sobredits Capitols, y Constitucions, y que aquells sian posats en observancia, y execuciò, y que tenintse algun reparo en la prompta execuciò, y observança de totas las ditas Constitucions, y Capitols de Cort, ò altre de aquells, se execute, y observe irremissiblement lo medi disposát en lo Capitol 36. de las Corts del any 1599. ò ab altre mes proporcionát, peraque se puga lograr lo fi, que se suplica. Plau à sa Magestat.

QUE

QVE SA MAGESTAT FARA TOTS BONS OFFICIS EN ROMA, per medi de son Embaxador; peraque lo Capitol de la Santa Iglesia de Tortosa consegüesca la Secularizaciò demana.

CAP. LXIV.

SENYOR.

LOs tres Estaments, Ecclesiastich, Militar, y Real, junts en Corts Generals, que V. Magestat celebra en esta Ciutat de Barcelona, haventsels representàt per part del Capitol de la Santa Iglesia Cathedral de Tortosa, que per sa antiguetàt, es de las primeras de Espanya, per haverse eregit à fervorosos influxos de la Apostolica predicaciò de Sant Pau, instituhint en ella per son primer Bisbe à Sant Rufo, fill de Simon Sirineu, com consta de las historias, y despres del vniversal infortuni, que executà en estos Regnes la barbaritat Africana, lliurada de la tirania, y esclavitut, per Don Ramon Berenguer Comte (gloriòs Predecessor de V. Magestat) renasquè millorada, ab la pietat de tant Catholich Princep, que erigint per son primer Bisbe à Gaufidro Abàt del Monestir de Sant Rufo en Avinyò de França, en lo any 1151. fou Consagràt en ella, y ab set Canonges, que vingueren en sa companyia, foren los primers que formaren son Capitol, y residiren en ella; despres de sa restauraciò, fou eregida de Canonges Regulars del Orde de Sant Agusti, segons sas Ordinacions dels anys 1158. y 1166. augmentantse lo numero de Canonges, fins à vint, y dotse Dignitats, en que vuy se troba, goza per singular favor del Cel, aquella Soberana Prenda de la Santa Sinta, que la Verge Santissima, baixant, á dita Santa Iglesia se dessenyi, y de sas Mans deixà sobre la Ara del Altar Major de dita Santa Iglesia, primera Reliquia, à que han acostumàt acudir los Catholichs Reys, Predecessors de V. Magestat, luego que las Serenissimas Senyoras Reynas, se han trobàt en Sinta; portantla à la Cort vn Prebendàt ab tota decencia, ahont se queda ab la deguda veneraciò, y culto, fins que se veuhen lliures dels perills del part, essent lo die de vuy, Senyor, la vnica Iglesia Cathedral, que en la Corona de Aragò, se troba en lo estàt de regular, havent estàt totas las demès en diferents temps secularizades, y sent just, que se conforme en lo estàt, y prerrogativa, que gosan totas las demès, suplicam à V. Magestat, ab tot rendiment sie servit afavorir, y patrocinar dita Secularizaciò, ab cartas per sa Beatitut, y Embaxador de V. Magestat en Roma, peraque en lo Real Nom de V. Magestat, fasse tots aquells bons Officis congruents, y necessaris, fins que ab tot afecte à expensas de dit Capitol, se consegüesca aquella, que ho rebràn à singular favor de la summa pietàt, y protecciò de V. Magestat. Plau à sa Magestat.

QUE TITULARS, CAVALLERS, O ALTRAS SEMBLANTS personas, no degan, ni pugan, per mort de Pares, ni de altres propinchs, cobrir los Cotxes de dol, vestirne los Patges, Majordoms, Criats, ni demès de sa familia.

CAP. LXV.

PEr quant en los casos, que succeheixen haver los Titulars, Cavallers, y altres semblants personas vestirse de dol, per mort de Pares, y altres parents propinchs, gastan considerables summas, ja per endolar los Cotxes, vestir de dol los Majordoms, Patges, Criàts, y altres de sa familia, lo que no redunda en sufragi del defunct, ni en benefici algun considerable, si sols en mera pompa, y gasto, lo que es molt just abolirse: Perço placia à V. Magestat, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhir, y ordenar, que los Titulars, Cavallers, ò altres semblants personas, per mort de Pares, y altres propinchs, no hagen, ni degan, ni pugan cubrir los Cotxes de dol, ni vestirne los Patges, Majordoms, Criàts, y demés de sa familia. Plau à sa Magestat.

QUE SIAN EREGITS TRES LLOCHS, DOS DE DEPUTAT, Y un de Oydor, y sian insaculats en aquells, ço es lo Bisbe, y un Capitular de Solsona en los de Deputat, y altre Capitular, tambe de Solsona, en lo de Oydor; y que tots los Capitulars del Capitol de dita Ciutat, sian capaces per obtenir los llochs volants, com los Capitulars dels demes Capitols.

CAP. LXVI.

COm tots los Bisbes, y sos Capitols del present Principat (exceptat lo de Solsona) tingan llochs fixos, y certs en las bolsas de Deputats, y Oydors respective del present Principat, à saber es, los Bisbes de Deputat, y los Capitols de Deputat, y Oydors, ademès de altres llochs volants, en los quals poden concorrer, y esser insaculats tots los individuos de dits Capitols; y sia molt conforme à tota rahò, y justicia, que lo Bisbe de Solsona, y son Capitol, tingan tambe llochs fixos, y certs en ditas bolsas, com en las Corts de 1599. fou estatuhit, y decretàt, y que gosen de la mateixa prerrogativa, que gosan los demes Bisbes, y Capitols del prèsent Principat, per concorrer en las Corts Generals com los demes Bisbes, y Capitols del present Principat; y altrament, no poderse considerar rahò en contrari: Perço, ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhim, y ordenàm, que de aqui al devant, lo Bisbe de Solsona, que de present es, y per temps serà, sie insaculàt en la bolsa de Deputat

Ec-

Ecclesiastich del present Principat, y dos Capitulars del dit Capitol de Solsona, sian insaculats en las bolsas de Deputat, y Oydor Ecclesiastichs, à saber es, vn en la bolsa de Deputat, y altre en la de Oydor; Y que tots los dits Capitulars, ò individuos del dit Capitol, sien capaces per poder ocupar, y esser insaculats en los llochs volants, si, y conforme gosan de esta capacitàt los Capitulars de tots los demes Capitols; volent aixi se serve en tot, respecte de dita insàculaciò del Bisbe, y Capitol de Solsona, lo mateix que se observa, y ha observát, respecte dels demes Bisbes, y Capitols del present Principat; Y perço esser erigits, tres nous llochs en ditas bolsas de Deputat, y Oydor Ecclesiastichs respective; à saber es; vn de Deputat per dit Bisbe de Solsona, altre de Deputat per vn individuo, ò Capitular de dit Capitol, y altre de Oydor Ecclesiastich per vn dels Capitulars de dit Capitol. Plau à sa Magestat.

QVE SA MAGESTAT FARA TOTS BONS OFFICIS EN ROMA per medi de son Embaxador, pera que se consequesca de sa Santedat la remissiò del quindenni se demana.

CAP. LXVII.

S. C. Y R. M.

LOs tres Estaments Ecclesiastich, Militar, y Real, junts en Corts Generals que V. Magestat, celebra en esta Ciutat de Barcelona, havent tingut noticia de las instancias que los Collectors de la Cambra Apostolica fan als Capitols, y Canonges de las Iglesias Cathedrals, y Collegiads, Vniversitats Literarias, y altres obras pias, pera que los paguen quindennis per raho dels Beneficis que de temps antich los foren vnits ab authoritat Apostolica, pera la conservaciò, y augment del Culto Divino, y altres obras pias; y que no poden pagarlos, per haverse perduda la major part de la renda Ecclesiastica, que los dits Beneficis tenian al temps ques feren las vnions, com mes extensament se expressa en lo memorial adjunct pera sa Santedat: Suplican ab tot obsequi, y rendiment, sie de son Real agrado, manar escriurer à son Embaxador en Roma, pera que en nom de V. Magestat, passe á fer los millors officis sian possibles ab sa Santedat, y Ministres, á qui toque lo cuydado, y cobransa de dits quindennis, pera que logren la condonaciò, que demanan dels quindennis discorreguts fins ara, y per lo esdevenidor se ajusten á vna cosa rahonable, que los Suplicants pugan pagar, segons la cortadat de las rendas Ecclesiasticas, que cobrán dels Beneficis vnits, que ho rebràn à particular mercè de la summa Benignitat, y protecciò de V. Magestat. Plau à sa Magestat.

QVE

QUE LA CIUTAT DE BARCELONA PUGA FER PESCAR *per qui, y en los temps voldrà en son mar adjacent ab dos Ganguils mes dels que vuy hi pescan; remogut tot impediment dels Consells Reals, de Audiencia, y Batllia General.*

CAP. LXVIII.

SENYOR.

SVplican los tres Braços à V. Magestat, atesa la suplicaciò à ells presentada del tenor seguent. Illustrissim Senyor: Los Consellers de la present Ciutat de Barcelona, diuhen: Que ab Real Privilegi del Serenissim Senyor Rey Don Fernando, vulgarment dit lo Privilegi de la Annona, dat en la Ciutat de Burgos als 16. de Novembre 1511. fou concedit à la present Ciutat de Barcelona lo cuydado, diligencia, y solicitut de la provisiò, aixi de forments, vitualles, com de las demes cosas necessarias, per lo sustento, y abast de sos Ciutadans, anants, y vinents de ella, ab facultat de poder estatuhir, y ordenar, tot lo que li aparegues mes util, y convenient per la privaciò de la dita Annona; y de poder fer publicar Cridas, ab Bans, y penas pecuniarias, com altrament, privativè á qualsevols Officials Reals; Y com se experimente de molts anys à esta part, que no obstant lo trobarse erigida en la present Ciutat la Confraria de Pescadors, y de present ab gran numero de Confrares, los quals ab diferents modos, y traças pescan en lo mar adjacent de la present Ciutat, y pescantse tambe en lo mateix mar ab dos Ganguils, lo un propri de dita Confraria, y lo altre per lo servey dels Llochtinents de sa Magestat; ab tot per trobarse la present Ciutat ab poble tant numeròs, y ab molts Còvents, y Casas Religiosas, y ab continuos anants, y vinents es poch lo abast, y abundancia de peix se te en la present Ciutat, majorment en los dies Quaresmals, pagantse molt car, lo que redunda en notable prejudici del publich, per la falta del abast de provisiò tant necessaria; sentintmolt en particular esta falta los Soldats de la guarniciò de esta Ciutat, y altres que en ella se troban del Real Exercit, los quals per son sustento podrian de ordinari subvenirse ab dita provisiò, podentse facilment remediar dita falta ab la concessiò de poder la present Ciutat, y sos Consellers, tribuhir poder de pescar en lo mar adjacent ab dos Ganguils mes, dels dos, ab que de present se pesca: Perço los Consellers de la present Ciutat suplican, los sia concedida la facultat de poder tenir, y fer pescar ab dos Ganguils en lo mar adjacent de la present Ciutat, à mes dels dos, ab que de present se pesca, ab facultat de poder donar dits Consellers las nominacions per pescar ab dits dos Ganguils als Pescadors los apareixerà, ab

fa-

facultat de prohibir, y vedar lo pescar ab dits dos Ganguils en lo temps los apareixerà convenir, queu rebràn à mercé: Quæ licet &c. Officio &c. Altissimus &c. Placia á V. Magestat, estatuhir, y ordenar ab llur consentiment, y aprobaciò, que sia donada, y concedida á la present Ciutat la referida facultat, no obstant qualsevols declaracions, sentencias, ò provisions fetas en la Real Audiencia, y en lo Real Consell de la Batllia General del present Principat; y que concedida à la Ciutat la referida facultat, no puga lo exercici de aquella impedirse per mandato, inhibiciò, ò altre provisiò de la Real Audiencia, ò de la Batllia General. Plau á sa Magestat.

QUE EN QUISCUNA DE LAS DOS SALAS CIVILS TINGAN vn lloch los Ecclesiastichs, en personas dels quals sian provehidas las primeras dos Plaças vacants; y dits dos provistos sian preferits quant se cridian Doctors del Real Consell, per consultors del Subdelegat del Breu Apostolich.

CAP. LXIX.

COm antigament en la Real Audiencia del present Principat se obsérvás, esser Doctors de aquella algunas Personas Ecclesiasticas, lo que es molt vtil, y convenient se observe de present, y practique, tant perque en la Real Audiencia, se tractan, resolan, y decideixen molts punts tocants à son interès, y moltas vegades de assistencias Reals contra dels Ecclesiastichs, y sos bens; y altrament tenint eixa qualitat de esser Doctors de la Real Audiencia, podràn assistir per Consultors del Subdelegat del Breu, y en la declaraciò de las causas dels Ecclesiastichs per los casos atroçes; Y ab lo Canceller per la declaraciò de las competencias del for Ecclesiastich, per esser propri, y peculiar de son estàt, com ja antigamēt se practicave, majorment en atenciô, que en moltas Cancellerias dels Regnes de Espanya se troba Ministre, ò Ministres Ecclesiastichs: Perçò placia à V. Real Magestat, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhir, y ordenar, que en cada Aula de la Real Audiencia Civil, hi hage vn Doctor de aquella Ecclesiastich, los quals hagen de entrevenir en resoldrer, y decidir las causas, com los demes Doctors de la Real Audiencia, si, y conforme antigament se estilave; y que per Consultors del Subdelegàt del Breu, sien preferits los dits Doctors Ecclesiastichs de la Real Audiencia, als demes Doctors Seculars de aquella; Y que perçò las dos primeras Plaças que vacaràn de Doctors de la Real Audiencia Civil, sian provehidas á dos Doctors en Lleys, ò en Canons Ecclesiastichs, tenint las qualitats ques necessitan per los seculars. Plau à sa Magestat.

QUE SIAN OBSERVADAS LAS CONSTITUCIONS VNICA, tit. de la Audiencia del Governador, y 12. tit. de Offici de Governador; y per major seguretat se imposa pena de privaciò de Offici al Assessor del Governador si se ausenta, venint lo cas de haver de presidir en la Audiencia del General Governador Vice-Regia.

CAP. LXX.

COm en la Constituciò vnica del titol de la Audiencia del Governador, se trobe estatuhit, lo haver de presidir en dita Audiencia lo Assessor de la General Governaciò, y se hage experimentàt algunas vegades, que venint los casos se han ausentàt alguns Assessors, donant lloch à nomenar Llochtinents en dita Assessoria, del que se ha seguir la inobservancia de la dita Constituciò, y de la Constituciò 12. del Titol *de Offici de Governador*, disposant haver de servir personalment dits Assessors: Perço estatuhim, y ordenàm, ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que se observen las ditas Constitucions, imposant pena de privaciò de Offici al Assessor, ò Assessors de la General Governaciò, que se ausentarà, ò se ausentaràn, deixant de servir personalment dita Assessoria, venint los sobredits casos. Plau à sa Magestat.

QVE PVGA FERSE FORA LOS MVRS DE BARCELONA VNA Casa dita de Port franch, à efecte de posar en ella las mercaderias, vingudas de fora de est Principat, desembarcadas en lo Port de dita Ciutat, y que sols paguen los drets del General, y altres, las que alli se vendràn; y que sian anomenadas personas per la efectuaciò, y pugan enviarse quiscun any à Indias dos Vaxells carregats, com no se opose al capitulàt ab lo comers de Sivilla.

CAP. LXXI.

COm lo negoci sia lo medi mes proporcionàt, y vtil pera acarrear conveniencias en los Regnes, y Provincias, de que resulta poder los Vassalls ab major facilitàt acudir al Real servey, y à las vrgencias, y necessitats, que se ofereixen; Y trobantse esta Provincia, y en particular la Ciutat de Barcelona, en lo puesto mes apte, y idoneo per exercitarse, y emplearse en lo negoci, per ser cituada en paratge de que ab molta facilitat se poden despatxar las mercaderias per los Regnes de Aragò, y Valencia; Com, y tambe per los demes Regnes de llevant, y ponent, que estàn baix del domini de V. Magestat, y altres, lo que nos pot facilitar, y posar en major extensiò, per ocasiò de la gran subjecciò en que estàn las mercaderias, que arriban en lo port de la Ciutat de Barcelona, desalentantse los forasters, y altres en remetrer, y enviar de aquellas per los vecti-

vectigals à que estàn subjectes, que redunda en gran dany de la Generalitat, y resultaria en son major augment, si ditas mercaderias se poguessen aportar sens pagar dret algun, sino sols en cas que se consumissen en lo present Principat: Perço se suplica à V. Magestat, que ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, placia estatuhir, y ordenar, que en la Ciutat de Barcelona fora los murs de ella, se edifique vna casa en lo puesto, que apareixerà mes proporcionàt, ques diga *Casa de Port franch*, á fi, y efecte, que totas las mercaderias, que vindrán fora del present Principat, y se desembarcarán en la Ciutat de Barcelona, estigan en custodia dels Officials que seràn destinàts en dita casa; y que las mercaderias de aquella que seràn venudas per entrar en la Ciutat de Barcelona, ò en altre part del present Principat, degan pagar los drets se acostuman, tant de la Generalitat, Ciutat, y demes; Y que las mercaderias que se trauràn de dita Casa, per enviàr fora del present Principat, no degan, ni estigan obligades á pagar dret algu: Y perque lo expresàt en la present Constituciò, se puga posar en la deguda execuciò, sens prejudici algu de la Generalitat, Ciutat, Lleuda, y demes drets, concedir facultat à dos personas de quiscun dels tres Braços, anomenadoras per dits tres Braços respective, pera que junt ab los Deputats, y Oydors del present Principat, dispossen, y ordenen (encara que sien conclosas, y finidas las presents Corts) lo modo, y forma quels apareixerà mes convenient per dit efecte, vtilitat, y benefici publich. Item, suplican los tres Braços à V. Magestat sia de son Real servey concedir libre facultat als naturals del present Principat de poder enviar quiscun any dos Vaxells en las Indias de V. Magestat carregats de totas, y qualsevols mercaderias, y fruyts, y poder carregar, y aportar de aquellas lo que be los apareixerà, registrantse lo carrech de anada, y vinguda en la Ciutat de Barcelona, y no en altre part, ab obligaciò de pagar de qualsevols mercaderias, que carregaràn dits Vaxells, los drets se degan à V. Magestat.

Plau à sa Magestat sobre lo primer, y segon punt, en tot lo que no se oposia al establert, y capitulàt ab lo comers de Sevilla.

QVE PERSONA ALGVNA DEL PRESENT PRINCIPAT, NO puga gastar robas, ni texits de or, y plata en los vestits, ni axi mateix vsar de panyos, ni sarjas forasteras, sots pena de 10 ㅂ ℔. per cada vegada, y la roba commissada: y que la mateixa pena comprenga als Sastres treballaràn ditas robas, y la present Constituciò comense à tenir efecte finit lo arrendament present.

CAP. LXXII.

COnsiderant los grans prejudicis se segueixen del immoderat vs de vestir robas, y teixits de plata, y or, y galons, y aixi mateix de panyos,

panyos, y sarjas forasteras, y que per rahò de aixo ixen del present Principat considerabilissimas, y excessivas summas, que precipitadament aportan à tots à la major impossibilitat en deservey de Deu nostre Senyor, y de V. Magestat, y benefici publich: Perço la present Cort à V. Magestat humilment suplica, placia estatuhir, y ordenar, ab lloaciò, y aprobaciò de aquella, que persona alguna del present Principat, no puga gastar ditas robas, y texits de or, y plata en los vestits, ni tampoch vsar per ells de panyos, ni sarjas forasteras en pena de deu lliuras, y la roba commissada per cada vegada, que seràn trobats contrafer, y que la mateixa pena de deu lliuras, comprenga los Sastres, que la treballaràn, y cusiràn; y que lo ordenàt, y disposàt en la present Constituciò hage, y dega ser posàt en execuciò, finit lo arrendament corrent de la Generalitat, y Bolla, per no ferse prejudici algun als Arrendataris actuals, y que la pena se aplique la meytat al acusador, y laltre meytat al General. Plau á sa Magestat.

QVE SIAN IRREMISSIBLEMENT OBSERVADAS LAS CONSTItucions collocadas baix lo titol de Bomians, y vagabundos; y per sa major observança, y de la present Constituciò, tingan obligaciò los Deputats ferlas publicar dins tres mesos, en quiscun cap de Veguerìa del present Principat, y que tots los contrafabents caygan respectivè en sas penas.

CAP. LXXIII.

COm ab sis Constitucions Generals del present Principat, fetas ab diferents Corts, que son baix lo Titol *de Bomians, y Vagabundos, &c.* se hage donàt tota la immaginable providencia à fi de esser expellits del present Principat de Cathalunya, los Bomians, ò Gitanos, per los notables, y enormes delictes, que ells perpetran; y axiò no obstant no se hage experimentat, ni conseguit alivio algu en lo present Principat, puix continuament van divagant Gitanos per aquell, cometent tots los dies gravissims excessos de infamias, y de cosas mal fetas; y sia molt just, y rahonable se done tot remey: Perço placia á V. Magestat, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhir, y ordenar, que totas las ditas Constitucions, hagen, y degan esser observadas en tot, y per tot; y que per via directa, ni indirecta nos puga faltar al cumpliment de aquelles, á fi de que dits Bomians, y Gitanos pugan esser expellits del present Principat, no podentlos afavorir qualsevol pretext de qualsevol especie, que sie per mantenirse, y transitar per lo present Principat, en res no obstant qualsevol vs, ò consuetut, en contrari: Y que perço dins tres mesos comptadors del dia de la conclusiò de la present Cort, sian las referidas Constitucions, y la present publicadas per los Veguers en quiscun

cap

cap de Vegueria del present Principat, y que los que no observaràn, y guardarán aquellas, incidescan irremissiblement en las penas en las ditas Constitucions disposadas, y ab lo modo, y forma, que en aquellas se contè, injungint perço obligaciò als Deputats, y Oydors del present Principat, lo fer publicar ditas Constitucions en lo modo referit, y que fent lo contrari, ne pugan esser querelats en la Visita. Plau à sa Magestat.

QUE LA CIUTAT DE GERONA, PUGA FER TERNA, Y presentar aquella al Llochtinent General, per la nominaciò de Iutges Ordinari, y de Apellacions; y que no elegit est dins tres mesos de presentada, se dega tenir per elegit lo Iurista anirà en primer lloch proposàt.

CAP. LXXIV.

COm en la Ciutat de Gerona hi dega haver Iutge de apells, qui tinga sa habitaciò dins dita Ciutat, y conega de las causas de apellaciò, segons es vsàt, y practicát conforme la Constituciò segona, Titol, *Que ningu puga tenir sino vn Offici de Iurisdicciò*, y segons lo Real Privilegi de la Serenissima Senyora Reyna Germana de gloriosa memoria, dat en Lleyda als 14. de Desembre 1515. la dita Ciutat de Gerona tinga facultat de fer terna per presentar à sa Magestat, ò son Llochtinent General, ó en absencia de aquells al Portant Veus de General Governador, perque sia provehida de vn Doctor, ò Iurista de dita terna per dit Iutge de apellacions; y en eixa conformitat sie estat observat, menos de alguns anys à esta part; que ençaraque la dita Ciutat hage fetas, y presentadas ditas ternas, no son estadas provehidas, y noy ha hagut dit Iutge de apells, y ha faltat la deguda expediciò de Iusticia, en gran dany, y detriment dels particulars, y habitants de la dita Ciutat, Batllia, y Vegueria de Gerona, y de las demes Batllias Reals de la dita Vegueria: Perço placia à V. Magestat, ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhir, y ordenar, que en cada trienni, com se provehirà la terna de Iutge ordinari, se hage tambe de provehir la de Iutge de apellacions, fentse terna desde luego, perque sia provehida, y posada en execuciò, y que en cas de passat lo termini de tres mesos de presentada dita terna al Llochtinent General, nos fasse la dita provisiò, ò elecció, sie, y reste anomenat, y elegit, ipso jure, lo Iurista que en primer lloch serà trobàt esser en terna: Perque en tot temps se trobe la deguda providencia en lo disposàt ab dit Real Privilegi, y remediada la omissiò, que aixis podrian tenir los Llochtinents en fer dita elecciò, y nominaciò, y puga haverhi Iutge de apells en la dita Ciutat de Gerona. Plau á sa Magestat.

QVE LOS NOTARIS, Y OFFICIALS, TANT REALS, COM DE Barò, sots pena de suspensiò de offici per tres mesos, degan observar lo disposàt en las Constitucions, y Capitols tot collocàt, baix tit. de salaris, y dietas; y que dits Notaris, y Officials fent moltas execucions en vn dia, no pugan pendrer mes de vna dieta, cobradora de entre tots los executats.

CAP. LXXV.

COm se experimentian notables excessos en los Notaris, y Officials, tant Reals, com de Barò, respecte de las execucions, que fan, puix sobre fer en vn mateix die diferents execucions, y contra diferents persónas se comptan lo salari de la dieta, com si per quiscun dels executats hagen vacàt vn die; essent aixi, que fent en vn mateix die diferents execucions, lo salari á ells tocant de la dieta, lo deuhen compartir entre tots los executats, á effecte de cobrarlo de ells, y no de quiscun dels executats vna dieta entera, com ja se troba aixi disposàt ab la Constituciò, que comensa: *Approbant*, &c. de las Corts del any 1333. Capitol 26. y ab la Constituciò, que comensa: *Repellint*, &c. de las Corts del any 1493. Capitol 59. que son collocadas, baix lo Titol *De salaris, y dietas*: Perço placia à V. Magestat, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, confirmar las ditas Constitucions, y en quant menester sia ajustant à aquellas, estatuhir, y ordenar, que de aqui al devant, y perpetuament, las ditas Constitucions estigan en sa viril observansa, no obstant qualsevols abusos fins vuy comesos; de tal manera, que los Notaris, y Officials, aixi Reals, com de Barò, fent en vn mateix dia diferents execucions, sols pugan exigir, y cobrar per rahó de aquellas, lo salari de vna dieta, cobradora entre tots los executats; y que fent lo contrari sian suspesos de lluts Officis per lo espay de quatre mesos. Plau á sa Magestat.

QVE EN LO PRESENT PRINCIPAT, NINGV PUGA OBTENIR Privilegi de Apothecari, que primer no haja practicàt sinch anys, los dos y mitg dels quals, dega esser en Botiga de Ciutat, ò Vila, abont hi haja Collegi; y lo examen, ans de obtenirlo, dega ferse per lo Protomedich, y Consols de vn Collegi de Apothecaris, altrament lo dit Privilegi sia nullo. Y que dit Protomedich, de tres en tres anys, dega fer tarifa dels preus de las medicinas.

CAP. LXXVI.

COm lo mes principal per la curaciò dels malalts, sia, que las medicinas sels aplican, tingan las qualitats de que necessitan, y sian com-

pos-

postas, segons las verdaderas reglas de la art, y facultat de Apothecaris; y perço sia covenient á la publica vtilitat, que aquells que tenen botiga de dita Art, tingan la verdadera coneixensa de las medicinas, è intelligencia cabal per llur composiciò; lo que nos pot atquirir, sino ab molta practica, per esser Art, y facultat tant extesa, y la mes apreciable per la salut corporal; y per assegurar que los Privilegis de Mestres Apothecaris, concedeix lo Protomedich á diferents personas de aquest Principat, recaygan en las que tingan las qualitats de la verdadera coneixensa de las medicinas, y de sa verdadera composiciò: Perço placia à V. Magestat, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhir, y ordenar, que de aqui al devant perpetuament, lo Protomedich de est Principat, no puga, ni dega donar Privilegi de Apothecari à persona alguna, per lo present Principat, que primerament aquell, qui voldrá obtenir dit Privilegi, no hage practicat realment, y de fet per lo espay, y termini de sinch anys, havent de esser alomenos de dos anys y mitg, en casa de vn dels Mestres Apothecaris de esta Ciutat, ò de altre Ciutat, ò Vila del present Principat, ahont hi hage Collegi de Apothecaris, podent ser los altres dos anys y mitg, en casa de Mestres Apothecaris de est Principat, de parts que noy hagé Collegi; y que semblantment, ans de obtenir dit Privilegi, hagen de esser examinats per los Consols del Collegi de esta Ciutat, ò de altres tingan Collegi, ab assistencia del mateix Protomedich, ò de orde seu; Y que no observantse en la dita forma, lo Privilegi sie nullo, y de ningun efecte; y que lo Protomedich de tres, en tres anys dega fer tarifa per las medicinas, havent rahò dels preus dels simples, segons la ocurrencia del temps. Plau à sa Magestat.

QVE PRIVILEGIS, EXEMPCIONS, Y LLIBERTATS DE Comuns, y particulars, Ecclesiastichs, y seculars, estyls, y prerogativas de celebrar Corts en est Principat, sian confirmats, y en quant menester sia tinguts, com si novament fossen concedits.

CAP. LXXVII.

VOlent afavorir à tots los Comuns, y particulars del present Principat: Perço ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, lloám, aprobàm, y confirmám, y en quant menester sia de nou concedim tots Privilegis, exempcions, y llibertats, de Comuns, y particulars Ecclesiastichs, y seculars, estils, y prerrogativas de celebrar Corts del present Principat; revocant tots actes, y abusos en contrari fets; de tal manera, que tingan tanta força, y valor, com si lo dio present fossen concedits, y concedidas. Plau á sa Magestat.

FOR-

FORMA DE COM HAN DE PRESTARSE LOS BAGATJES PER los Pobles als Soldats transitan per lo Principat.

CAP. LXXVIII.

COm per ocasiò dels transits de las Tropas, y Real Exercit de V. Magestat, sempre, y quant se ofereix hayer de transitar, y passar aquellas per los camins, y Pobles del present Principat, se soliciten, y procuren per los Cabos, Officials, y Soldats, que dits Pobles contribuescan à la prestaciò de excessius, y crescut numero de Bagatjes per la marxa de aquells, obligantlos moltas vegades, à que passen los limits se tenen destinats per la reparticiò de dits transits: Perço los tres Estaments de la present Cort suplican, placia à V. Magestat, estatuhir, y ordenar, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de aquella; que per cada Companyia de Cavalleria no degan prestarse per lo Poble, ò Pobles à qui tocarà en quiscun transit, mes de quatre Bagatjes, y per cada Companyia de Infanteria dos tantsolament, à quiscun dels quals Bagatjes sols puga carregarsels deu robas de pes, los quals no pugan esser compellits, ni obligats, en passar dels limits se tenen destinats los dits Pobles, per la mutaciò dels Bagatjes, ni alterada la forma del transit pera la renovaciò de aquells, que de esta manera restaràn bastantment assistides de Bagatjes certs, ditas Tropas, y ab major prestesa; y los Pobles aliviats dels referits excessos. Plau à sa Magestat.

QUE QUISCUN ANY, Y PER TERÇAS ANTICIPADAS, SIAN donadas als Administradors del Hospital de Misericordia 500 ℔. convertidoras en sol util dels minyons, y minyonas, que no estàn à part ab clausura.

CAP. LXXIX.

COm en lo Hospital General de nostra Senyora de Misericordia de la Ciutat de Barcelona, de continuo se sustentan gran numero de persones, com son pobres donsellas, homens, donas, criaturas, desvalguts, y malalts de tot lo Principat de Cathalunya, y sia certa, y notoria la pobresa de aquell, per ser molt tenuos los reddits, y entradas: Perço ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, estatuhim, y ordenàm; que quiscun any sian pagades, y donades al dit Hospital 500 ℔. de pecunias de la Generalitat, pagadoras per terças anticipadas, comensant del die de la conclusiò de la present Cort en avant; Entenent, que ditas 500 ℔. cada any se apliquen en los minyons, y minyonas, que residiràn en dit Hospital de Misericordia; No empero per las minyonas que estàn apart

en

en clausura, ò nova forma, attès que per estas la Ciutat de Barcelona te donada providencia, y la necessitat mes vrgeix en los demès; y per assegurar aquesta aplicaciò, los mateixos Administradors las cobren, y convertescan per dits minyons, y minyonas, y no per altres efectes; y que la present Constituciò, solament sia duradora fins á la conclusiò de las primeras Corts. Plau à sa Magestat.

QUE LA CIUTAT DE BARCELONA, Y QUALSEVOLS ALTRES Vniversitats, que tingan semblant Privilegi de poder procehir contra sos debitors, com à deutes Fiscals, y Reals, gosen de la prerrogativa de tenir Fisch, ab tota plenitut de drets, per convenir à sos debitors, successors vniversals, particulars, y tercers possessors ab lo modo, y forma que la Deputaciò.

CAP. LXXX.

ITem, Senyor, suplican los tres Estaments à V.R. Magestat, attesa là suplicaciò es presentada del tenor seguent. Illustrissim Senyor. Ab Real Privilegi, concedit à la Ciutat de Barcelona, per lo Serenissim Senyor Rey Don Fernando en la Vila de Monçò als 17. Iuliol 1510. fou concedit à dita Ciutat, y son Clavari lo poder prosseguir contra los debitors de las imposicions, drets, y debits de aquella, ara fos per rahò de la administraciò de forments, y carns, com per altres qualsevols causas, y rahons executivament per la exacciò de aquells, contra las personas, y bens de dits debitors, de sos hereus, y tercers possessors dels bens de aquells, com à deutes Fiscals, y Reals, lo qual privilegi ha estàt, y està en viril observança; E com no obstant la disposiciò de aquell, no duptan diferents debitors, hereus, singulars successors, y tercers possessors dels bens dels mateixos, evocar diferents causas, en las quals son convinguts en la Casa de la dita Ciutat, à la Real Audiencia, disputánt, y controvertint lo modo de procehir executivament, y com à deutes Fiscals, y Reals, lo que cedeix en notable prejudici de dita Ciutat, retardantseli la cobrança de molts de aquells; y lo que mes es, perdentne diferents. Per tant, y altrament, suplican los Consellers de la present Ciutat, li sia concedida la prerrogativa de tenir Fisch, ab tota la plenitut de drets per las causas de sos debitors, per qualsevol causa, ò rahò ho sian, ab prohibiciò de no poderse evocar á la Real Audiencia, las causas en que seràn convinguts dits debitors, sos successors vniversals, ò particulars, ò tercers possessors dels bens dels mateixos, en la mateixa forma ho te la Generalitat del present Principat, haventse totalment de finir, y terminar en la Casa de dita Ciutat, las causas de dits debitors, observantse en las sentencias, ò qualsevols declaracions se faràn en ditas causas, lo mateix

ques practica en las de las causas de suplicaciõs de sentẽcias, ò provisions se fan en la Casa de la Deputaciò, no entenentse compendrer en la concessiò, que se espera los Ecclesiastichs debitors de dita Ciutat, Ecclesiastichs successors vniversals, ò particulars, ni tercers possessors Ecclesiastichs dels bens dels tals debitors. Quæ licet, &c. Altissimus, &c. Placia à V. Magestat estatuhir, y ordenar, ab lloaciò, y aprobaciò en la conformitat sobredita la dita concessiò á la dita Ciutat de Barcelona, y à las demes Ciutats, y Vniversitats del present Principat, que tingan semblant Privilegi, com tè la dita Ciutat de Barcelona. Plau à sa Magestat.

FORMA DE LA VISITA DELS OFFICIALS REALS, QUE NO purgan taula.

CAP. LXXXI.

COm lo medi de la Visita als Officials Reals, que no purgan taula, sia tant essencial, y de ella resulten molts beneficis, y vtilitats al be comu, puix los agraviats, poden tenir la esmena del dany, que sels ocasiona, ab las quals consideracions se disposá en lo Capitol 5. *de las Corts* de 1599. lo modo, y forma per visitar dits Officials, lo qual se ha experimentàt de molt poch fruyt, y gran gasto, per haver de venir lo Visitador de fora del present Principat, y ha molt mes de vint anys, que nose ha obert Visita per als Officials Reals: Perço suplica à V. Magestat la present Cort placia estatuhir, y ordenar, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò de aquella, que sian visitats tots los Officials Reals, que no purgan taula, y los que expressa dit Capitol 5. de ditas Corts del any 1599. que son los Generals Governadors, y sos Portant Veus de dit Principat, Canseller, Regent la Real Cancelleria, Doctors de la Real Audiencia, Advocats Fiscals, y Patrimonials, Thesorer, Iutges de Cort, Alguasils Ordinaris, y extraordinaris, Assessor del General Governador, ò de son Portant Veus, Mestre Racional, Llochtinent, y Officials seus, Batlle General, Llochtinent, y Assessors de la Batllia General, Correu major, ò hosta de Correus, Procuradors Reals de Tarragona, Tortosa, sos Assessors, y Officials, y tots los Advocats Fiscals de dit Principat, Notaris, Porters, Comissaris, aixi Reals, del Civil, com del Criminal, y qualsevols altres Officials, y Ministres de dits Tribunals, que no purgan taula de tres en tres anys, en la forma, y disposiciò que se segueix; Es à saber, que sa Magestat, ò son Llochtinent en lo present Principat se digne anomenar lo primer trienni quatre Personas, y lo segon trienni tres, y aixi respectivament en los triennis seguents, las quals sian naturals, y habitants del present Principat, ab que no sian dels que han de ser visitats, ni propinchs à aquells, fins al quart grau, los quals al primer de Agost de quiscun triẽni,

ha-

hagen de cerciorar als Deputats, y Oydors del General del present Principat, la nominaciò feta de dits Visitadors. Que los Deputats, y Oydors lo die 2. de Agost, en que se fa la extracciò de Visitadors dels Officials del General, (sens que per esta nova extracciò pugan cobrar altre salari) hagen (à semblansa de la extracciò se fa tots los anys en Aragò de cert numero de Personas insaculadas en las bolsas de Deputats, y Oydors de aquell Regne, pera judicar als Llochtinents de la Cort del Iusticia de Aragò) de fer extracciò de tres Personas; ço es, lo primer trienni, ques en lo que sa Magestat nomenarà ditas quatre Personas, y lo segon trienni que sa Magestat se dignarà nomenarne tres, sen hagen de extraurer quatre de las bolsas dels Braços Ecclesiastich, Militar, y Real; Entenent empero, que en dit primer trienni ques posarà en practica esta nova forma, se hagen de traurer tres Personas, ço es, vna de la bolsa de cada Bras, y en lo trienni seguent, que com se ha dit, sen hauràn de extraurer quatre, hagen de ser extretas dos de la bolsa de dit Bras Ecclesiastich, vna del Militar, y altre del Real, y en lo segon trienni, que tocarà haverse de extraurer ditas quatre Personas, hagen de ser extretas, las dos de la bolsa del Estament Militar, vna del Ecclesiastich, y altre del Real, y en lo tercer de dits Triennis, hagen de esser extretas ditas dos Personas de la bolsa de dit Estament Real, y vna de quiscun dels demes Estaments, y aixi successivament per tots los demes Triennis seguents, servant dit orde, igualtat entre aquells en dits respective casos, los quals junt ab los nomenats per sa Magestat, ò per son Llochtinent, lo die 10. de Setembre, hagen de trobarse en la Casa de la Deputaciò de la present Ciutat de Barcelona, ahont ojan sentencia de excomunicaciò, y presten lo jurament en la forma, que acostuman los Visitadors dels Deputats, y Officials de la Generalitat de Cathalunya. Que los Deputats, y Oydors que acabaràn son Offici, vuyt dies antes de finir aquell, tingan obligaciò en pena de privaciò de vna tersa de son salari, de suplicar al Llochtinent de sa Magestat, y en cas de Vice-Regia al General Governador, ò son Portant Veus, sia servit nomenar en nom de sa Magestat dits Visitadors, ço es lo primer Trienni quatre, y lo altre Trienni tres, y aixi respectivament tots los Triennis seguēts. Que de dits set Visitadors, sen elegescan dos en sort per los mateixos Visitadors, ço es vn dels anomenats per part de sa Magestat, y altre dels extrets per part de dits Estaments, los quals dos asistits dels Assessors, que baix se dirà, nomenadors per los dits set Visitadors, hagen, y degan instruhir, y formar los processos de dita Visita. Que dits set Visitadors degan elegir per dit efecte tres Assessors, lo vn dels quals sia Advocat Fiscal, los quals hagen de tenir quaranta anys de edat, y deu de practica en lo present Principat, y estos tingan tantsolament vot consultiu. Que se anomene per dits set Visitadors, vn Procurador Fiscal, lo qual en lo principi

cipi

cipi de dita Visita, tinga obligaciò de donar suplica à dits Visitadors, y en virtut de provisiò al peu de aquella, se ordenen, y manen despatxar, y publicar cridas per los llochs publichs, y acostumats de la present Ciutat, y caps de Veguorias, noticiant á tothom generalment, com se comensa, y obra dita Visita General, y que ditas Cridas sian fetas, y publicades per tot lo mes de Setembre. Que dits set Visitadors anomenen aixi mateix per dit Tribunal de la Visita, vn Notari publich de Barcelona, ò publich Real Collegiat, per actuari dels processos de aquella, y vn Porter. Que ditas Cridas fetas, comense correr lo termini de tres mesos, pera que dins de aquells, las parts que voldràn queixarse, y denunciar algun fet de dits Officials Reals, pugan posant en nota las queixas, ò querelas en vnas caixetas separadas de las que se acostuman posar en la Casa de la Deputaciò per la Visita General, en lo mateix temps, y lloch que dura dita Visita dels Officials de la Casa de la Deputaciò. Que passats dits tres mesos proximament referits, y conclosa en aquells la formaciò dels processos de ditas querelas, se donen los terminis de defensa ab las mateixas dilacions, que los de la Visita de la Generalitat; aixi que los terminis de la ofensa sian tres mesos, y tres de defensa, precisos, y peremptoris, sens poderse prorogar per causa alguna, conforme en los de la Visita de la Generalitat. Que per sentenciar, y declarar ditas causas, se concedescan tãbe tres mesos, aixi com en las de dita Visita de la Generalitat; y que de las sentencias fahedoras en causa de revista, que per qualsevol causa, ò rahò se interpose (encara que pretextuada de *notoria injusticia*) hage, y dega ser devant dels mateixos Visitadors, part dels quals son Officials elegits, y aprobats per sa Magestat; mudat empero altre Assessor elegidor per los mateixos Visitadors, ab tal, que tinga quaranta anys de edat lo menos, y deu anys de practica, lo qual ex eisdem actis, dega fer relaciò dins dos mesos als Visitadors, del que sent en los processos de cada querela, y sos merits, tenint sols lo Vot consultiu, y que dins lo termini de vn mes, despres de fetas las relacions, degan los Visitadors fer sentencia de dita causa, ò causas de revista; De forma, que dins tres mesos, degan ferse las relacions, y las sentencias, y que al dit Assessor, se donen dels diners de la Generalitat 150 ℔. per son salari de totas las causas que haurà de fer relaciò, y no altrament; De las quals declaracions, nos puga per causa alguna, ni rahò apellar, reclamar, ni recorrer à altre Tribunal ab ningun pretext, com ja sobra se ha expresàt. Que dits Visitadors pugan condemnar à dits Officials, que seràn visitats en resarcir los danys á las parts en penas pecuniarias, y fins à suspensiò de llurs Officis, conforme á dret, y à privaciò de sos salaris, segons la qualitat del excès. Que dits Visitadors passats vint dies, despres de intimadas las sentencias, tant en primera, com en segona instancia respective, hagen de proferir lo

lo decret de execució de aquellas, y que la execuciò de ditas sentencias, sia comesa al Consistori dels Deputats, y Oydors, y á son respective Procurador Fiscal, y à las mateixas personas aqui se cometen las execucions de las sentencias dels Assessors del General, los quals, sots pena de privaciò de dos terças de sos salaris, hagen, y degan executarlas dins de vn mes, comptador del die de la intima de dit decret de execuciò. Que si per alguna causa, ò rahò dins los terminis sobre prefigits, no declaraven los Visitadors ditas sentencias, ò provisiò de decret de execuciò, queden privats, tant del salari de sos Officis, com de concorrer perpetuament en los Officis de la Casa de la Deputaciò, y que per dit efecte, nos paguen los dits salaris, fins que hagen acabat, y finit en son offici. Que los que seràn extrets en Visitadors, y rehusaràn acceptar lo carrech, queden perpetuament privats de concorrer en los Officis de la Casa de la Deputaciò, salvat lo cas de just impediment, lo qual dega proposar lo que serà extret devant dels Deputats, y Oydors del General de Cathalunya, dins vuyt dies, que tindrán la noticia de ser extrets, fent constar encontinent del impediment que tenen, y que los dits Deputats, y Oydors dins altres vuyt dies immediadament seguents, hagen de declarar si proceheix, ò no lo impediment que se oposa, sens salari algu, y que de la declaraciò que faràn dits Deputats en orde à dit impediment, nos puga recorrer, provocar, ni apellar à Tribunal algun, ab lo motiu de qualsevol pretext, com sobre se ha dit en orde als Visitadors, y en cas sia declaràt procehir dit impediment, se hage de extraurer altre persona de la mateixa bolsa, que era dit impedit. Que lo lloch ahont se deuhen juntar dits Visitadors per tractar, y declarar los negocis de dita Visita, sia en la mateixa Casa de la Deputaciò, ò altre, y que la dita Casa de la Deputaciò, los hage de subministrar tot lo necessari, pera la assistencia de dits Visitadors, si, y conforme se observa en la Visita dels Officials de la Generalitat, y que los salaris de dits Visitadors, y Officials de dita Visita, sels hagen de donar ab la mateixa conformitat, que se acostuman donar als Visitadors, y demès Officials de dita Visita del General, y que lo present Capitol sia durador fins á la conclusiò de las primeras Corts. Plau à sa Magestat.

FORMA DE COM, QUANT, PER QUI, DINS QUE TEMPS, y sots quinas penas, se ha de fer, y tenir feta la impressiò del tres Volumens de las Constitucions, y Capitols de Cort, redubintse à vn sol Tomo; com despres de fet deuràn ferne lo repartiment los Deputats, y que, dels restants.

CAP. LXXXII.

COm sia necessari reimprimir los tres Volumens de las Constitucions, y altres drets del present Principat, compilats en força del Capi-

tol 24. de las Corts del Serenissim Rey Don Felip en la Vila de Monçò, any 1585. que ja foren imprimits en la present Ciutat en los anys 1588. 1589. y altrament convinga al be publich, que sian donadas á llum las Constitucions, que seràn fetas, y decretadas en la present Cort, y que de aquellas se tinga la deguda noticia en las Ciutats, Vilas, y Llochs del present Principat: Perço estatueix, y ordena la present Cort, que dins sis mesos de la conclusiò de aquella, los Deputats, y Oydors de Comptes del General, ços pena de perdrer los salaris del temps tardaràn cumpliro, tingan obligaciò de fer fer, y tenir feta nova impressiò de dits tres Volumens, en vn Tomo de paper de la forma major doblàt, ab lletra de caracter llegible proporcionada, y condecent, ab la divisiò de las Constitucions, y Pragmaticas revocadas, ò superfluas, per lo que tant mateix condueixen per la intelligencia dels practichs, que tractan aquellas, ó de alguna de las no revocadas, y moderadas, continuant en dit Tomo la Genealogia dels Serenissims Senyors Comtes de Barcelona, y Reys de Aragò, fins al present, y compilant baix los titols de las Constitucions no revocadas, ni superfluas, ò altres de nous, y convenients, las *Constitucions*, y Capitols de Cort del any 1599. que van impressas ab *Volumen* separàt, y las que seràn fetas, y decretadas en la present Cort, baix los propris titols en que recaygan; Y augmentant, ò renovant los Indices, de Titols, y Capitols de Cort, y los Alphabetichs, aixi generals, com particulars, per los quals efectes de fer dita compilaciò, *collocar ditas* Constitucions, y Capitols de Cort de 1599. y las de *la* present Cort, augmentar, y renovar dits Indices, y Alphabetichs elegeix, y anomena la present Cort al molt Reverent Fr. Don Balthasar de Montaner, y Çacosta Abat del Imperial Monestir de Sant Cugat del Vallès, al Dr. en drets Joseph de Solà, y Guardiola Donsell, y al Dr. en drets Salvador Massanès de Ribera Ciutedà honràt de Barcelona, ab assignaciò de cent lliuras à quiscu de ells per dit treball, y correcciò de la reimpressiò, pagadoras de pecunias del General, per dits Deputats, y Oydors, los quals tingan facultat de anomenar altres persònas, en cas de impediment de alguna de las sobre anomenadas per dita present Cort, y que no pugan fer à part impressiò de Constitucions, y Capitols, de la present Cort, sino reimprimint las demès Constitucions, y fentnè de vnas, y altres vn Volumen en la forma dalt establerta, y expressada; de la qual nova impressiò de Constitucions, degan dits Deputats, y Oydors donarne, y lliurarne sengles Tomos encodernàts al Rey nostre Senyor. Excelentissims Senyors, Duch de Medina-Sidonia, Comte de Santistevan, Comte de Palma, y Senyor Don Antonio de Vbilla y Medina, Secretari del Despaig Vniversal, Tractadors de la Cort per part de sa Magestat, al Excelentissim Llochtinent de sa Magestat, y à quiscu dels Ministres del Consell Supremo de

Ara-

Aragò, Presidents, y Ministres de la Real Audiencia, y Consell Real del present Principat, als Presidents, y quiscu dels tres Estaments, ques trobaràn firmats en la conclusiò de dita present Cort, y als Capitols, y Vniversitats, y Vilas que tenen lloch en Corts, y han tingut Syndich en la present, vn Volumen à quiscun Comu, à mes del que se donarà á llurs Syndichs, y tambe vn Volumen à quiscu dels Advocats, y actuaris de dits tres Estaments, y de dits Consistorials de la Deputaciò, Assessors, Advocat Fiscal, y Escrivá Major, y no à altres Officials, y los que restaràn de dita impressiò se beneficien en vtilitat de dit General, haventne de donar compte dits Deputats, y Oydors, y que degan manar fer tabba per dita impressiò, subhastarla, y lliurarla al encant publich al impressor, que per menos empendrá ferla. Y tambe estatueix, y ordena la present Cort, que tots los Officials Ordinaris, aixi Reals, com de Barons en sas respective Curias, ahont tindràn los verbals, ò administraciò de justicia, degan á sos gastos pendrer, y tenir dit Tomo de Constitucions, peraque sia patent, y manifest à tots lo contengut en ell, y pugan cerciorarse de las Constitucions, y demès drets, çots las penas estatuhidas en las Constitucions de la observança. **Plau à sa Magestat.**

NATVRALESA CONCEDIDA A DON GVILLEM DE ROCAFVLL, y Rocaberti, Marques de Anglesola, y Comte de Perelada.

CAP. LXXXIII.

ATtenent als grans merits, intelligencia, y zel, que al Real servey ha demostràt Don Guillem de Rocafull, y Rocaberti, Marquès de Anglesola, y Comte de Perelada, y á vista del incessant treball, diligencia, y cuydado, ab que se ha aplicàt en la Presidencia del Bras Militar de la present Cort, ab la satisfacciò de aquella, y de tots los Braços, quel constituheixen, digne de ferseli demonstraciò de son agrahiment; Per tant los tres Estaments à V. Magestat suplican, que ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, li placia connaturalizar la persona de dit Don Guillem de Rocafull, y Rocaberti, y que sia tractàt, hagùt, y reputàt per Cathalà, com si fos nat, y domiciliàt en lo present Principat de Cathalunya; Aixi que sia habilitàt per tenir, regir, y exercir qualsevols Officis, honors, prerogativas, y beneficis, aixi de jurisdicciò, com sens ella, y tot lo demes, que gosan, y gosar podan los Cathalans nats, y domiciliats en est Principat, ençara que de present, ni en esdevenidor, no sia domiciliat en aquell, no obstant qualsevols Constitucions, Actes de Cort, Privilegis, Ordinacions, Vsos, y Costums Generals, y particulars del dit Principat, dispòsants lo contrari, à las quals per lo present efecte tantsolament se dis-

dispensa, volent empero, que vltra de la habilitaciò present resten en sa forsa, y valor. Plau à sa Magestat.

NATURALESA CONCEDIDA A DON ANTONI DE VBILLA Y Medina, Secretari del Senyor Rey.

CAP. LXXXIV.

ATtenent als grans merits, intelligencia, y zel al Real servey, de Don Antoni de Vbilla, y Medina Secretari de V. Magestat, en lo despaitg Vniversal, lo gran cuydado, ab que se ha aplicàt en las occurrencias que se han ofert en vtilitat de la present Cort, ocasionantli molts treballs, que ha suportàt ab molta satisfacciò dels Braços de aquella, quel constituheixé digne de què fassen demonstraciò de son agrahiment: Per tant los tres Estaments à V. Magestat suplican, que ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, li placia connaturalizar la persona de dit Don Antoni de Vbilla, y Medina, y que sia tractàt, hagùt, y reputàt per Cathalà, com si fos nàt, y domiciliàt en lo present Principat de Cathalunya, aixi que sia habilitàt, per tenir, regir, y exercir qualsevols Officis, honors, *prerogativas*, y beneficis, aixi de jurisdicciò, com sens ella, y tot lo demes, que gosan, y gosar poden los Cathalans, nats, è domiciliats en est Principat; encara que de present, ni en esdevenidor no sia domiciliat en aquell, no obstant qualsevols Constitucions, Actes de Cort, Privilegis, Ordinacions, Vsos, y Costums Generals, y particulars del dit Principat, disposants lo contrari; A las quals per lo present efecte tantsolament se dispensa; Volent empero, que vltra de la present habilitaciò, resten en sa forsa, y valor. Plau à sa Magestat.

LO QUE LO CONSOL DE LA NACIO ESPANYOLA DE LA Ciutat de Lisboa, y demes Consols que lo Senyor Rey anomena per diferents parts, y Ciutats maritimas de sa Real Corona, poden exigir per rahò de dret de Consolàt de cada Embarcaciò Cathalana, patronajada per Patrò Cathalà.

CAP. LXXXV.

S. C. Y R. M.

LOs tres Estaments del present Principat de Cathalunya, convocats en las Corts Generals, que V. Magestat de present celebra, representan; que lo Consol de la naciò Espanyola, resideix en la Ciutat de Lisboa, Metropoli del Regne de Portugal, la nominaciò del qual toca á V. Magestat, ha temps acostuma exigir dels Vaxells, y Barcas Cathalanas arriban

ban carregades, ò sens carregar, al Port de dita Ciutat de Lisboa quantitats considerables per lo dret de Consulàt, computàtlo á rahò de hu per cent, del ques descarrega, y carrega, lo que de ordinari acostuma à importar considerables quantitats, cobrantse tambe altre semblant dret de Consolàt per altres Consols, que resideixen en diferents parts dels Regnes, y Dominis de V. Magestat, la nominaciò dels quals acostuma tambe V. Magestat fer; Y com las referidas exaccions cedescan en notable prejudici del comers del present Principat en lo augment, y conservaciò del qual publicament tant se interessa, majorment, que ningu dels Consols de las altres nacions, que resideixen en dita Ciutat de Lisboa, no exigeixen per sos drets major quantitat de deu pessas de vuyt per Barca, y vint per Vaxell descarregát, y carregàt, ò de qualsevol de ditas cosas assolas, necessitantse ques done, y establesca vn arrenglament fixo als drets, y paga de dit Consol de Lisboa, y de tots los demes, que V. Magestat anomena en diferents parts de sos Regnes: Perço suplican los tres Estaments, sia del Real servey de V. Magestat afavorir al present Principat, ordenant, y manant al dit Consol de Lisboa, y als demes que V. Magestat anomena, y resideixen en diferents parts, y Ciutats maritimas de sa Real Corona, que de cada Barca Cathalana, y patronajada per Patrò Cathalà, exigescan sols per dret de Consolát, del que carregaràn, y descarregaràn en dita Ciutat de Lisboa, y altres ports maritims ahont resideixen Consols anomenats per V. Magestat, la quantitat de deu pessas de vuyt per Barca, y vint pessas de vuyt per cada Vaxell Cathalà, patronajat per Patrò de la mateixa naciò, y que degan precissament acontentarse de dita quantitat, sens poder cobrar per rahò de dret de Consolát per lo buch de Barca, ò Vaxell, y carrechs, ni altrament cosa alguna mes, y que per dit efecte, sia V. Magestat servit donar cartas als Deputats del General de Cathalunya, dirigidas als Consols de Lisbòa, y altres qualsevols, que V. Magestat anomena en diferents ports maritims dels dominis de sa Real Corona, y altres, à fi de que queden cerciorats del que V. Magestat se servirá ordenar, que ho rebràn á mercè. Plau à sa Magestat.

FORMACIO DE VNA COMPANYIA NAVTICA, MERCANTIL, Y vniversal en lo Principat de Cathalunya, à fi, y efecte de restablir lo comers en dit Principat.

CAP. LXXXVI.

NO obstant, que la Llotja de la present Ciutat de Barcelona, sia erigida ad instar, de las Companyias Romanas, y nos tinga noticia, que hagen formàt, ninguna Companyia vniversal, sino particulars, en dany de la cosa publica; la present Cort suplica á V. Magestat sia servit, ab in-

tervenciò de aquella donar facultat als Deputats, y Oydors de Comptes, de anomenar tres Persona sde quiscun Estament pera formar vna Iunta, junt ab dits Deputats, y Oydors, pera que premediten los medis, modos, y forma ab que se podria formar vna Companyia, nautica mercantil, y vniversal en est Principat de Cathalunya, admetent en aquella las pecunias, ò efectes de qualsevols individuos de qualsevol estàt, ò genero sian, ab que no sian menos de deu lliuras Barcelonesas, y de aqui amunt, tot lo que voldràn, ab pacte, y condiciò, que ditas pecunias, y efectes, ò valor de aquells, no pugan traurerlos de dita Companyia, fins à finir aquella, si vendrerlos aqui ben vist los sia; y axi mateix pera que premeditian, y discorren los medis mes efficaces per adelantar la agricultura, manifetura, industria, y navegaciò propria que tant estàn olvidadas en est Principat de Cathalunya, y que la execuciò de la forma à dita Companyia vniversal se digne V. Magestat cometrer als dits Consistorials, y Personas de dita Iunta, tenint facultat de mudar, anyadir, y variar, segons la experiencia, y lo temps ensenyará ser necessari per lo major vtil de la Companyia, ab intervenciò del Llochtinent de V. Magestat, residint en lo present Principat de Cathalunya, pera que establida la forma, lo Llochtinent mane ques pose en execuciò, y sia duradora, fins à la conclusiò *de las primeras* Corts celebradoras, ab expressa prohibiciò, que sols pugan interessar, y ser particips en dita Companyia los naturals de est Principat, y que estos directe, ni indirectament, no pugan prestar lo nom, ni fer particip à ningun estranger, ò à Persona alguna, que no sia natural de dit Principat, sots pena als qui tal farán de perdrer lo capital, y demes interès, ò efectes tingan en son nom en dita Companyia, aplicadora dita pena al comu de aquella; Suplicant à V. Magestat done facultat als Administradors de dita Companyia Vniversal, de poder enviar las Naus, ò Vaxells, ò altres Embarcacions liberament per los Mars, Oceano, y Mediterraneo, y Ports de aquell, pagant los drets que degan pagar menos las Lleudas, y altres drets, los que per Reals Privilegis, ò altrament, ne tindràn franquesa, portant, ò enviant los efectes per son compte, concedint facultat als de dita Iunta, de que nomenassen las personas, los apareixerà sian mes necessarias, per la bona administraciò de dita Companyia, y que tingan lo major interès en aquella, de tota legalitat, cuydado, y confiansa, y sels assenyale salari competent à sos treballs, y hagen de donar fianças à coneguda de dits Deputats, Oydors, y de la Iunta, y hagen de donar compta, y rahò als particips vna volta lo any, devant de dit Consistori, y de la Iunta, y repartir los beneficis resultants de dita Companyia als individuos de aquella, y ferlos credit de aquells en los llibres de dita Companyia, sino sen voldrán valer, ab que sempre que vullan valersen los dits individuos, los hagen de donar, y pagar, y formada dita Com-

pa-

panyia, los Consistorials, que se trobaràn, y los que se trobaràn vius dels nou elegits per dita Iunta, anomenen las personas faltaràn en dita Iunta, ab que sian particips en dita Companyia, y tingan las qualitats necessarias, per la administraciò en que se hauràn de aplicar; Aixi mateix degan elegir las personas, que faltaràn dels Officis elegits, y sels done lo salari, que hauràn asignàt als premorts, havent de donar fermansas dels individuos de dita Companyia, las quals fiansas hagen de ser particips de dita Companyia, y las pecunias dells à coneguda dels de dita Iunta, sels deposen en lo Banch de la present Ciutat en nom dels Administradors, que dita Companyia elegirà, y non pugan eixir sino per polissas firmadas de dits Administradors, y los efectes estimats se entreguen à dits Administradors, encarregantse de la custodia de aquells, fent credit del valor de aquells à las personas de qui seràn, essent particips en dita Companyia, lo que apar es lo vnich modo per restablir lo comers, repoblaciò de est Principat, vtilitat publica, servey de Deu Nostre Senyor, y de V. Magestat, pera que pugan servirlo ab mes puntualitat estos sos Vassalls, com als Predecessors de V. Magestat, restituhintse per dit medi al estàt florit, que antigament gosava, y vuy gosan França, Italia, Alemanya, Ingalaterra, Olanda, y Venecia.

Plau á sa Magestat, sens prejudici del comers de las Indias, ni al comers de Sevilla.

REINTEGRACIO A LAS BOLSAS DELS OFFICIS DE LA CASA de la Ciutat de Barcelona, dels que foren desinsaculats de aquellas, per la Magestat del Senyor Rey Don Carlos Segon ab Real Decret de 21. de Maig 1700.

CAP. LXXXVII.

S. C. Y R. M.

LOs tres Estaments del present Principat de Cathalunya, convocats en las Corts que V. Magestat de present celebra, representan, que ab Real decret de 21. de Maig 1700. de la Magestat del Senyor Don Carlos Segon (que està en Gloria) Oncle de V. Magestat, foren desinsaculats de las bolsas dels officis de la Casa de la present Ciutat, lo Dr. Miquel Grimosachs, Felix Vidal, Don Joseph Terrè y Granollachs, y Magi Mercader y Moragues Ciutedà honràt, y aquest fou axi mateix privàt per Real decret, dirigit al Mestre Racional de la Real Casa, y Cort de V. Magestat del present Principat de Cathalunya, del offici de Receptor de dit Mestre Racional, y haventse V. Magestat, per sa Real grandesa, y paternal amor, dignàt en la decretaciò de la Constituciò del nume-

ro

ro primer, afavorir als Braços, ab la explicaciò del Real animo de V. Magestat de reintegrar als referits Subjectes en los llochs, y puestos que gosavan, antes de la desinsaculaciò: Perço los tres Estaments de las presents Corts suplican, sia V.Magestat servit manar reintegrar als dits Dr. Miquel Grimosachs, Felix Vidal, Don Joseph Terrè, y Magi Mercader y Moragues, en las bolsas dels officis de la Casa de la present Ciutat, en que estavan insaculats; y al dit Magi Mercader en lo exercici del referit offici de Receptor de Mestre Racional, ab tots los honors, y prerrogativas, ab que antes de la privaciò se trobava, afavorint V. Magestat als referits, ab los ordes convenients, de que quedará la Cort ab lo agrahiment de sa major estimaciò. Plau à sa Magestat.

QVE QVALSEVOL PATRO CATHALA PVGA APORTAR LIBERament vins, y ayguardents cullits en lo present Principat, en la Ciutat, y Abadia de Cadis, y en altres Ports de la Andaluzia, y Costas maritimas de Espanya.

CAP. LXXXVIII.

S. C. Y R. M.

LOs tres Estaments del present Principat de Cathalunya, convocats en las Corts Generals, que V.Magestat de present celebra, representan, que lo present Principat abunda notablement de vi, de forma, que no sols basta per la provisiò de sos habitants; pero encara per transportarse à diferents Regnes, y dominis de V. Magestat, y als de altres Potencias, que de anys à esta part, sen ha acostumàt aportar ab diferents carrechs de Barcas en la Ciutat, y Badia de Cadis, y en altres Ports de la Andaluzia, y Costas de Espanya, del que ha resultat, y resulta al Principat notable conveniencia; Y com ha poch temps, que en la Ciutat de Cadis, y en son districte, se ha prohibit lo aportarsi vi, cullit en lo present Principat, ò altre carrech del mateix fruyt, ab embarcaciò de Patrò Cathalà, quedant ab esta prohibiciò privát lo Principat de beneficiar lo dit fruyt, essent axi; que los Patrons de altres Nacions, no sels impedeix lo portar en ditas parts semblant carrech, y de poder lo Principat beneficiar lo vi ab est medi, es altre dels que asseguran lo cumpliment del donatiu, ab que se ha ideàt en estas Corts servir à V. Magestat: Perço los tres Estaments de las presents Corts acudan à la Real munificencia de V. Magestat, esperant de son paternal afecte ha de afavorir al Principat, donant los ordes convenients al Governador de Cadis, y altres de las Costas maritimas de Andaluzia, y Espanya, pera que no impedescan à ningun Patrò Cathalá lo portar vins, y ayguardents del present Princi-

pat

pat en los Ports, y Platges dels referits districtes, que ho rebràn á mercè. Plau à sa Magestat.

TATXA DELS SALARIS DE ADVOCATS, Y PROCURADORS, per rahò de artigles, juntas, y treballs.

CAP. LXXXIX.

PEr quant de pochs anys à esta part, los que exercexen la Advocacia en lo Principat de Cathalunya, exigexen per los treballs, axi ordinaris, com extraordinaris, quantitats molt considerables, ab que restan los litigants summament gravats, y molts per no poder suportar los grans gastos dels plets, han de deixarlos en grave prejudici de sas hiziendas: Perço los tres Estaments de la present Cort, suplican à V. Magestat; sia servit manar posar tatxa en estas cosas, estatuhint, y ordenant ab lloaciò, y aprobaciò de la present Cort, que los Advocats se contenten ab vn real moneda Barcelonesa per artigle, y en los treballs de vn sol, ò de juntas de dos, ò molts Advocats, no sels dega donar mes que sis reals de la mateixa moneda per cada hora, que treballaràn, y als Procuradors la meytat dels Advocats, si assistiràn al treball, y que lo Advocat, y Procurador, que demanaràn mes del que està estatuhit, sia privàt dels honors publichs del present Principat, deixant la coneixensa als que la tindràn de las demès Contrafaccions. Plau à sa Magestat.

QVE SE PUBLIQVEN LVEGO LAS CONSTITVCIONS, Y Capitols de Cort en las presents, fets; y que lo Prothonotari del Senyor Rey, dins lo termini de dos, ò tres mesos, entregue copia del Procès, y de las Constitucions, Capitols de Cort, y demès concernent à ella.

CAP. XC.

S. C. Y R. M.

EN cumpliment de las gracias, y favors, que V. Magestat se ha dignàt fer, concedir, y atorgar à est son Principat, y Fidelissims Vassalls de V. Magestat, tant ab la ditxosa vinguda á la present Ciutat, com ab la celebraciò de las presents Corts, y conclusiò de aquellas, que de proxim se espera: Perço los tres Estaments de dita present Cort humilment suplican à V. Magestat, sia servit donar los ordes convenients, peraque se publiquen luego las Constitucions, y Capitols de Cort, en las presents, fets, y formades, y que lo Protonotari de V. Magestat, dins lo termini de dos, ò tres mesos, entregue copia del procès, y de las Constitu-

cions, Capitols de Cort, y demès concernent à ella en la forma, y modo ſe ha eſtilàt, y practicàt en las demès Corts. Plau à ſa Mageſtat.

NATVRALESA CONCEDIDA A DON IOSEPH DE VILANOVA, Fernandez de Yxar, Protonotari del Senyor Rey.

CAP. XCI.

ATtenent als molts merits, intelligencia, y zel al Real ſervey, de Don Joſeph de Vilanova, Fernandez de Yxar, Protonotari de ſa Mageſtat, y lo molt cuydado, ab que ſe ha aplicát en las ocurrencias ſe han ofert en vtilitat de la preſent Cort, y entera ſatisfaciò dels tres Eſtaments de ella, quel conſtituheixen digne de la demonſtraciò de ſon agrahiment; Per tant dits tres Eſtaments, à V. Mageſtat ſuplican, que ab lloaciò, y aprobaciò de la preſent Cort, li placia Connaturaliſar la perſona de dit Don Joſeph de Vilanova, Fernandez de Yxar, y que ſie tractàt, hagut, y reputát per Cathalà, com ſi fos nàt, y domiciliàt en lo preſent Principat de Cathalunya, axi, que ſia habilitàt per tenir, regir, y exercir qualſevols officis, honors, y prerrogativas, axi de jurifdicciò, com ſens ella, y tot lo demes, que goſan, y goſar poden los Cathalans, nats, y domiciliàts en eſt Principat, encara que de preſent, ni en eſdevenidor no ſia domiciliàt en aquell, no obſtant qualſevols Conſtitucions, Actes de Cort, Privilegis, Ordinacions, Vſos, y Coſtums generals, y particulars del Principat diſpoſants lo contrari, á las quals per lo preſent efecte tantſolament ſe diſpenſa, volent empero, que vltra de la preſent habilitaciò, reſten en ſa força, y valor. Plau á ſa Mageſtat.

SVSPENCIO DEL NEGOCI, Y CVRS IVDICIARI DE TOTAS las Cauſas de la Real Audiencia, y de las Corts ordinarias, fins que ſian impreſſas las Conſtitucions, y Capitols fets en la preſent Cort, y entregats als Doctors de dita Real Audiencia, y Aſſeſſors ordinaris: y que ditas Conſtitucions, y Capitols de Cort ſian imprimidas ab vn codern á part á gaſtos de la Generalitat.

CAP. XCII.

COm deſpres de la publicaciò de las preſents Corts, ſe haja de judicar en la Real Audiencia, y demès Tribunals del preſent Principat, ſegons las Conſtitucions, y Capitols de Cort, que ſe han eſtatuhit, y ordenàt, y aço no ſie practicable antes de imprimirſe, ni entregarſe als Doctors de la Real Audiencia, y als Aſſeſſors, y Iutges ordinaris, è inferiors: Perço ſuplican los tres Eſtaments á V. Mageſtat li placia, ab conſentiment, lloaciò, y aprobaciò de aquells, eſtatuhir, y ordenar, que ſia ſuſpès

pès

pès lo negoci, y curs judiciari de totas las causas de la Real Audiencia, y de las Corts ordinarias, y la declaraciò de aquellas, axi en los altercàts, com en las sentencias difinitivas, y tant respecte de las causas evocadas, com evocadoras, fins à tant, que sia feta dita impressiò, y entregadas ditas Constitucions, y Capitols de Cort à dits Iutges: Y per quant en altre Constituciò se ha estatuhit, sie reimprimit lo Tomo de las Generals Constitucions, distribuhint, y recopilant en ell las Constitucions, y Capitols de Cort del any 1599. y de las presents Corts. Perço per abreviar en quant se puga la impressiò de las presents Constitucions, y Capitols de Cort, sia estatuhit, y ordenàt, que per ara sian imprimidas ab vn Codern à part, y à solas, à gastos de la Generalitat las Constitucions, y Capitols de Cort, fetes en las presents Corts, y que la correcciò de ellas, sia comesa à las personas ja elegidas per la impressiò del nou Volumen. Plau à sa Magestat.

NATURALESA CONCEDIDA A DON BERNAT IOSEPH DE Olives, y de Nadal.

CAP. XCIII.

PEr quant Don Bernat Ioseph de Olives, y de Nadal, fill de Don March de Olives, en Ciutadella de Menorca populàt, y de Dona Maria de Nadal, filla de Don Francisco de Nadal, y de Dona Theresa de Nadal y Despujol, ha suplicàt als Braços de la present Cort, que en atenciò, que ha molt temps, que desitja domiciliarse en la present Ciutat de Barcelona, ja per ser fill de mare Cathalana, com per la gran aficiò, sanch, y carinyo que te à esta naciò, li concedissen lo ser connaturalisàt, y habilitàt en en ella; Attenent als justificats motius, que ha representàt, y à sa Noblesa, merits, intelligencia, y zel, que li assisteix al Real servey de V. Magestat, circunstancias totas quel constituhexen digne de la dita gràcia; Per tant los tres Estaments de la present Cort à V. Magestat suplican, que ab lloaciò, y aprobaciò de aquella, li placia connaturalisar la Persona de dit Don Bernat Ioseph de Olives, y de Nadal, y que sia tractàt, tingut, y reputàt per Cathalá, com si fos nat, y domiciliat en lo present Principat de Cathalunya, axi que sia habilitat per tenir, regir, y exercir, qualsevols officis, honors, prerogativas, y beneficis, axi de jurisdicciò, com sens ella, y tot lo demes que gosan, y gosar poden los Cathalans nats, y domiciliats en est Principat, no obstant qualsevols Constitucions, Actes de Cort, Privilegis, Ordinacions, Vsos, y Costums Generals, y particulars del dit Principat, dispusants lo contrari, á las quals per lo present efecte tantsolament se dispensa, volent empero, que vltra de la present habilitaciò, resten en sa forsa, y valor. Plau à sa Magestat.

LO

LO CONSENTIMENT DEL ESTAMENT MILITAR.

CAP. XCIV.

S. C. Y R. M.

LOs Nobles, Cavallers, Magnats, Barons, Gentils-homens, y homens de Paratge del present Principat de Cathalunya, consentan à las Ordinacions de las Constitucions, Capitols, Actes de Cort, y demes disposicions, ab que en las presents V. Magestat, ocorrent á la recta administraciò de Iusticia, y bon regimen de aquell, se ha dignát afavorir dit Principat, de voluntat, y consentiment dels tres Estaments de la present Cort; salves als sobredits, y à quiscu de ells assolas, y à sos Estaments, respectivament, conjuncta, ò divisament, sas llibertats, Privilegis, Vsos, Practicas, axi escritas, y escrits, com no escritas, ni escrits; observansas, y altres drets, y prerrogativas al dit Estament Militar pertanyents, als quals tacitament, ò expressa, directament, ò indirecta, ò per acte contrari en proprietat, ò en possessiò per lo present consentiment, no *enten derogar*, ni per qualsevol causa de comissiò, ò *omissiò* de la Cort *causats*, axi en las habilitacions, com en altres actes, tant per rahò dels tractaments de la Cort, (lo estil dels quals en la present se ha alteràt) prorrogacions de la Cort, inobservansas de estils de aquelles en los demes acctes, y altrament, encaraque sian de diferent especie dels exemples sobredits, sens poder esser trets en consequencia, ans be volan, y es sa intenciò los romangan, salvos, è illesos sos drets en tot lo sobredit; demanant del present esserne fet acte en lo procès de la Cort, ò carta apart si menester serà. Plau à sa Magestat.

LO CONSENTIMENT DEL ESTAMENT ECCLESIASTICH.

CAP. XCV.

S. C. Y R. M.

LO Estament Ecclesiastich, Arquebisbe, Bisbes, Abats, Prelats, Syndichs, Procuradors, y singulars de aquell, consentan à las Constitucions, Capitols, y demes Actes de Cort, y disposicions ab que V. Magestat ocorrent á la recta administraciò de la Iusticia, y bon regimen, se ha dignát, ab lloaciò, y aprobaciò de la Cort, estatuhir, y ordenar, y afavorir al Principat, salves à dit Estament, y á tots los particulars, è individuos, conjuncta, è divisament totas sas immunitats, llibertats, Privilegis, Vsos, Practicas, axi escritas, com no escritas, observansas, y altres drets, y pre:

prerrogativas al dit Estament Ecclesiastich, è singulars de aquell pertanyents als quals tacitament, ò expressa, per directe, ò indirecte, en proprietat, ò en possessiò, per lo present consentiment,no entenen derogar, abans volen,y llur intenciò es,los resten salves è illesas; Demanant,q̄ del present consentiment,y declaraciò ne sie fet,y continuàt acte en lo procès de la present Cort,y carta apart,en cas sia menester. Plau à sa Magestat.

QVE SE PROSEGVESCA SEGONS DRET, Y IVSTICIA EN LA causa del Doctor en Medicina Ioan Comes, habitant en la Vila de Martorell.

CAP. XCVI.

S. C. Y R. M.

LOs tres Estaments Congregats en las Corts Generals,que V.Magestat celebra,representan : Que lo Doctor en Medicina Ioan Comes habitant en la Vila de Martorell, ha recorregut à dita Cort, dihent,que per orde del Real Consell Criminal, y à relaciò del Doctor Melchior Prous, Iutge de la Regia Cort, se troba detingut, y arrestàt dins la present Ciutat,desdel die 13. de Iuny del any proxim passat, y que havent instàt per repetidas vegades al Relador de sa causa, y al Regent la Real Cancelleria, se passàs à la conexensa dels merits de aquella, y ofert per dit efecte lo posarse près en las Carcers Reals de la present Ciutat, no hauria may pogut conseguir vna cosa, ni altre, ans be se li hauria dit, que com no tornás à habitar en dita Vila de Martorell,se li donaria llibertat,y quexàtse dit Doctor Ioan Comes de dits procehiments, com á contraris al que las Generals Constitucions del present Principat dispòsan, ha recorregut ab esta representaciò à la Cort, per lo reparo de dita contrafacciò, y assegurats los Braços del zel,que en V. Magestat resideix,de la recta administraciò de Iusticia, y que la Soberana protecciò de V. Magestat es lo consuelo, y defensa de sos Vassalls, suplican los tres Estaments, que per observansa de las Generals Constitucions, sia V. Magestat servit,donar los ordes convenients, à fi que luego se passe á la conexensa, y conclusiò de dita causa Criminal, ò be sia V. Magestat servit,afavorir á dit Doctor Ioan Comes, perque puga restituhirse liberament à dita Vila de Martorell, que ho rebrán los Braços à singular mercè.

Plau à sa Magestat, que se prosseguesca,segons dret,y Iusticia.

La oferta de la Cort.

S. C. Y R. M.

LA Cort General del Principat de Cathalunya, la qual V.Magestat de present celebra, y continua en la present Ciutat de Barcelona, als

Poblats, en dit Principat, ohida, y entesa la proposiciò per V. Magestat feta, y consideràt lo gran amor, y voluntat mostra tenir à dit Principat, y Poblats en aquell, provehint à la justicia en tal modo, que los dits Poblats pugan estar en pau, repòs, y tranquilitat; y mes havant attenent la molta aficiò en totas las altres cosas, que à la vtilitat, be, y augment de la Republica de dit Principat tenen respecte, per lo qual efecte per V. Magestat en aquestas Corts, son estadas fetas, ordenadas, y provehidas moltas cosas, axi per Constitucions, com per Capitols, y Actes de Cort, y altrament; Per las quals mitjensant lo Divino auxili se espera, que lo dit Principat, no solament se conservarà, mes encara augmentarà en poblaciò, y tot altre be de aquell: considerant axi mateix la dita Cort los grans treballs, gastos, y despesas, que à V. Magestat se ofereixen, los quals redundan, y esperan redundar en augment, y gran conservaciò, y vniversal be de tota la Christiandat, y perço dignes de inmortal memoria; y reconeixent à V. Magestat lo favor, que ab sa Real paraula se ha dignat expressar, farà al Principat de aliviarlo desde ara en observansa de las Generals Constitucions, del allotjament voluntari, y continuo, que de molts anys ha suportàt, y encara suporta dels Soldats del Real Exercit, per fer major servey à V. Magestat, com, y tambe de aliviar als Pobles dels encontorns de Presidis de subministrar espontaneament llenya, y pallas à la Cavalleria, y Soldats dels Presidis, y altres de V. Magestat, sens mirar, ni atendrer à la exempciò, que segons Constitucions, y drets de la Patria los feyan, y fan franchs, y exemps de semblants serveys, y prestacions; Per las quals consideracions, V. Magestat manarà desde ara retirar la Cavalleria, y demes Soldats als Presidis, y Fortalesas, ò en altre part fora lo Principat, y que alli los mantindrá, essent necessari, que se conseguesca dit alivio, pera que ab tot efecte puga cumplir lo Principat á la oferta del donatiu voluntari baix fahedor; Per totas aquestas, y moltas altres causas justas, y consideracions, la dita Cort, ò los tres Braços de aquella, seguint la propria naturalesa, è innata fidelitat dels Cathalans, imitant á sos Predecessors, que may han faltat al servey de sos Princeps, y Senyors Predecessors de V. Magestat de immortal memoria, no perque en aço sian, ò pugan esser obligats, ò estrets en manera alguna, ni per esguart, ò respecte, que altres Regnes à V. Magestat sotsmesos, li hagen fet ofertas, serveys, ò donacions, com los habitants en dit Principat sien Pobles franchs, y lliberts de tota exacciò, è imposiciò forçosa ab expressa protesta, que per lo present acte, y cosas en aquell contengudas, en esdevenidor no pugan esser tretas en consequencia, ni pugan esser obligats, en general, ni en particular, mes del que voluntariament se obligan: la dita present Cort, ò los tres Braços de aquella, de sa propria, y mera voluntat, per las causas sobreditas, ab las reservacions, y salvetats en semblants actes acostumadas, las quals volan haver en la present per repetidas, é incertadas, y ab las condicions, y modificacions devall contengudas, y no sens ellas,

per

per aquesta vegada tantsolament; De llur mera liberalitat, y espontanea voluntat, ofereix, y fan donatiu graciòs á V. Magestat de vn miliò y mitg, que son quinse centas milia lliuras moneda corrent, en la sua Ciutat de Barcelona, pagadoras per los Deputats del present Principat à V. Magestat, ò per V. Magestat à son Thesorer General en los Regnes de la Corona de Aragò, y á altres qualsevols Personas, per V. Magestat nomenadoras, lo qual Thesorer de beneplacit, y consentiment de V. Magestat, y dels dits tres Braços, es fet, y estatuhit Receptor del dit servey, y en la forma seguent: ço es ab set anys, docentas mil lliuras, quiscun de ells, per tersas postposadas, ço es de quatre en quatre mesos quiscun any, comensant la primera paga, ò terça del die present de la conclusiò de las presents Corts, à quatre mesos, y axis consecutivament fins lo compliment dels set anys, deposantlas en la Taula dels comuns deposits de la present Ciutat de Barcelona, en las quals catorse centas mil lliuras, sia comprès lo Coronatge, y Maridatge, no sols de V. Magestat, sino tambe de altres Serenissims Reys antecedents, si se deguessen, y tambe los maridatges de las Senerissimas Infantas, fillas dels Senyors Reys antecedents, qualsevol pretès dret de quint, ò de feus, y altre qualsevulla dret, si algù ne será degut à V. Magestat, com si expressament se fes menciò de aquells, y las restants cent mil lliuras à cumpliment del dit donatiu de vn miliò y mitg, pagadoras ab altres set iguals pagas de catorse mil dos centas vuytanta sinch lliuras catorse sous y quatre diners quiscuna, en las mateixas jornadas, que las pagas sobreditas, las quals hagen de servir per satisfer als agraviats, y sos respective credits, axi liquits, com liquidadors, y tant de justicia, com de revocacions de Privilegis, deutes, y demandes contra V. Magestat, las quals cent mil lliuras, volen, y ordenan, que per efectuar dita promesa los sobredits Deputats se las retingan vers si del dit donatiu fet à V. Magestat, per pagament, com dit es, dels agraviats, y acrehedors, axi liquits, com liquidadors, tant de Iusticia, com de revocacions de Privilegis, deutes, y demandas declaradoras, per los provehidors, y Comissaris de Greuges, la qual quantitat de ditas cent mil lliuras, sino bastarà per la satisfaciò dels dits agraviats, y acrehedors que hauràn obtinguda sentencia, ò sentencias, donadas, y donadoras en son favor per dits provehidors de Greuges, y demandas, no perdan perço son dret, y acciò; Ans V. Magestat promet en sa bona fe Real, que pagarà, y satisfará á aquells lo restant, çots obligaciò dels bens de V. Magestat, y no res menys, los dits Deputats hagen, y sian tinguts pagar als agraviats, ço es à quiscu de aquells, lo que per dits Provehidors de Greuges serà senenciàt, y declaràt, V. Magestat esserlos debitor, y deurels pagar, compartint entre ells las ditas cent mil lliuras, à sou, y á lliura, segons à quiscu tocarà per dit repartiment fahedor per los dits Deputats, y Oydors de Comptes del dit General; Axi que sens altre intervenciò de V. Magestat, ò manament, los dits Deputats, y Oydors de Comptes, paguen als dits

agra-

agraviats, ò demanants las ditas pagas, cobrant solament per la sentencia, que obtinguda hauràn, si de major quantitat serà feta reducciò de aquella, y no mes havant; No puga empero de ditas cent milia lliuras destinadas per dits Greuges, aplicarse part, ni porciò alguna per satisfaciò de sous vensuts, ò vencedors, ni per mercès per V. Magestat, ò sos Gloriosos Antecessors fetas, à favor dels Soldats, ni altres Personas; E placia à V. Magestat concedir, atorgar, y provehir, que los provehidors, ò Jutges de Greuges, ò aquellas Personas à qui tocarà, sien tingudas, y obligadas executar las sentencias donadas per los Provehidors de Greuges de las Corts passadas, en tot lo que no seràn executadas, ò pagadas las quātitats, en ditas sentencias contengudas, y los qui hauràn obtingut ditas sentencias, y no seràn integrament estats satisfets, è no hauràn rebut las quantitats en aquellas contengudas, no sian tinguts donar demandas devant los Provehidors de Greuges de las presents Corts, ò alomenos no sian obligats à fer procès; ans ditas sentencias ja donadas, sian posadas en execuciò à sola exibiciò, y ostenciò de aquellas, à fi que los qui hauràn obtingudas ditas sentencias, sien admesos en los compartiments fahedors de las ditas cent milia lliuras, que V. Magestat consigna, *y reserva* per los dits agraviats, y sian pagats, y satisfets, axi com si ara *de nou* obtinguessen sentencia, y en cas que los Provehidors de Greuges sobredits sentenciassen, ò declarassen en causas ja sentenciadas, ò declaradas per altres Provehidors de Greuges, que les ditas sentencias donadoras, sien donadas à las parts per lo Protonotari, ò son Llochtinent, ò Regent, franques de salaris, y de tots altres qualsevols drets, y que per rahò de aquellas, no se hage de pagar, sino tantsolament lo procès, que per causa de las sentencias ja donadas, sei à fet.

LO CONSENTIMENT, Y PROTESTACIO DEL BRAS REAL.

ET inconinenti dicta oblatione perlecta, Felix Boneu Civis honoratus Barchinonæ, ac Consiliarius, in ordine primo, & Syndicus Civitatis Barchinonæ, ascendit Solium Regium capite nudato, ac obtulit Sacræ Catholicæ, & Regiæ Maiestati, adhuc in eo sedenti, pro parte Brachij Regalis, supplicationem infrascriptam, quam sua Maiestas tradidit mihi, Don Iosepho Villanueva Fernandez de Yxar eius Protonotario, iussitque in processu Curiarum inseri, cujus tenor sequitur, sub his verbis: S. C. y R. M. Protesta lo Bras de las Ciutats, y Vilas Reals, que per las Constitucions, y Capitols de Cort, que V. Magestat en las presents Corts, ab consentiment, lloaciò, y aprobaciò dels tres Braços, es estàt servit concedir, ni per acte algu de las ditas presents Corts, no sie fet prejudici à las llibertats, franquesas, Privilegis, Vsos, y Costums, escrits, y no escrits del dit Bras, ni de las Ciutats, Vilas, ò Llochs Reals, ni de sos singulars, com ni tampoch als estils, y observansas de celebrar Corts, ans romanguen en sa forsa, y valor, com de antes, en tot lo que no se hagen expressament derogát,

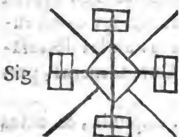
gàt, alteràt, ò reformàt en las presents, y particularment la protesta, contradicciò, y dissentiment que lo dit Bras Real feu, y en son nom Pere Benet Soler Doctor en Medicina, y ans Conceller en Cap, y Syndich de la Ciutat de Barcelona en lo Solio Real de la conclusiò de las Corts del any 1599. la qual protesta, contradicciò, y dissentiment, vol tenir afsi per repetits, com si paraula per paraula se expressassen ara, y ab expressa declaraciò, que encaraque alli foren contradits, protestats, y dissentits alguns pretesos Capitols de Cort, ò Constitucions: ço es los de numero 51. 52. y 53. de las mateixas Corts de 1599. per rahò de esser proposats á sa Magestat per los dos Braços, Ecclesiastich, y Militar, sens intervenciò, ni consentiment de dit Bras Real, y no poderse fer Constitucions, Capitols, ni Actes de Cort, sens consentiment, lloaciò, y aprobaciò de tots los tres Braços, y ara hage consentit dit Bras Real, ab intervenciò dels dits altres dos Braços, Ecclesiastich, y Militar, en demanar, y suplicar à V. Magestat la Prorrogaciò de dits tres Capitols, fins à la conclusiò de las primeras Corts; Per aço no ha entès, ni entèn lo dit Bras Real confessar, ni aprobar dits tres Capitols, com à validos, y obligatoris, desde á les hores que foren closes las ditas Corts de 1599. sino desde ara en havant, fins à la conclusiò de las primeras Corts, y que la dita protesta, contradicciò, y dissentiment insertadors en lo volumen de las Constitucions, quant de nou serán recopiladas se continuen al peu de dits Capitols 51. 52. y 53. per esser alli son propri lloch.

CONCLVSIO DE LA CORT.

LA S.C.R. Magestat, accepta la oferta de donatiu graciòs per los dits tres Estaments de la dita Cort á ell feta, ab las condicions en aquella contengudas, regraciànt à la dita Cort lo donatiu, atorga las Constitucions, Capitols, y altres cosas, per la dita Cort suplicadas ab las decretacions én aquellas contengudas, y llicencia la present Cort General, perque cada hu sen puga anar quant voldrá.

Quas siquidem Constitutiones, confirmationes, Capitula, & actus Curiæ, juxta decretationes, in fine cujuslibet Capituli scriptas, & appositas, ad supplicationem, & cum consensu, laudatione, & approbatione omnium præ & infrascriptorum in dicta Generali Curia de præsenti Constitutorum, facimus, sancimus, statuimus, concedimus, & ordinamus, nec non per Nos, & Nostros Successores, ac Officiales quoscumque inviolabiliter, & inconcusse observari volumus, & jubemus: Qua propter futuro Locumtenenti, & Capitaneo Generali nostro, Gerentibus vices nostri Generalis Gubernatoris in præsenti Principatu Cathaloniæ, & Comitatu Ceritaniæ, Vicarijs, Iustitijs, Curijs, Bajulis, & vniversis, & singulis Officialibus nostris, dictorũque Officialium Locatenentibus præsentibus, & futuris, de nostra certa scientia, Regiaque authoritate dicimus, præcipimus, & mãdamus, quatenus omnia, & singula supradicta, in præincertis Capitulis,

& actibus Curiæ, & vnoquoque illorum juxta dictas decretationes contenta teneant, & observent, & ab omnibus faciant teneri, & inviolabiliter observari, & non contrafaciant, vel veniant, nec aliquem contrafacere, vel venire permitant, ratione aliqua, sive causa, si officiales, & subditi nostri prędicti, gratiam nostram charam habent, ac præteritæ, & indignationis nostrę incursum pœnam florennorum auri Aragonum decem mille, à bonis secus agentis irremissibiliter exhigendorum, & nostris inferendorum ęrarijs cupiunt non subire. Et vt præmissa majori gaudeant firmitate; promittimus, in bona fide nostra Regia, omnibus, & singulis qui ad dictam Curiam Generalem convenerunt, & vniversis etiam incolis, in dicto Cathaloniæ Principatu, & Comitatu Ceritaniæ, licet absentibus, tanquam præsentibus, & Don Iosepho de Villanueva Fernandes de Yxar Protonotario nostro infrascripto, á nobis pro eis, & alijs quorum interest, & intererit ac interesse potest, & poterit, recipienti paciscenti, ac etiam legitimè stipulanti, nec non juramus super Crucem Domini nostri Iesu-Christi, & ejus Sancta quatuor Evangelia manibus nostris proprijs Corporaliter tacta supra Missale: Quod coram nobis positum erat, prædictas Constitutiones, Capitula, & actus Curiarum, ac omnia, & singula pro vt superius dicta sunt, & in eisdem latius continetur, tenere, *complere*, & *observare*, ac teneri compleri, & observari facere inviolabiliter, & inconcusse. Quæ fuerunt acta in Ecclesia Sancti Francisci, contigua Cœnobio Fratrum Minorum Civitatis Barcinonæ, vbi dictum Solium celebratum extitit Cathalanis die Sabbati decima quarta mensis Ianuarij, anno à Nativitate Domini millesimo septingentesimo secundò, Regnorum autem nostrorum anno Tertio.

Sig num PHILIPPI Dei gratia Regis Castellæ, Aragonum, Legionis, vtriusque Siciliæ, Hierusalem, Hungariæ, Dalmatiæ, Croaciæ, Navarræ, Granatæ, Toleti, Valentiæ, Galletiæ, Majoricarum, Hispalis, Sardiniæ, Cordubæ, Corsicæ, Murciæ, Giennis, Algarbij, Algesiræ, Gibraltaris, Insularum Canariæ, nec non Indiarum Orientalium, & Occidentalium, Insularum, ac terræ firmæ maris Oceani, Archiducis Austriæ, Ducis Burgundiæ, Bravantiæ, Mediolani, Athenarum, & Neopatriæ, Comitis Ablspurgij, Flandriæ, Tirolis, Barchinonæ, Rossilionis, & Ceritanię, Marchionis Oristani, & Comitis Goceani.

YO EL REY.

Sig✠num Fr. Josephi Linàs Archiepiscopi Tarraconæ. Sig✝num Antonij Pasqual Episcopi Vicen. Sig✝num Fr. Iuliani Cano & Tovar Episcopi

pi Vrgellensis. Sig†num Fr. Benedicti Sala Episcopi Barchinonæ. Sig†num Guillermi Goñolons Episcopi Celsonæ. Sig†num Fr. Balthazaris de Montaner Abbatis Sancti Cucuphatis. Sig†num Raphaelis Moner Abbatis de Ripoll. Sig†num Fr. Dimæ de Malla & Gualbes Abbatis de Banyolas. Sig†num Fr. Hieronymi Mora & Navarro Abbatis Sancti Petri de Galligans. Sig†num Fr. Iacobi Ginestar Abbatis de Serrateix. Sig†num Fr. Ioannis Soler Abbatis Sancti Pauli del Camp & de la Portella. Sig†num Genadij Colom Abbatis de Campredon. Sig†num Fr. Francisci de Cordelles Abbatis de Gerri. Signum Fr. Fœlicis de Pinyana Abbatis Sancti Petri de Roda. Sig†num Fr. Ioannis Baptistę Montagut Abbatis de Santes Creus. Sig†num Fr. Iosephi Tressanches Abbatis de Poblet. Sig†num Fr. Ioannis Ximenes Abbatis Sancti Fœlicis de Guixols. Sig†num Fr. Iosephi Grau Abbatis de la Baix. Sig†num Fr. Benedicti Garret y Arlovi Abbatis de las Avellanas. Sig†num Fr. Ferdinandi Rodrigo Prioris de Cartoxa. Sig†num Emanuelis Senjust & de Pagès Prioris Claustralis, & Canonici, Syndici, & Procuratoris Capituli Sanctę Ecclesię Administratoris Episcopatus Dertusę, Sede Episcopali vacãte. Sig†num Feliciani de Sayol Locumtenentis Prioris Cathaloniæ. Sig†num Bonaventuræ de Lanussa, Decani, Canonici, Syndici Capituli Tarraconæ. Sig†num Dalmatij de Copons, & Grimau Canonici, & Syndici Capituli Barchinonę. Sig†num Raphaelis de Pinyana & Galvany, Hospitalerij, Canonici, & Syndici Capituli Dertusæ. Sig†num Doctoris Iosephi de Ciurana & Ribot Canonici, & Syndici Capituli Gerundæ. Sig†num Michaelis Ioannis Bosch Canonici, & Syndici Capituli Vicen. Sig†num Ioannis Baptistæ Rossenach Decani, Canonici, & Syndici Capituli Vrgellen. Sig†num Iacobi Alòs & Ferrer Canonici, & Syndici Capituli Ilerden. Sig†num Iosephi Planes Canonici, & Syndici Capituli Celsonen. Sig†num Fr. Francisci Brasò Monachi, & Prioris, Syndici pro Sede Vacante Abbatiatus de Amer, & eius Ecclesiæ. Sig†num Fr. Fœlicis Ramoneda Monachi, & Syndici Abbatis Montis Serrati, pro Brachio Ecclesiastico. Sig✠num Guillermi de Rocafull & Rocaberti Marchionis de Anglesola, & Comitis Petrælatæ. Sig†num Narcisi Descallar Marchionis de Besora. Sig†num Nobilis Petri Torrelles & Semmanat. Sig†num Nobilis Francisci Junyent & de Marimon. Sig†num Nobilis Bernardi de Aymerich & Cruylles. Sig†num Nobilis Iosephi Galcerandi de Pinòs & Rocaberti. Sig†num Nobilis Iosephi de Agullò & Pinòs. Sig†num Nobilis Petri Cartellá & Desbach. Sig†num Nobilis Francisci Sunyer. Sig†num Nobilis Feliciani de Cordelles. Sig†num Nobilis Iosephi Terré & Granollachs. Sig†num Nobilis Iosephi Falcò. Sig†num Iosephi de Terré & Marquet. Sig†num Petri de Planella & Cruilles. Sig†num Nobilis Michaelis de Lentorn, olim de Pinòs & Rocaberti. Sig†num Nobilis Geraldi de Peguera. Sig†num Nobilis Ioannis Copons & Falcò. Sig†num Nobilis Iacobi Copons & Falcò. Sig†num Nobilis Petri Ribes, Boxadors & Vallgornera. Sig†num Nobilis Francisci Sants & Puig. Sig†num Nobilis

Fran-

Francisci Sants, Miquel & de Monrodon. Sigtnum Nobilis Caroli de Llupiá & de Roger. Sigtnum Nobilis Hieronymi de Rocaberti & Argensola. Sigtnum Nobilis Francisci de Rocaberti & Pau. Sigtnum Nobilis Emanuelis de Areny & Queralt. Sigtnum Nobilis Ioannis de Josa & Agullò. Sigtnum Nobilis Ludovici de Valencià. Sigtnum Nobilis Antonij de Valencià. Sigtnum Nobilis Iosephi Amàt & Planella. Sigtnum Nobilis Fráncisci Amàt, Planella, & de Gravalosa. Sigtnum Nobilis Emmanuelis Llobet & Oluja. Sigtnum Nobilis Ludovici Soler & Peguera. Sigtnum Nobilis Philippi Ferràn & Çacirera. Sigtnum Antonij de Granollachs & Dardena. Sigtnum Nobilis Ludovici Roger de Lluria & Çaportella. Sigtnum Nobilis Iacinti Sagrera & Xifre. Sigtnum Nobilis Iacinti Sagrera & Massana. Sigtnum Francisci Despujol & Moncorp. Sigtnum Nobilis Francisci Nicolai de San Ioan. Sigtnum Nobilis Hugonis de SanIoan & Planella. Sigtnum Nobilis Iosephi Mora & Solanell. Sigtnum Nobilis Francisci de Palau & Toralla. Sigtnum Nobilis Hieronymi Generès. Sigtnum Nobilis Iosephi Generès & Melich. Sigtnum Nobilis Alexandri de Palau & Aguilar. Sigtnum Nobilis Iosephi Meca & de Cassador. Sigtnum Nobilis Emmanuelis Meca & Berardo. Sigtnum Nobilis Michaelis de Cordelles. Sigtnum Nobilis Iacobi de Cordelles. Sigtnum *Arasmç de Lana* & Fontanet. Sigtnum Iosephi Nuri de Lana & de Cancèr. Sigtnum Nobilis Francisci Junyent & de Vergòs. Sigtnum Nobilis Francisci Sabastida, Fons, & Cartellà. Sigtnum Nobilis Iuliani Climent, Solanell de Foix. Sigtnum Nobilis Ioannis Claresvalls & Llucià. Sigtnum Nobilis Ludovici Claresvalls & de Miquel. Sigtnum Nobilis Petri de Magarola & de Llupià. Sigtnum Nobilis Vincentij Magarola & Descallar. Sigtnum Nobilis Francisci Tord & de Tord maioris. Sigtnum Nobilis Francisci Tord & de Tord minoris. Sigtnum Emmanuelis Desvalls & Escura. Sigtnum Francisci de Pujades. Sigtnum Nobilis Iosephi Emmanuelis de Terrè & Peguera. Sigtnum Nobilis Caroli Vila & Casamitjana. Sigtnum Nobilis Iosephi Bonaventuræ de Escon. Sigtnum Nobilis Raymundi Copons & Grimau. Sigtnum Nobilis Francisci de Miquel & Descallar. Sigtnum Iosephi Dusay, Aregall, & Bru. Sigtnum Nobilis Petri de Cardona. Sigtnũ Nobilis Francisci de Cardona & Vidal. Sigtnum Ioannis Reixach & de Prat. Sigtnum Francisci de Sayol & Quarteroni. Sigtnum Petri de Planella & Dusay. Sigtnum Bernardi de Gaver & Fluvià. Sigtnum Nobilis Iacobi Eva & Malla. Sigtnum Nobilis Raymundi de Codina & Ferreras. Sigtnum Nobilis Francisci de Agullò, Pinòs & Çagarriga. Sigtnum Nobilis Valeriani de Lentorn. Sigtnum Nobilis Onuphrij de Lentorn. Sigtnũ Francisci Junquer & Collferrer. Sigtnum Nobilis Petri Ribas, Boxadòs, & Granollachs. Sigtnum Nobilis Raymundi Copons del Llor. Sigtnum Nobilis Francisci de Fluvià & Aguilar. Sigtnum Nobilis Francisci Puigdesalit & Says. Sigtnum Nobilis Ignatij de Miquel. Sigtnum Nobilis Petri de Miquel. Sigtnum Iosephi de Solá & Guardiola. Sigtnum Nobilis

Lu-

Ludovici Bru & Canta. Sig†num Nobilis Antonij de Potau. Sig†num Nobilis Salvatoris de Tamarit & Vilanova. Sig†num Nobilis Antonij Berenguer & Novell. Sig†num Nobilis Bonaventuræ Vidal & Nin. Sig†num Placidi de Copons & Esquerrer. Sig†num Nobilis Iosephi de Eril & Ortis. Sig†num Nobilis Antonij de Eril & Ortis. Sig†num Michaelis Pauli de Vilanova. Sig†num Fœlicis de Vedell & Besturs. Sig†num Stephani de Vedell & Besturs. Sig†num Nobilis Gasparis Corts. Sig†num Nobilis Ignatij Corts. Sig†num Fortunati de Parrella & Archs. Sig†num Francisci de Prat & Senjulià. Sig†num Nobilis Francisci Xammar & Corbera. Sig†num Stèphani de Sala & Caramany. Sig†nũ Nobilis Antonij de Peguera & Aymerich. Sig†num Nobilis Petri Montoliu & Ribes. Sig†num Nobilis Iosephi de Mora & Cirera. Sig†num Nobilis Francisci Anglasell & Corrada. Sig†num Ioannis de Vives, Ferrer, y Vedruna, & Aliò. Sig†num Nobilis Francisci Copons & Grimau. Sig†nũ Nobilis Iosephi Eva & Vilagrassa. Sig†num Nobilis Mariani de Vedruna & Ferràn. Sig†num Iosephi de Bru & de Banyuls. Sig†num Iosephi de Bru & Mora. Sig†num Francisci de Saleta & Morgadès. Sig†num Nobilis Alexij Gayetani de Tristany & Claresvalls. Sig†num Balthasaris de Riba. Sig†num Nobilis Ignatij de Rius & Falguera. Sig†num Nobilis Francisci de Calderò & Resplans. Sig†num Antonij de Solà & Carreras. Sig†num Nicolai de San Ioan, Llobregàt, y Amell. Sig†num Nobilis Iosephi Antonij de Mata & de Copons. Sig†num Antonij de Cruylles & de Rajadell. Sig†num Nobilis Francisci Vega, Copons, & de Oluja, Sig†num Francisci de Mari & Ginovès. Sig†num Ignatij de Mari & Ginovès. Sig†num Raymundi de Carreres & Reguer. Sig†num Ioannis, Francisci de Maldeu & Pla. Sig†num Nobilis Henrici de Jalpi & Trias. Sig†num Nobilis Iosephi de Jalpi & Trias. Sig†num Nobilis Francisci de Jalpi & Trias. Sig†num Martini de Sabater & Agullana. Sig†num Iosephi de Carreras & Talavera. Sig†num Nobilis Antonij Sunyer. Sig†num Nobilis Ioannis Sunyer. Sig†num Nobilis Ioannis Batlle & Prats. Sig†num Iosephi de Ros. Sig†num Ignatij de Ferrer. Sig†num Gayetani de Ferrer. Sig†num Ignatij de Olsina & Riusech. Sig†num Nobilis Lazari Gelcen. Sig†num Antonij de Pera & Tord. Sig†num Nobilis Antonij Desvalls & Vergòs. Sig†num Iosephi de Amàt & Boxadors. Sig†num Raymundi de Torme & Salvador. Sig†num Antonij de Potau & Vidal. Sig†num Nobilis Ioannis Abarca & Velasco. Sig†num Nobilis Ioannis Baptistæ Aloy. Sig†num Nobilis Balthasaris de Oriol & Mercer. Sig†num Antonij de Senjust & Planella. Sig†num Francisci de Padellás. Sig†num Nobilis Francisci de Antigant & Olsina. Sig†num Nobilis Emmanuelis Ferrer & Sitges. Sig†num Ioannis Francisci de Maresch. Sig†num Francisci Iosephi de Torrelles. Sig†num Ludovici de Cruylles & Rajadell. Sig†num Ioannis de Cruylles & Colomer. Sig†num Raphaelis de Nabona. Sig†num Philippi de Camats. Sig†num Salvatoris de Llenès & de Bosser. Sig†num Iosephi de Gracilj

 Caste-

Castellò, & de Paratge. Sigtnum Francisci de Grell & Castellò. Sigtnu Bernardi de Bru & Pocurull. Sigtnum Nobilis Franc. Solà de Santesteve. Sigtnum Nobilis Iosephi Alemany & de Navel. Sigtnum Nobilis Caroli de Oris & Puigjaner. Sigtnum Nobilis Francisci Jordá. Sigtnum Magini de Vilallonga & Çapomella. Sigtnum Emmanuelis de Roca Julià & Llunes. Sigtnum Nobilis Gabrielis Borrás & de Carbonell. Sigtnum Nobilis Ignatij Balthasaris Alegre & Carcer. Sigtnum Nobilis Iosephi Francoli & Magarola. Sigtnum Emmanuelis Nadal & Despujol. Sigtnum Nobilis Fœlicis Giblè. Sigtnum Antonij de Sabater & Campderròs. Sigtnum Nobilis Iosephi de Farnès olim de Cartellá. Sigtnum Nobilis Francisci de Farnès olim de Cartellà. Sigtnum Nobilis Augustini Copons & de Copons. Sigtnum Iosephi Oliveres & Batlle. Sigtnum Michaelis de Cassador. Sigtnum Antonij de Falguera & Brocá. Sigtnum Caroli de Fivaller & Torras. Sigtnum Iosephi de Font & Llobregát. Sigtnum Francisci Antich & de Calvò. Sigtnum Francisci de Canal Codol & de Soldevila. Sigtnum Nobilis Francisci Vilana & Vilamala. Sigtnum Nobilis Antonij Vilana & Vilamala. Sigtnum Nobilis Iosephi de Peguera, Vilana & Millas. Sigtnum Nobilis Ludovici Vilana & Boixadors. Sigtnum Nobilis Pauli Dalmasses & Ros. Sigtnum Nobilis Pauli Ignatij Dalmasses & Ros. Sigtnum Francisci de Carreres & Reguer. Sigtnum Nobilis Iosephi Cancer, Prat & Sanjulià. Sigtnum Nobilis Raphaelis de Corrada. Sigtnum Ioannis de Lapeyra. Sigtnum Nobilis Raymundi de Claver. Sigtnum Nobilis Iosephi Antonij de Ribera & Claramunt. Sigtnum Nobilis Caroli Ribera & Claramunt. Sigtnum Hieronymi de Corder & Desprats. Sigtnum Nobilis Iosephi de Mach. Sigtnum Nobilis Iosephi Prat & Çavassona. Sigtnum Nobilis Ioannis Sellès & de Alba. Sigtnum Fœlicis Nicolai de Monjò & Corbera. Sigtnum Nobilis Francisci Antich. Sigtnum Nobilis Iosephi Antich & Benaltre. Sigtnum Francisci de Tord & Granollachs. Sigtnum Francisci de Carmona & Borrás. Sigtnum Gabrielis Francisci de Boria y Gualba. Sigtnum Francisci de Perpinyà & Vinyavella. Sigtnum Nobilis Petri Avinyò & Matheu. Sigtnum Raymundi de Bolloch. Sigtnum Poncij de Caramany & Margarit. Sigtnum Narcisi de Font. Sigtnum Nobilis Gasparis Berart & de Corrada. Sigtnum Pauli de Feu. Sigtnum Michaelis del Mas & de Regàs. Sigtnum Raymundi de Gorgot. Sigtnum Raymundi de Girona & Miralles. Sigtnum Marchi Antonij de Pallarès. Sigtnum Antonij de Llansà. Sigtnum Didaci de Pallarès. Sigtnum Nobilis Narcisi Camps & Amat. Sigtnum Nobilis Iosephi de Subirà & Iulià. Sigtnum Iosephi de Borrell. Sigtnum Ioannis Baptistæ de Boix. Sigtnum Basilij de Planissolas. Sigtnum Balthazaris de Llunes, Montagut & Vallgornera. Sigtnum Iacobi de Llosellas. Sigtnum Pauli de Thoar. Sigtnum Pauli de Thoar & Grech. Sigtnum Ioannis de Olmera & Bianya. Sigtnum Ioannis de Olmera & Rafet. Sigtnum Fœlicis de Areny, Vilanova & Pérves. Sigtnum Nobilis Hie-

Hieronymi Ferrer Prat, & Çavassona. Sigtnum Narcisi de Boffill. Sigtnum Iosephi de Merlès & Massana. Sigtnum Francisci de Marlès. Sigtnum Gabrielis de Cols & Oriola. Sigtnum Francisci Manresa & Moncorp. Sigtnum Michaelis de Subies & Roig. Sigtnum Iosephi de Montagut & Vilar. Sigtnum Doctoris Hieronymi Cellarès Domini Vassallorum. Sigtnum Iosephi Cathà & Bertràn Domini Vassallorum. Sigtnum Raymundi Escolà Domini Vassallorum. Sigtnum Ioannis Baptistæ Scolà Domini Vassallorum. Sigtnum Iosephi Ferrer & Roca Domini Vassallorum. Sigtnum Nobilis Augustini de Esquerrer & Razot. Sigtnum Nobilis Antonij Cortès & Andrada. Sigtnum Nobilis Emmanuelis de Vilaplana. Sigtnum Galcerandi de Vilallonga & Ialpi. Sigtnum Nobilis Francisci de Portell & Font. Sigtnum Iosephi de Tord & Cortada. Sigtnum Iosephi de Plandolit. Sigtnum Alonsi de Pallarès. Sigtnum Francisci de Camats. Sigtnum Didaci de Vila. Sigtnum Dominici de Castells. Sigtnum Antonij de Castells. Sigtnum Francisci de Moncada. Sigtnum Iosephi Caudebenòs, Domini Vassallorum. Sigtnum Nobilis Antonij de Armengol. Sigtnum Thomæ de Bullfarines. Sigtnum Iacinti de Bru. Sigtnum Nobilis Francisci Bastero & Lladò. Sigtnum Nobilis Ioannis de Batlle & Prats. Sigtnum Ioannis de Batlle. Sigtnum Mariani de Boneu & Riera. Sigtnum Nobilis Antonij de Berart. Sigtnum Nobilis Iosephi Clariana & Gualbes. Signum Nobilis Iosephi de Copons & Armengol. Sigtnum Francisci Cubells & de Munsar. Sigtnum Nobilis Ignatij de Castellvi. Sigtnum Nobilis Iosephi de Canyelles. Sigtnum Francisci Descallar & Tord. Sigtnum Francisci Delfau. Sigtnum Nobilis Iosephi de Iosa & Agullò. Sigtnum Iacobi de Llansa. Sigtnum Iosephi de Llansa & Derrocada. Sigtnum Caroli de Llenes. Sigtnum Nobilis Francisci Moner. Sigtnum Nobilis Iosephi Maris. Sigtnum Nobilis Francisci Magarola & Fluvià. Sigtnum Nobilis Ioannis Morer & Pasquali. Sigtnum Nobilis Iosephi Novell & Nadal. Sigtnum Nobilis Magini Ninot & Negrell. Sigtnum Nobilis Iosephi de Oliver & Botaller. Sigtnum Nobilis Iacinti de Oliver & Botaller. Sigtnum Nobilis Ermangaudi de Paguera. Sigtnum Iosephi de Perpinyà. Sigtnum Nobilis Dominici Rovira & Genisplada. Sigtnum Nobilis Iosephi Sijes. Sigtnum Nobilis Antonij Solà & Montaner. Sigtnum Nobilis Emmanuelis de Salvador. Sigtnum Iosephi de Sagarra & Phelip. Sigtnum Ludovici de Sayol & Quarteroni. Sigtnum Ludovici Sans & Miquel. Sigtnum Nobilis Dominici Verdier. Sigtnum Nobilis Iosephi de Vega. Sigtnum Nobilis Mariani Vedruna pro Brachio Militari. Sigttttna Fœlicis Boneu Consiliarij in ordine primo, Ioannis Llinàs, Iosephi Areny & Garriga, Francisci Costa, & Salvatoris Massanès de Ribera Syndicorum Barchinonæ. Sigttna Ioannis Iosephi Casanoves, & Anastasij Biosca Syndicorum Civitatis Ilerdæ. Sigttna Ignatij Deu, & Hieronymi Montaner Syndicorum Civitatis Gerundæ. Sigttna Antonij

Gil

Gil de Federich, & Sebastiani Llobaria, Syndicorum Civitatis Dertusæ. Sig†num Francisci Comalada Syndici Civitatis Vici. Sig†num Francisci Casanoves Syndici Cervariæ. Sig†num Francisci Vicens & Gomar Syndici Civitatis Minorisæ. Sig††na Sebastiani Bunyol, & Ioannis Ravert Syndicorũ Civitatis Balagarij. Sig†num Pauli Gener Syndici Villæfranchæ Peniten. Sig†num Iosephi Vidal Syndici Villæ Podijceritaniæ. Sig†num Petri Monsar Syndici Villæ Tarregæ. Sig†num Iosephi Riu Syndici Villæ Bergæ. Sig†nũ Pauli Puigutiguer & Calver Syndici Villę Granullariorum. Sig†nũ Iacobi Torner Syndici Villę Mataronis. Sig†num Philippi Molas Syndici Villę Campirotundi. Sig†num Raymundi Costa Syndici Villæ Bisulduni. Sig†num Francisci Argullol Syndici Villę Pratorum Regis. Sig†num Ioannis Papiol Syndici Villę Novę de Cubelles. Sig†num Antonij Corredor Syndici Castri de Pals. Sig†num Iosephi Mir & Sanant Syndici Villæ Turricellæ de Montegrino. Sig†num Ioannis Roquer Syndici Villę del Arbòs. Sig†num Iacobi Pujol Syndici Villę Calidarum de Monte Bovino. Sig†num Francisci Escofet Syndici Villę Figueriarum. Sig†num Simeonis Capdevila Syndici Villę Talarni. Sig†num Vincentij Molines Syndici Villæ de Crudillis. Sig†num Iacobi Manxarell Syndici Villæ de San Pedor. Sig†num Francisci Cavaller Syndici Villæ de Cardadeu. Sig†num Pauli Elies Syndici Villæ de Agramunt pro Brachio Regali.

Testes qui præmissis interfuerunt sunt Illustres Don Franciscus Casimiras Pimentel Comes de Benavente Cubicularius Major, Don Ioannes Claros de Gusman, Dux de Medinacidonia præfectus equitum, vulgo Cavallerisso Mayor, Don Franciscus Giron Dux de Osuna, & Don Felix de Cordoba Dux de Cessa & Babena, à cubiculo suæ Maiestatis.

Sig†num Don Iosephi de Villanueva Fernandez de Yxar præfatæ Catholicæ, & Regiæ Maiestatis Consiliarij, & Protonotarij Regiaque authoritate Not. publici per Vniversam ditionem Regiam, qui præmissis interfuit, eaque de dicti Domini Regis mandato in sexaginta quinque (sequenti comprehenso) foleis scribi fecit, & clausit.

Locus Si ✠ gilli. *Dominus Rex ex actis in dicta Curia Generali editis, & publicatis, & iuratis mandavit mihi Don Iosepho de Villanueva Fernandez de Yxar in cuius posse dictus Dominus Rex, & omnes prędicti firmarunt.*

Acabanse las ditas Constitucions, Capitols, y Actes de Cort. Estampàts en Barcelona à 15. de Abril M.DCCII. en la Estampa de Rafel Figuerò Estamper, per Ordinaciò, Deliberaciò, y Manament dels molt Illustres, y Fidelissims Senyors Deputats, y Oydors de Comptes del General de Cathalunya, y ab llicencia, y especial commissiò de aquells, com à Protectors que son de las lleys de la terra, y segons que altras vegadas fer es acostumàt.